

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İSLAM TARİHİ VE SANATLARI ANABİLİM DALI
İSLAM TARİHİ VE SANATLARI PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

KEMALPAŞA ULUCAK KASABASI'NDAKİ
TARİHİ MEZAR TAŞLARI

Galip BİNGÖL

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Seyfullah PALALI

İZMİR- 2018

TEZ ONAY SAYFASI

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Kemalpaşa Ulucak Kasabası’ndaki Tarihi Mezar Taşları” adlı çalışmanın, tarafımdan, akademik kurallara ve etik değerlere uygun olarak yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

....../....../2018

Galip BİNGÖL

İmza

ÖZET
Yüksek Lisans Tezi
Kemalpaşa Ulucak Kasabası'ndaki Tarihi Mezar Taşları
Galip BİNGÖL

Dokuz Eylül Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı
İslam Tarihi ve Sanatları Programı

İzmir iline bağlı Kemalpaşa ilçesi Ulucak Kasabası'ndaki Ulucak Belde Mezarlığında yaptığımız araştırmalar sonucunda tarihi öneme haiz, yapıldıkları dönemin kültürel özelliklerini taşıyan 256 mezar taşının mevcut olduğunu gördük. Bu mezar taşlarının 113'ü erkeklere 109'u kadınlara aittir. Geriye kalan 34 mezar taşının kitabesinde yazı olmadığı ve kırık olduğu için burada medfun şahısların kimliği ve yaşadıkları tarihler tarafımızdan tespit edilememiştir. Ele aldığımız mezar taşlarının en erken tarihlisi H. 1128 / M. 1715-1716 en geç tarihli olanı ise M. 1927 yılına ait olduğunu belgelemiş olduk.

Yaptığımız incelemeler neticesinde Mezar taşlarının formel bakımından, farklı biçim ve özelliklere sahip beş başlık altında incelenmesini uygun gördük. Ayrıca bu taşlarının süslemelerinde bitkisel şekiller, mimari tasvirler geometrik düzenler ve yazı kullanıldığını tespit ettik. Malzeme olarak ise bu şahidelerin yalnızca ikisinde küfeki taşı, geriye kalan tamamında mermer kullanılmıştır.

Kitabeli mezar taşları üzerinde sülüs, ta'lik ve rik'a olmak üzere üç çeşit yazı tipi kullanılmıştır. Taşların baş kısımlarının erkeklere ait olanlarında çoğunlukla sarık, kavuk, fes kullanılırken, kadınlara ait olanlarda ise bitkisel motifli, cami tasvirli, omuzlu ve kemer formundaki alınlıklar kullanıldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kemalpaşa, Ulucak, Mezar taşları, Kabristan

ABSTRACT
Master's Thesis
Historical Tombstones in Ulucak Town of Kemalpaşa
Galip Bingöl

Dokuz Eylul University
Graduate School of Social Sciences
Department of Islamic History and Arts
Program of Islamic History and Arts

In the Ulucak town cemetery in ulucak town of Kemalpaşa which is county of İzmir province, as a result of our research, we have seen that there are 256 tombstones which bear historical features and cultural characteristics of the period they were built. 113 of these tombstones belong to men and 109 belong to women. The identity and their live history of the remaining 34 tombstones could not be determined by us because the inscriptions were not written and broken. We have documented that earliest date of the studied tombstones is in H. 1128 / M.1715-1716, latest date of the studied tombstones is in 1927.

As a result of our examinations, we have decided that the tombstones should be examined under formal headings, under five headings with different shapes and features. We also found that plant shapes, architectural depictions, geometric patterns and writing were used in the ornaments of these stones. Only, kufeki stone were used as the material in two pieces of tombstones, marble was used in the rest.

Three types of fonts, thuluth, ta'lik and rika, were used on the tombstones. In the Male tombstones, mostly turban, kavuk, fez were used for heading. However, in female tombstones, pediments were used with herbal motif, mosque depiction, shoulder and belt form instead of the heading.

Key words: Kemalpaşa, Ulucak, Tombstones, Cemetery, Sahide (tombstone)

KEMALPAŞA ULUCAK KASABASI'NDAKİ TARİHİ MEZAR TAŞLARI

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI	ii
YEMİN METNİ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
EKLER LİSTESİ	ix
KISALTMALAR	x

GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

MEZAR VE MEZAR TAŞLARI

1.1. İNSANLIK TARİHİNDE MEZAR YAPILARI VE KÜLTÜRÜ	10
1.2. TÜRKLERDE MEZAR VE MEZAR TAŞI GELENEĞİ	11
1.3. MEZAR TAŞLARINDA FORM	16
1.4. MEZAR TAŞI KİTABELERİNDE METİN MUHTEVASI	16
1.4.1. Yakarış	17
1.4.2. Duâ	17
1.4.3. Kimlik Tanımı	17
1.4.4. Duâ isteme (Fâtiha İsteme)	18
1.4.5. Tarih	18

İKİNCİ BÖLÜM
ULUCAK KASABASI'NDAKİ TARİHİ MEZAR TAŞLARI

2.1. KATALOG	19

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

3.1. TİPOLOJİK SINIFLANDIRMA	299
3.1.1. Başlıklı Form	299
3.1.2. Bitkisel Kıvrımlı Form	300
3.1.3. Omuzlu Form	301
3.1.4. Kemerli Form	301
3.1.5. Silindirik Form	301
3.2. SÜSLEME	302
3.2.1. Bitkisel Süslemeler	302
3.2.1.1. Akant Yapağı	303
3.2.1.2. Servi	303
3.2.1.3. Çiçek	304
3.2.1.4. Sarmaşık	304
3.2.2. Geometrik Düzenler	305
3.2.3. Mimarî Betimleme	305
3.2.4. Yazı	306
3.3. DİL VE USLÛP	307
3.4. MALZEME VE TEKNİK	308
3.5. KİTABELERDE İÇERİK	308
3.5.1. Başlangıç İfadeleri	309
3.5.2. Unvanlar	310
3.5.3. Memleket	310
3.5.4. Meslek	311
3.5.5. Durum Bildirme	311
3.5.6. Manzum İfadeler	311

3.5.7. Tarih Kaydı	312
3.5.8. Kitabesi Olmayan Mezar Taşları	313
3.6. KARŞILAŞTIRMA	313
SONUÇ	317
KAYNAKÇA	319
EKLER	

EKLER LİSTESİ

Ek 1: Ulucak Belde Mezarlığı'ndaki Mezar Taşlarının Yerleşim Krokisi	ek s. 1
Ek 2: Mezar Taşlarının Kronolojik Listesi	ek s. 2
Ek 3: Mezar Taşlarının Envanter Numarasına Göre Listesi	ek s. 5

KISALTMALAR

cm.	santimetre
Çev.	Çeviren
DEÜ.	Dokuz Eylül Üniversitesi
Env. No.	Envanter No
H.	Hicri
Hızl.	Hazırlayan
İBB.	İzmir Büyükşehir Belediyesi
İKÇÜ.	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
M. Ö.	Milattan önce
M. S.	Milattan sonra
M.	miladi
md.	maddesi
R.	Rumi
s.	sayfa
ss.	sayfadan sayfaya
T.C.	Türkiye Cumhuriyeti
TDVİA.	Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
Yay.	Yayınları
YKY.	Yapı Kredi Yayınları
yy.	Yüzyıl

GİRİŞ

I- ÇALIŞMA HAKKINDA

A- Araştırmanın Konusu, Amacı, Kapsamı

İzmir ili Kemalpaşa ilçesi Ulucak Kasabası merkezinde yer alan Ulucak Belde Mezarlığında 18. 19. ve 20. Yüzyıllardan kalma inşa edildikleri döneme ait kültürel ve sanatsal özellikleri yansıtan ve bu açıdan tarihi öneme haiz kitabeli, kitablesiz toplam 256 mezar taşının incelendiği bu çalışmanın adı “Kemalpaşa Ulucak Kasabası’ndaki Tarihi Mezar Taşları” olarak belirlenmiştir.

Bu konunun çalışılmasındaki amaç: Türk kültürünün önemli miraslarından biri olan mezar taşlarının bölgedeki uzantısını incelemek, kaybolmaya ve çürümeye terk edilmiş mezar taşlarını gün yüzüne çıkarmak, hem doğal şartlar hem de insani faktörlerin olumsuz etkilerine karşı tahrip olmadan günümüze kadar gelebilmiş olan mezar taşlarının yazılarını okuyarak kayda geçirmek, kimlere ait olduğunu tespit etmek, fotoğraflamak, süslemeler ve bezemelerin tanımlarını yaparak bu abidelerin tarihi, kültürel ve sanatsal yönleri ile birlikte bilimsel yöntemlerle belgelenmesine yardımcı olmaktır.

Bu araştırma kapsamında yapılan çalışmalar neticesinde mezkûr mahaldeki tarihi mezar taşları ilk kez bulundukları yerde ayrıntılı bir şekilde incelenerek belgelenmiş ve Türk Sanatı Tarihi bağlamında inşa edildikleri dönemlerin kültürel ve sanatsal yönleri göz önüne alınarak tarafımızdan değerlendirilmeye tabi tutulmuştur.

B- Araştırmanın Yöntemi

Tez konusunu belirlenmeden önce mezar taşları hakkında bilgi edinmek amaçlı tarafımızdan ön hazırlık çalışması yapıldı. Konuyla ilgili kaynaklar tarandıktan sonra bölgedeki Tarihi mezar taşlarının incelenmesine karar verildi.

Tezin konusu belirlendikten sonra çalışma öncesinde elde ettiğimiz kaynaklar incelenerek konu ile ilgili içerik ve muhteva bilgileri bir araya toplandı. Ayrıca bu kapsamda DEÜ. Kütüphanesi, Ege Üniversitesi Kütüphanesi, İKÇÜ. Kütüphanesi ve

Ulusal tez merkezin de gerekli araştırmalar yapılarak konuyla ilgili yazılmış eser, tez ve makalelere ulaşılmaya çalışıldı.

Araştırmamızın son aşamasında ise mezar taşlarının yerinin tespiti ve taşların fiziki durumu hakkında bilgi edinmek için arazi çalışması yapıldı. Mezar taşlarının toprak altında kalan kısımları çıkarılıp, temizlik yapıldı. Sahada yapılan uzun süreli çalışmalar neticesinde 256 mezar taşı rneği tespit edilerek tarihi ve sanatsal özelliklerine göre tasnif edildikten sonra incelemeye alındı. Bu taşların boyutları santimetre cinsinden kayda alınarak tek tek fotoğrafları çekilip, kitabelerde yazılı metinler Osmanlıca aslından okunarak günümüz Türkçesine transkript edilerek kayda geçirildi. Aradan geçen uzun sreden ötürü doğal şartlar ve iklim koşulları nedeniyle tahrip olmuş ve bu sebeple üzerindeki kitabeleri neredeyse okunmaz durumda olan bazı şahideler ise taş yüzeyine ince bir tabaka halinde çamur sürülmek kaydı ile yazıların belirginleştirilmesi sağlanıp, bu metod yardımı ile okunabildi.

Envanter Formu Aşağıda Yer Alan Temel Başlıklara Göre Oluşturulmuştur.

Envanter No:

Ölçüleri (santimetre):

Formu:

Malzemesi:

Kimliği:

Konumu:

Tarihi:

Yazı Türü:

Kitabesi:

Tanım ve Kompozisyon:

Envanter No: Mezarlıkta incelenmiş olan mezar taşlarına verilen numaralardır.

Ölçüleri (cm): şahidenin yüksekliği tespit edilirken tepe noktasından toprağa gömülü olduğu yere kadarki kısım santimetre cinsinden ölçüldü. Eni ve kalınlığı ise

bu cihetten en geniş olduğu noktalar baz alınarak kayda geçirildi. Kırık olan mezar taşlarında ise yükseklik tepe noktası ile kırılan kısmın en uç noktası arasındaki mesafe dikkate alınarak işaretlenme yoluna gidildi.

Formu: Mezar taşı literatüründe geçen form isimleri dikkate alınarak sınıflandırma yapılmıştır.

Malzemesi: Bu başlık altında mezar taşlarında kullanılan doğal malzemenin türü belirtilmiştir.

Kimliği: Medfun kişinin kitabede yazılı adı, cinsiyeti, unvanı ve varsa lakabı yazılmıştır.

Konumu: Şahidenin baş ya da ayakucu konumu belirtilmiştir.

Tarihi: Kitabede bulunan Hicri ve Rumi tarihler tespit edilerek belirtilmiş, bu tarihlerin karşılığı ayrıca Miladi takvime göre de verilmiştir.

Yazı Türü: Şâhideler üzerinde yer alan kitabelerin yazı çeşitleri belirtilmiştir.

Kitabesi: Şahidelerde yer alan Türkçe kitabeler okunup, Latin harfleriyle transkript edilerek kayda geçirildi. Kırılma ve aşınma gibi doğal faktörler neticesi oluşan durumlardan dolayı kısmen okunamayan kitabeler “...” şeklinde ayrıca belirtildi. Kitabesi, kimliği, tarihi, formu belirlenemeyen veya bulunmayan okunmaz durumda olan şahidelerde ise “- - - -” şeklinde belirtilerek kayda geçirildi.

Tanım ve Kompozisyon: Şahide yapımında kullanılan doğal malzemenin türü, boyutları, taşın üzerinde bulunan çeşitli sanatsal süslemeler, varsa diğer şahidelerden ayıran karakteristik özellikler ile taşın günümüzdeki fiziki durumu genel hatlarıyla incelenerek tespit edilmiş ve bilimsel olarak ifade edilmiştir.

C- Araştırmanın Temel Kaynakları

Mezar taşları üzerinden ait oldukları döneme ait sanatsal, mimari, edebi, tarihi, kültürel ve sosyal hayatın karakteristik yönlerinin tespiti üzerine yapılan bilimsel araştırmalar gün geçtikçe çoğalmakta ve her geçen gün bunlara bir yenisi eklenmektedir.

Bölge tarihi ile ilgili yapılmış bilimsel çalışmalar ve araştırmalardan da istifade yoluna gittiğimiz bu çalışmamızda daha önce de belirttiğimiz gibi bulabildiğimiz kaynakları incelemeye çalıştık.¹ Araştırmamız süresince bu bilimsel çalışmalardan fazlasıyla istifade ettik. Bu bilgiler ışığında bölgenin tarihini anlama fırsatına da sahip olduk.

Araştırma esnasında mezar taşları üzerine yapılan araştırmalardan teşekkül eden kaynaklar değerlendirilmiş, özellikle konumuzu yakından ilgilendiren eserler üzerinde daha fazla durulmuştur. Bu araştırmalardan bir kısmı mezarlıklar ve mezar taşları hakkında genel bilgiler içerirken, bir kısmı belli bir yörenin mezarlıklarını, mezar taşlarını ve hazirelerini ele almaktadır.² 1932 yılında Sadettin Nüzhet yayımladığı kitabında Üsküdar Mezarlığında bulunan 36 mezar taşını tanıtmıştır.³ Hüseyin Türkmenoğlu 1989 yılında Mezar-Mezarlık ve Mezar Taşları üzerine bir bibliyografya yayımlamıştır.⁴ Mezar taşları konusunda yapılmış araştırma sonuçlarını içeren ilk derli toplu bilgiler Beyhan Karamağaralı tarafından kitap haline getirilip yayımlanmıştır.⁵ Ayrıca yabancı bilim adamları Türklerde defin meselesine ilişkin makale⁶ ve Osmanlı mezar taşları üzerine bilimsel çalışmalar yapmışlardır.⁷ Bu ve benzeri yapılmış çalışmalar haricinde de halen devam eden oldukça fazla sayıda araştırma mevcuttur.

¹ Sabri Sürgevil, **Kemalpaşa (Nif) ve Çevresinin Tarihi**, İzmir, 2000, Engin Berber, *"Mütareke ve Yunan İşgali Dönemin'de Nif Kazası"*, **Kemalpaşa Kültür ve Çevre Sempozyonu**, İzmir, 1999, ss. 285-296; Nurşen Yasak, **XIX. YY. Ortalarında Nif Kazasının Toplumsal ve Ekonomik Durumu**, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 1996; Rahim Sağ, **Nif'ten Kemalpaşa'ya**, İzmir, 2017; Semavi Eyice, *"İzmir Yakınında Kemalpaşa (Nif)'da Laskaris'ler Sarayı"*, **Türk Tarih Kurumu, Belleten**, Ocak, 1961, Cilt: 25, Sayı: 97, ss. 1-16.

² Mehmet Önder, *"Konya Mezar Taşlarında Şekil ve Süsler"*, **Türk Etnografya Dergisi**, Sayı: 12, Ankara, 1969, ss. 5-16; Süleyman Berk, **Zamanı Aşan Taşlar**, Zeytinburnu Belediyesi Yayınları, İstanbul, 2006; Şehrazat Karagöz, **Anadolu'dan Mezar Stelleri**, İstanbul, 1984; Gül Tunçel, **Batı Anadolu Bölgesinde Cami Tasvirli Mezar Taşları**, Ankara, 1989.

³ Sadettin Nüzhet, **İstanbul Meşahirine Ait Mezar Kitabeleri**, İstanbul, 1932.

⁴ Hüseyin Türkmenoğlu, **Mezar, Mezarlık ve Mezartaşları Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi**, Ankara, 1989.

⁵ Beyhan Karamağaralı, **Ahlât Mezar Taşları**, Kültür Bakanlığı, Ankara, 1992.

⁶ Wilhelm Barthold, *"Türklerde ve Moğollarda Defin Merasimi Meselesine Dair"*, çev. Abdülkadir İnan, **Belleten** Cilt: XI, Sayı: 43, Ankara, 1947, ss. 263-273.

⁷ Hans-Peter Laqueur, *"Dervish Gravestones"* **The Dervish Lodge Architecture Art. And Sufism in Ottoman Turkey**, Oxford, 1992, ss. 284-303; Jean-Louis Bacque Grammont-Hans Peter Laquer, **Stelae Turcicae I**, İstanbul, 1986; Hans- PeterLaqueur, **Hüve'l Baki İstanbul'da Osmanlı Mezarlıkları ve Mezar Taşları**, çev. Selahattin Dilidüzgün, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 2010.

Araştırmamız boyunca istifade ettiğimiz ve çalışmamızın nihayi şeklini almasında önemli bir paya sahip bu eserlerin tamamına kaynakça bölümünde ayrıntılı olarak yer verilmiştir.

II- TARİHTE KEMALPAŞA (NİF) YÖRESİ

A- Kemalpaşa

Kemalpaşa, İzmir il merkezi ile Buca ve Bornova ilçelerinin batısında, Kuzeyinde Manisa ili, Güneyinde Torbalı ilçesi, güneydoğusunda Bayındır ilçesi bulunan, sanayi, ticaret ve tarih açısından zengin bir ilçedir. İzmir’e uzaklığı 20 km’dir. Bozdağların uzantısı olan Mahmut dağı ve kendisi ile aynı adı taşıyan Nif dağı eteklerinde kurulu ilçenin içinden Nif çayı geçmektedir.

Nif isminin Yunanca gelin anlamına gelen kelimeden türediği rivayet edilmektedir.⁸ İlçeye yaz kış yeşillikler içinde olması özellikle bahar aylarında kiraz ve meyve ağaçlarının çiçek açması ile bir gelin görünümünü alması sebebiyle tarihte bu isim verildiği söylenmektedir.⁹ Tarihte bilinen eski adlarıyla Nimfio,¹⁰ Nifi,¹¹ Nymphis,¹² Nimfayo,¹³ Nimfeon¹⁴ veya Nif adlarını alan stratejik bir noktada, merkezi bir yerleşme birimi olarak tarih içinde yerini almıştır.¹⁵ Geçmişi Neolitik çağlara kadar uzanan Nif, sırasıyla Pers, Roma, Bizans, Çaka Beyliği, Saruhanoğlu ve Osmanlı egemenliği altında kalmıştır.¹⁶ Mustafa Kemal Atatürk’ün İzmir’e girmeden önce 8 Eylül 1922 gecesi misafir olarak konaklamasıyla birlikte ilçenin

⁸ Engin Berber, “Mütareke ve Yunan İşgali Dönemin’de Nif Kazası”, **Kemalpaşa Kültür ve Çevre Sempozyumu**, İzmir, 1999, s. 291.

⁹ Bilge Umar, **Türkiye’deki Tarihsel Adlar**, İnkılâp Kitabevi, İstanbul, 1993, s. 602; Nurşen Yasak, **XIX. Yy. Ortalarında Nif Kazasının Toplumsal ve Ekonomik Durumu**, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 1996, s. 2.

¹⁰ Semavi Eyice, “İzmir Yakınında Kemalpaşa (Nif)’da Laskaris’ler Sarayı”, **Türk Tarih Kurumu, Belleten**, Ocak, 1961, Cilt: 25, Sayı: 97, ss. 1-16.

¹¹ İlhan Pınar ve Yaşar Ürük, Kemalpaşa md. **İzmir Kent Ansiklopedisi**, İzmir, 2013, Cilt: 2, s. 281.

¹² Şemseddin Sami, **Kamus’ul Âlâm**, İstanbul, 1319, Cilt: 6, s. 4632.

¹³ Dido Sotiriyu, **Benden Selam Söyle Anadolu’ya**, çev. Atilla Tokatlı, Alan Yayıncılık, İstanbul, 1997, s. 199.

¹⁴ Auguste Bailly, **Bizans Tarihi**, Tercüman Yayınları, İstanbul, s. 387.

¹⁵ Sabri Sürgevil, **Kemalpaşa (Nif) ve Çevresinin Tarihi**, Kemalpaşa Kaymakamlığı Yayınları, İzmir, 2000, s. 3.

¹⁶ Rahim Sağ, **Nif’ten Kemalpaşa’ya**, İzmir, 2017, s. 63; Rahmi Hüseyin Ünal ve Ersel Çağlıtütüncügil, **Urla’nın Tarihi Camileri ve Hazineleleri**, İBB Yayınları, İzmir, 2016, s. 13.

kadim çağlardan beri taşıdığı bu isim, bu önemli günün anısına adı Kemalpaşa olarak değiştirilmiştir.¹⁷

Bizans kaynaklarında az da olsa 11. yüzyıl sonları ile 12. yüzyıl başlarındaki Nif hakkında sınırlı da olsa yöreyle ilgili kayıtlar ihtiva ettiği belirtilmektedir.¹⁸ Daha sonraki zamanlarda Nif ve çevresi hakkında, kaynaklarda daha fazla bilgiye ulaşılır.

13. yüzyılın sonlarına doğru Anadolu coğrafyasının neredeyse tamamı Türklerin hâkimiyeti altına girdi. İzmir, Foça gibi liman şehirleri Türk akınları ortasında birer adacık halinde kaldı. Saruhan Bey 14. yüzyılın başlarında Nif ve Demirci taraflarını ele geçirdi. Böylece Nif, Batı Anadolu bölgesinde Türk egemenliğinin sağlandığı ilk yerlerden biri oldu.¹⁹ Bu yerleri kardeşleri Ali ve Çuga Beylerin idaresine bırakan Saruhan Bey 1313 yılında da Manisa'yı ele geçirerek burayı beyliğinin merkezi haline getirdi. Saruhan Bey'in kardeşi Çuga Bey'in, Nif yöresinde 8 şehre ve 30 kaleye hükmettiği, okçulukta mahir çok sayıda piyade ve 8000 süvariye sahip olduğu, ayrıca bir hayli kalabalık donanma kurduğundan da bahsedilir.²⁰ Saruhan Bey'in Batı Anadolu coğrafyasını yurt tutması Türkiye Selçuklu Devleti'nin bir uç beyi olduğunu göstergesiydi. Nihayetinde Nif ve çevresi yüzyıla yakın Saruhan Beyliğinin egemenliği altında kalmıştır ve Saruhanoğullarının zaman zaman diğer beyliklerle yaptığı mücadeleye sahne olmuştur.²¹

Saruhanoğulları döneminden sonra Osmanlı Devleti Batı Anadolu'da hüküm sürmeye başladı. Balkanlar ve Anadolu'da 14. yüzyılın ikinci yarısında hızlı bir şekilde yayılma sürecine giren Osmanlılar, Sultan I. Murad döneminde başlayan Batı Anadolu'da Bizans'a karşı yürütülen cihad çerçevesinde beylikleri bir araya getirme politikasını Yıldırım Beyazıt ve sonrasında da aynen devam etti. Bu çerçevede Germiyan ve Saruhan beyliklerinin hâkimiyet sahalarının arasında kalan Aydınoğulları beyliği de, Bizans'ın elinde bulunan Alaşehir'i fethetmek amacıyla Batı Anadolu'ya yönelen Yıldırım Beyazıt tarafından Saruhan beyliği ile birlikte

¹⁷ Sağ, s. 59.

¹⁸ Ducas, **Bizans Tarihi**, çev. VL. Mirmiroğlu, İstanbul Fethi Derneği, İstanbul, 1956, s. 98.

¹⁹ Himmet Akın, **Aydınoğulları Tarihi Hakkında Bir Araştırma**, Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya, Ankara, 1968, s. 100.

²⁰ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, **Anadolu Beylikleri**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1969, s. 84.

²¹ Feridun Emecen, "**Saruhanoğulları**" md. TDVİA, 2009, Cilt: 36, ss. 170-173.

Osmanlı hâkimiyeti altına alındı. Manisa ve Nif şehirleri de bu dönemde Osmanlı hâkimiyeti altına girdiği bilinmektedir.²²

Osmanlı'nın büyük bir hezimet yaşadığı ve fetret dönemine girmesine sebep olan Ankara savaşı sonrası İzmir dâhil Batı Anadolu'daki kalelerin çoğu Timur tarafından ele geçirildi. Şehirler, kasabalar, köyler yağmalanırken Osmanlı otoritesinin kaybolması nedeniyle bölgede üstünlük kurmak isteyenler de meydanı boş buldu. Osmanlı şehzadeleri arasındaki taht kavgalarıyla meşhur bu dönem yaklaşık olarak 11 yıl sürmüştür.²³

Yıldırım Beyazıt'ın oğullarının Osmanlı devletini derleyip toplama yolunda kendi aralarında ve diğer Anadolu Beylikleriyle giriştikleri mücadelelerinin etkileri Nif'te de görüldü. Bu mücadeleler esnasında Aydınoğullarından Cüneyt gibi kimseler kısa bir süre olsa da yörede kendi egemenliğini ilan edip Osmanoğulları'nı bir hayli uğraştırdı.²⁴ Taht kavgalarından başarıyla sıyrılıp, rakiplerini bertaraf eden Sultan Çelebi Mehmet, Rumeli ve Anadolu yakasındaki topraklarda hâkimiyeti tekrar tesis ettikten sonra Cüneyt üzerine yürüyüp onu ortadan kaldırarak sorununu kökten halletme yoluna gitti. 1413 yılında Kime²⁵ ve Bergama yoluyla Menemen'e kadar gelen Sultan Çelebi Mehmet, oradan da günümüzde Muradiye olarak andığımız ilçe üzerinden Nif'e indi. Onun bu seferi ile Aydınoğullarını ortadan kaldırılarak Batı Anadolu tamamen Osmanlı egemenliği altına girmiştir.²⁶

Nif, Osmanlı'nın yöredeki egemenliğinin kesinleşmesinden sonraki dönemde Anadolu Beylerbeyi'ne bağlı eyaletlerden Aydın Eyaleti Saruhan Sancağına bağlı kaldı. Celali ayaklanmaları²⁷ sırasında ise bazı gruplar Nif ve çevresinde Osmanlı Devlet otoritesini bir hayli sekteye uğrattılar, kasaba ve şehirleri basıp ahaliyi soydular, çarşı ve pazarları tahrip ettiler. Bu karışıklıklar neticesinde Nif, halkın kendisini daha güvenli bulduğu yerlere doğru kaçtığı dönemler olmuştur.²⁸

Osmanlı devletinin merkezi otoritesi bir müddet zayıfladı. Bu duruma bağlı olarak ortaya çıkan Ayanlardan Karaosmanoğulları Manisa ve çevresinde nüfuz elde

²² İsmail Hakkı Uzunçarşılı, **Osmanlı Tarihi 1**, Ankara 1961, ss. 263-264

²³ Uzunçarşılı, ss. 326-345.

²⁴ Himmet Akın, ss. 99-103.

²⁵ Mehmed Neşri, **Neşri Tarihi II**, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ankara, 1957, s. 497.

²⁶ Neşri, s. 497.

²⁷ Hilal Ortaç, **Tanzimat'an Birinci Meşrutiyet'e Manisa**, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İzmir, 1996, s. 22.

²⁸ Ortaç, s. 22.

etti. Nif ve çevresi de doğal olarak bu ailenin nüfuz bölgesi içinde kaldı. Ayrıca bu tür egemen aileler hanları, hamamları, çiftlikleri, menzilleri, kahvehaneleriyle kırsal alanda yeni merkezler kurma sürecine girdiler. Nif ve çevresindeki bölge Tanzimat dönemine uzanan sürece bu zor koşullar altında girdi. Bu tarihlerden sonra ise Nif ve çevresinde 20. yüzyılın ilk çeyreğinde yaşanan ve Türk kurtuluş savaşına neden olan Yunan işgaline kadar, siyasal egemenlik kavgasından söz etmek mümkün değildir.²⁹

Birinci cihan harbi sonrasında yenilen Osmanlı'nın imzalamak zorunda kaldığı Mondros Mütarekesinden sonra, İzmir ve alt bölgesindeki bazı yerleşim yerleri Yunanlılara bırakıldı ve bölge Osmanlı'dan koparılacak istendi. Yörede tanık olunan taşkınlık ve eşkıyalıktan Nif nahiyesi de payını fazlasıyla almış bulunmaktadır.³⁰

16 Mayıs 1919 tarihinde Yunan işgaline uğrayan Nif şehri daha sonra 8 Eylül 1922 sabahı Savan dağı mevkiinde yapılan küçük bir çarpışmanın ardından Türk askerleri tarafından kurtarılmış ve hükümet konağına bayrağımız çekilmiştir. O güne kadar Nif olan ilçenin adı Mustafa Kemal'in ilçede konaklaması nedeniyle Cumhuriyetin ilanından sonra resmi olarak Kemalpaşa olarak tarihteki yerini almıştır.³¹

B- Ulucak

Kemalpaşa'ya 10 kilometre uzaklıkta yer alan Ulucak, İzmir-Ankara yolunun 2 km. Kuzeyinde düz bir alan üzerinde kurulmuş, günümüzde yaklaşık 3000 haneli ve 8000 nüfuslu bir yerleşim birimidir. Ulucak, bölgede nüfusu 1970'li yıllardan sonra en fazla artan yerleşim yerlerinin başında gelir. Öyle ki 1970 yılı sayımında 1.917 olan nüfus, günümüzde yaklaşık dört kat artmıştır.³² Kemalpaşa'nın batı bölgesindeki en büyük yerleşim birimi olan Ulucak; Atatürk, İstiklal ve Cumhuriyet mahallelerinden oluşmaktadır.

İzmir-Ankara yol güzergâhı üzerinde bulunan Ulucak dört bir yandan gelip geçen kervanların uğradığı ve konakladığı bir yer durumundaydı. Hatta kervanların konaklandığı kervansaraylarda devamlı ocak yandığı için buraya Ulucak denildiği

²⁹ Berber, ss. 322-323.

³⁰ Berber, s. 304.

³¹ Sürgevil, s. 86.

³² Sağ, s. 383.

söylenmektedir.³³ Ulucak bu yönü ile civardaki en eski yerleşim yerlerindendir. Günümüzde bu coğrafi alan üzerinde yapılan Höyük kazılarında bölgenin özellikle tarımsal geçmişinin eski tarihlere dayandığına ilişkin önemli bulgulara rastlanmıştır.³⁴ Bu kazılar neticesinde elde edilen bilgilere dayalı olarak Ulucak'ta bulunan Höyüğün tarihinin 7000 yıl öncesine dayandığı düşünülmektedir.³⁵ Bu bağlamda Lidya Krallığı zamanında ünlü Kral Yolu'nun bu topraklardan geçtiği, Roma ve Bizans dönemlerine ait birtakım kalıntıların bulunduğu da yapılan kazılar neticesinde saptanmıştır.³⁶ Tarihi yönüyle bölgede kurulmuş en eski nahiyelerden olan bu kasaba, kuruluşundan itibaren coğrafi konumu yönünden Kemalpaşa'ya bağlı bir yerleşim yeri olarak idare edilmiştir.³⁷

Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesinde anlattığı gezi notlarına bakılacak olursa, Nif ve civarını gezdikten sonra dinlenmek için geceyi geçirdiği tek yer Ulucak'tır. Doğal güzellikleri ve kendine özgü lalesi ile öne çıkan Ulucak'ı gören Evliya Çelebi adeta mest olmuş ve şu şekilde övgüler ile anlatmıştır.

“Karye-i Ulucaklı:

“Bu karyeye karib İzmir şehrine gider Sabuncu Belli sol canibimizde kalup mahufu muhatara bel olmağile bu karye-i Ulucaklı'ya gelindi. Bir kayalı dağ eteğinde seksen evli bağı bağçeli ve kiremit ve toprak örtülü evlerdir. Ve bir hammamı ve bir kiremit örtülü cami'i var. Kapusu üzre tarihi budur.”

“Etdi ihya bu makamı hayr için Derviş Ağa

Hak Ta'ala cennet içre huriler vere ana

Hatîf-i Gaybî dedi ihyasının tarihini

Bareka 'llah ne metin oldu diyesiz siz buna / Sene 105”³⁸

³³ Sağ, s. 382.

³⁴ Zafer Derin ve Turan Özkan, *“Ulucak Höyük Mezarlığı”*, **Kemalpaşa Kültür ve Çevre Sempozyumu Bildirileri**, İzmir, 1999, ss. 113-130.

³⁵ Derin ve Özkan, s. 116.

³⁶ Elif Tül Tulunay, *“Nif (Olympos) Dağı Kazı ve Araştırma Projesi - 2006”*, **Türk Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü Haberler**, Mayıs, 2002, Sayı: 14, ss. 32-34.

³⁷ Sağ, s. 383.

³⁸ Evliya Çelebi, **Evliya Çelebi Seyahatnamesi**, Hzl. Yücel Dağlı, Seyit Ali Kahraman ve Robert Dankoff, YKY, İstanbul, 2005, Cilt: 9, s. 72.

BİRİNCİ BÖLÜM

MEZAR VE MEZAR TAŞLARI

1.1. İNSANLIK TARİHİNDE MEZAR YAPILARI VE KÜLTÜRÜ

Mezar kültürünün gelişmesi yeryüzünde insan yaşamının başlangıcına kadar geri götürülebilir. Ölü gömme geleneklerine ilişkin en eski yazılı kaynaklar arasında kutsal metinler önemli bir yer tutar.³⁹

Ölümlle başlayan defin gelenekleri içinde mezar uygulamaları çeşitli topluluklarda farklı karakteristik özelliklerle gelişimini sürdürmüştür.

Mezarda yatan kimselerin unutulması veya mezar yerinin doğal sebeplerden ötürü kaybolması da mezar taşı ve bu taş üzerinde medfun kişinin kimliğini tespit edecek işaretler koyulması ihtiyacını beraberinde getirdi. Zamanla dinin etkisi ve bölgesel faktörlerin de katkısıyla bu kültür doğal şartların da göz önünde bulundurulmasıyla çeşitli şekiller almaya başladı. Antik Mısır, Çin, Grek ve Roma defin kültürleri bu bağlamda zikredilebilir.

Türklerde defin uygulamaları ve mezar yapıları çok köklü bir gelenek olarak karşımıza çıkar. İskit ve Hun kurganları ile Göktürk kitabelerini burada belirtmek gerekir. Türklerin İslam dinini kabul ettiği sürece kadar devam eden bu gelenek, İslam'ın kabulünün ardından varlığını devam ettirmiştir. Medfun kimsenin toplum içindeki konumuna bağlı olarak mezar ve mezar yerini belirleyen bu işaretler farklılıklar arz etmeye başladı. Kişinin önemli konumu ya da manevi bir rabıta noktası olması ölümünden sonra kabrinin sürekli ziyaret edilmesine vesile oldu. Bu da türbe ve mezar taşlarında kişiyi ayırt edecek desenlerin ortaya çıkmasını sağladı. Söz gelimi ölen kişi ilim ehli ise, mezar taşının baş kısmı bunu belirtmesi açısından sarık şeklinde yapılmaya başladığı söylenmektedir. Zamanla bu şekil ilmi konumu ile bağlantılı olarak kavuk ve fes şekilleri de ilave edildiği belirtilmektedir.⁴⁰ Laqueur, fes hariç tüm başlıkları kavuk olarak nitelendirmiş, her kavuk tipine bir harf vererek kavukları tiplerine göre A'dan J'ye kadar farklı sınıflara ayırmıştır.⁴¹ Yine ölen

³⁹ **Kur'ân-i Kerim ve Açıklamalı Meali**, Maide Suresi, 27-40. Ayetler, Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2017, ss. 111-113; **Kitabı Mukaddes Eski ve Yeni Ahit** (Tevrat, İncil), Kitabı Mukaddes Şirketi, İstanbul, 1988, s. 4, 234, 235.

⁴⁰ Laqueur, s. 139.

⁴¹ Laqueur, s. 141, 145, 149, 153, 154.

kişinin cinsiyeti, genç ya da çocuk ölümleri de yaşanan acıyla birlikte bu sevginin devam etmesi ve duyguların canlı tutulması isteği de mezar taşlarında farklı sembol ya da desenler olarak kendini göstermeye başladı. Bu nedenle gerek başlangıç, gerekse sonraki devirlerde olsun, kadın ve erkek mezar taşlarını birbirinden ayırmak kolaydır. Ayrıca çocuk mezar taşları çocuğun boyu ile orantılı olarak kısa tutulmuştur.⁴² Özellikle Selçuklular ve Osmanlılar ile diğer Türk devletleri zamanında mezar kültürü giderek zenginleşti ve yaygınlaştı. Bu nedenle İslam dünyasındaki mezar kültürünü ve bileşenlerini yeterince kavrayabilmek için Türk defin gelenekleri ile mezar yapısı uygulamalarını irdelemek yerinde olacaktır.

1.2. TÜRKLERDE MEZAR VE MEZAR TAŞI GELENEĞİ

Türkler ölülerine saygı göstermeyi milli ve dini bir borç sayarlar, Ölen kişinin defnedilmesi ve defin mevkiinin üzerine taş koyularak burada medfun kişinin hatırasının canlı tutularak sonraki nesillere aktarılmasına büyük önem vermişlerdir. Türklerde ahiret inancı olan ve bu bağlamda defin geleneğini tarihi boyunca benimseyen, ölülerine ve onlardan geriye kalan hatıralara fazlasıyla önem veren, mezar ve mezarlık alanlarını öldükten sonraki hayatında yaşayacağına dair dini inançlarına göre bir düzen ve motifler ile hazırlayan bir topluluk olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sebeplere binaen mezar geleneği Türk tarihinin başlangıcından günümüze kadar kesintisiz devam eden bir olgudur.⁴³

İslam öncesi döneme ait Türklerin dini inançları ile mezar ve defin kültürünü muhteva olarak içeren ilk bulgular, M.Ö. 3. Yüzyıla ait Çin kaynaklarında yer almaktadır.⁴⁴ M.Ö. 3. yüzyılın sonlarına doğru tarih sahnesinde yer alan Hunlarda kurgan diye tabir edilen mezar yapılarının çokluğu dikkat çekmektedir. Bu bağlamda Pazırık Katanda ve Şibe bölgelerindeki kurganlar, M.Ö. 2 ve 1. yüzyıllarda Altay bölgesine yayılan Hunlara ait en dikkat çekici mezarlık yerleşkelerindendir.⁴⁵

⁴² Metin Haseki, **Plastik Açıdan Türk Mezar Taşları**, İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi Yayınları, İstanbul, 1977, s. 27.

⁴³ Alım Karamürsel, “*Türklerde Mezar Geleneği*”, **Türkler Ansiklopedisi**, Cilt: 3, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 2002, s. 77; Oktay Belli, “*Eski Çağ ve Orta Çağ’da Türklerde Kurgan Yapma Geleneği*”, **Türkler**, Cilt: 3, Ankara, 2002, s. 930.

⁴⁴ Bahattin Ögel, **Türk Kültür Tarihi**, TTK Yayınları, Ankara, 1991, s. 63.

⁴⁵ Ögel, s. 63.

Kurgan olarak isimlendirilen bu mezar odalarında, kişiye ait günlük yaşamda kullandığı eşyaların yanı sıra, bir sonraki hayatında ihtiyacı olacağına inanılan materyaller de bulunmakta idi. Ayrıca ölmüş erkeğin karısının da öldürülerek yanına gömülmesi, kılıç kalkan ve atı gibi hayat mücadelesini devam ettirmesinde önemli rol oynayan şeylerin de bu kurganlarda mevcut bulunması kendilerine göre güçlü bir ahiret inancının yaygınlığının göstergesi olarak kabul edilmekteydi.⁴⁶ Eski Türk dini yaşantısını ve mezar geleneğini yansıtan bu yapılar özellikle Hun ve Göktürk dönemlerine dair yapılan araştırmalar neticesinde ortaya çıkan bulgularda fazlasıyla karşımıza çıkmaktadır.⁴⁷

Yapı itibarıyla kurganlar mezar odasının üzerine yığılı toprak ile küçük küçüklü büyüklü tepelikler oluşturulmasıyla inşa edilmiştir. Ölen kimseler bu yapıların bünyesindeki mezar odalarında mumyalanarak tahta sandıklar içerisinde dış etkenler ve içeride oluşabilecek olumsuz doğal şartlardan etkilenmeyecek biçimde muhafaza ediliyordu. Mezar odası üzerinde inşa edilen toprak tepe ise, ölünün ve bu yapının dışarıdaki yağmur, kar vs. gibi menfi etkiler oluşturabilecek tabii ve gayri tabii zararlardan korunması ve yerinin tespit edilmesinde kolaylık sağlaması amacıyla inşa edilmiştir.⁴⁸ Mezar odasında duvarlar, ağaç kütüklerinin düşey ve yatay olarak sıralanmasıyla, örtü sistemi ise ağaç gövdelerinin birbirine bitişik kirişler şeklinde dizilmesiyle meydana getirilmiştir. Bu yapılara ilk olarak yürütülen arkeolojik kazılar ve bu bağlamda yürütülen bilimsel araştırmalar neticesinde Güney Sibirya'da Altay Dağları eteklerindeki Pazırık mevkiinde rastlanılmıştır.⁴⁹

Türklerdeki mezar taşı geleneğinin ilk örneklerine ise Yenisey Bölgesi'ndeki Orhun Anıtları olarak bilinen Göktürk dönemine ait dikili taşlara rastlamaktayız. Göktürk döneminin önemli devlet adamları olarak bilinen Bilge Kağan, Kültigin ve Tonyukuk adına dikilen bu abideler, eski Türk tarihine ait elde edilmiş ilk tarihi, edebi ve kültürel yapılar olması hasebiyle Türk tarihi ve bu bağlamda yürütülen bilimsel faaliyetler açısından büyük bir öneme sahiptir.⁵⁰ Bu yönü ile mezar taşları, tarihin gelecek nesillere aktarılmasında önemli bir rol oynamaktadır.

⁴⁶ Karamürsel, s. 77.

⁴⁷ Oktay Aslanapa, **Türk Sanatı I**, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1989, ss. 1-2.

⁴⁸ Gül Tunçel, "Türklerde Mezar Taşı Geleneğine Kısa Bir Bakış", **Nevruz**, Sayı: 8, Ankara, 1996, s. 16.

⁴⁹ Nejat Diyarbakırlı, **Hun Sanatı**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1972, ss. 99-108.

⁵⁰ Ögel, ss. 131-137.

Şamanist kültürün motiflerinin fazlasıyla görüldüğü Göktürk dini yaşantısına göre kurgan denilen yapıların üzerine Bengütaş isminde oldukça büyük bir mezar taşı konur, etrafına da kişinin hayatta iken öldürdüğü düşmanları adedince Balbal olarak adlandırılan heykelimsi taşlar dikilirdi. Savaşlarda fazlasıyla kahramanlık gösteren kişilerin mezar taşları etrafına dikilen balbal sayısı, medfun kişinin öldürdüğü düşman sayısı ile doğru orantılıydı⁵¹ Mezar üzerine inşa edilen yapı duvarlarında tıpkı mısır piramitlerinde görülen hiyeografik yazı kültürü gibi, mezarda yatan kişinin tasviri ile birlikte yaşadığı döneme ait savaşlar ve onun bu mücadelelerdeki kahramanlıkları resmedilirdi. Ayrıca mezarların uzaktan görünmesi için bir sırt dikilir ve yanı başına genellikle tanınmış kişiler için ahşap ve taş malzemeyle bir bark inşa edilirdi.⁵² Bu bilgilerden yola çıkarak bir bakıma Hun mezar geleneğinin bir uzantısı olarak kabul edebileceğimiz Göktürk mezar kültüründe, eski dönem kültürüne ilave edilmiş farklılıklardan ötürü döneme mahsus bazı özelliklerinde de mevcudiyetini görmekteyiz.

Eski Türk inanışlarını bırakarak Budizm'i benimseyen Uygurlar'da ise bu yeni dini kültür çerçevesinde Hoco ve civarı mevkilerde "stupa" adı verilen üzeri kubbe ile örtülü mezar anıtlarının yapıldığı kabul edilmektedir.⁵³ Uygurlar ayrıca Budist mimarisinde gelişen stupalardan yola çıkarak çadır şeklinde mezar tipini ortaya koymuşlardır. Türklerden önce stupalar, din adamlarının kemiklerinin ve kişisel eşyalarının korunduğu kubbeli yapılardan teşekkül ederdi. Bu yapılar Türklerle birlikte tamamen mezar anıtı kimliğine büründüğü ileri sürülmektedir. Böylece daha sonraları Türk sanatında yaygın bir şekilde görülen kümbet mimarisinin ilk örneklerinin Uygurlarda ortaya çıktığı görülmektedir. Göktürk ve Uygur kültürünün temel unsurları haline gelen stupa ve kurganlar İslamiyet sonrası Türk mezar mimarisi bünyesinde gelişen türbe mimarisinin de ilham kaynağını oluşturduğu kabul edilmektedir.⁵⁴

⁵¹ Nejat Diyarbekirli, "*Türkler'de Mezar Yapısı ve Defin Merasimleri*", **Türk Kültürü Araştırmaları**, 1-2, Ankara, 1992, ss. 55-56.

⁵² Necibe Saraçoğlu, **Türk Mezarlarına Dair Araştırma**, İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, İstanbul, 1950, s. 8.

⁵³ Mustafa Cezar, **Anadolu Öncesi Türklerde Şehir ve Mimarlık**, Türkiye İş Bankası Kültür Yay, İstanbul, 1977, ss. 75-78.

⁵⁴ Cezar, ss. 67-75; Hakkı Önkal, "*Anadolu Selçuklu Türbeleri*", **Türk Kültürü**, Sayı: 261, Ocak, 1985, Ankara, 1985, ss. 29-34.

M.S. 7. Yüzyıl başlarında ortaya çıkan İslam M.S. 8. Yüzyıl başlarında büyük bir gelişme gösterip siyasi hâkimiyetini Türklerin yaşadığı Asya coğrafyasındaki Maverâünnehr bölgesine kadar ulaştırdı. Bu vesile ile karşı karşıya gelen kültürlerin birbiri ile etkileşimi sonucunda bu dönemde bölgede ilk Müslüman mezar taşı örnekleri ortaya çıkmaya başladı.⁵⁵ M.S. 9. Yüzyıl başlarında ise Türklerin İslam dinini benimsemesiyle birlikte Türk mezar kültürü ve Budist stupa etkisinde gelişip kendine has bir karakter kazanan Türk anıt mezar geleneği, türbe mimarisi adı altında İslam kültürüne dâhil oldu.⁵⁶ Bu bağlamda 862 tarihinde Samerra şehrinde inşa edilen Kubbet el-Suleybiye,⁵⁷ 10. yüzyıl başlarına inşa edildiği tahmin edilen Buhara’da ki Samanoğlu Türbesi ve bu dönem zarfında oluşmuş mezarlıklar bünyesindeki mezar taşları yaşanan bu kültür alışverişinin en güzel örnekleri olduğu belirtilmektedir.⁵⁸ Bahsi geçen bu dönemlerde özellikle Türk yoğunluğu görülen yerleşim yerlerindeki mezarlıklarda anıt mezar yapılarının “türbe” ve “kümbet” isimleri altındaki varlığı hatırı sayılı bir şekilde göze çarpmaktadır.⁵⁹ Bu bilgiler ışığında günümüzdeki mezarlık ve mezar taşı kültürü Türklerin İslam dünyasında egemen olmaya başladığı dönemlerden sonra gelişip yaygınlaşan bir yapı tipidir.⁶⁰

M.S. 10. Yüzyıl itibari ile İslam siyasi hayatında söz sahibi olan Türkler, fetih politikaları eksenli yayılma stratejileri çerçevesinde Anadolu civarlarına akınlar düzenlemeye başladı. Bu akınlar sebebiyle bölgeye gelen Türk boyları kendi isimleri altında Selçuklu egemenliği bünyesinde hâkimiyet sahaları oluşturdular. Bu sahalardaki kadim Yunan ve Roma kültürlerinin de kısmi etkileriyle mevcut mezar kültürü yeni motifler ve karakteristik özellikler kazanarak gelişim gösterip bölgede yaygınlaştı.⁶¹

Türk İslam kültürüne ait Anadolu coğrafyasında görülmeye başlanılan ilk mezar taşı ve türbe örnekleri bölgenin Selçuklu hâkimiyetine girdiği 11. yüzyılın ilk

⁵⁵ Cezar, s. 97.

⁵⁶ Mehmet Oluş Arık, “*Erken Devir Anadolu Türk Mimarisinde Türbe Biçimleri*”, **Anatolia**, Cilt: XI, Ankara, 1996, ss. 58-62.

⁵⁷ Hakkı Önkal, **Osmanlı Hanedan Türbeleri**, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1992, s. 1.

⁵⁸ Ara Altun, **Orta Çağ Türk Mimarisinin Anahatları İçin Bir Özet**, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 1989, s. 54.

⁵⁹ Arık, s. 59.

⁶⁰ Doğan Kuban, **100 Soruda Türkiye Sanatı Tarihi**, Gerçek Yayınevi, İstanbul, 1978, s. 130.

⁶¹ Doğan Kuban, **Selçuklu Çağında Anadolu Sanatı**, YKY, İstanbul, 2002, s. 13.

çeyreğine aittir.⁶² Anadolu Selçukluları döneminde mermer taşı, çini vb. sandukalar yapılmış ve mezar taşları dikilmiştir.

Ahlât'taki sanduka biçiminde ve devasa şahidelere sahip mezar yapıları gerek süsleme gerek form ve boyutları ile daha çok Orhun Anıtları ile benzerlik göstermesi cihetinden kadim Türk kültürünün bölgede yaşayan ve büyük bölümü itibari ile günümüze sağlam olarak ulaşan en önemli örnekleridir.⁶³

Anadolu Selçukluları sonrası yaşanan Beylikler ve Osmanlılar döneminde ise şahide tipleri daha da geliştirilerek değişik motif ve desenleri taşıyan kültürel örneklerle zenginleştirilmiştir. Bu bağlamda 12. Yüzyıl ile 15. yüzyıl arasında kapsayan zaman diliminde beyliklerin hüküm sürdüğü Doğu Anadolu Bölgesi'nde görülen mezar taşları diğer bölgelerden farklılık göstermektedir. Yapılan araştırmalar neticesinde Erzurum, Diyarbakır yörelerinde söz konusu döneme ait koyun, koç ve at biçiminde mezar taşlarının çokluğu dönem kültürünün mezar yapılarındaki etkilerini görmemiz açısından dikkate değer bir duruma haizdir.⁶⁴

Osmanlı dönemine ait ilk mezar taşlarında Selçuklu ve Beylikler dönemi kültürünün geniş etkileri görülür. Hâkimiyet sahasındaki kültürlerin de etkisiyle zamanla dönüşmeye başlayan Osmanlı mezar geleneği 16. yüzyılın ortaları ile 18. yüzyılın ortaları arasında kalan zaman diliminde kendine has bir karakter kazanmıştır. Mimari üslup ve toplumsal yapıya bağlı bir gelişim gösteren bu yapılar sade, öz ve net olmalarıyla dikkatleri üzerine toplamaktadır. Söz konusu döneme ait eserlerin ilk örneklerini İznik ve civarındaki bölgede görmekteyiz. Bu yapılar zamanla Bursa, Edirne ve İstanbul yörelerinde Osmanlı hâkimiyet sahasının gelişmesine paralel bir seyirle yaygınlaşan bu kültürün en güzel örneklerine Gelibolu, İznik, Bursa, Edirne, Kırklareli ve İstanbul gibi bölgeler de rastlanılmaktadır. 18. Yüzyıl sonrasında ki yapılarda ise batı etkisi görülmeye başlanmıştır. Bu dönem eserlerinde sanatsal olarak barok ve rokoko üslupları öne çıkmaktadır.⁶⁵ Konumuz itibariyle incelemiş olduğumuz bölgedeki mezar taşları bu dönem yapılarından olup önceki kültürlere ait desenleri de üzerinde taşıması cihetiyle kültürel ve sanatsal açılarından büyük öneme haizdir.

⁶² Kuban, s. 13.

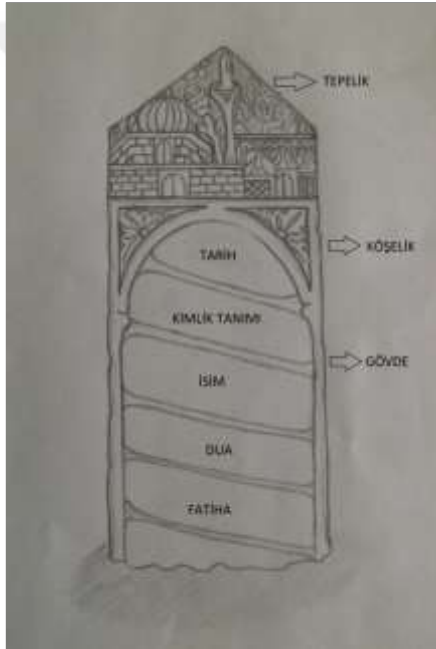
⁶³ Karamağaralı, s. 75.

⁶⁴ Ertuğrul Danık, “Anadolu'daki Koç ve At Şekilli Mezar Taşlarının Dağılımı”, **Türk Arkeoloji ve Etnoğrafya Dergisi**, Sayı: 4, Ankara, 2004, ss. 19-28.

⁶⁵ Haseki, ss. 10-15.

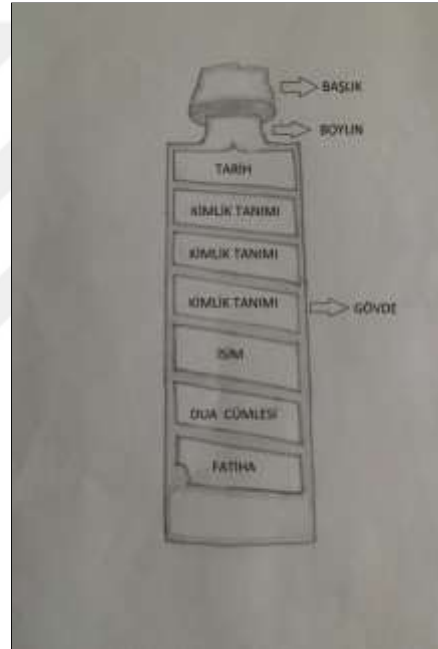
1.3. MEZAR TAŞLARINDA FORM

Mezar taşlarında birbirinden farklı üç önemli sanat karşımıza çıkmaktadır: Bunlar taş işçiliği, yazı sanatı ve taşlarda bulunan edebi, dini ve kültürel ifadelerdir. Yapı olarak mezar taşları birbirine benzer karakteristik özellikler göstermekte olup, aralarındaki temel farklılık erkek ve kadın şahidelerinde karşımıza çıkar. Erkek şahideleri başlık boyun ve gövdeden oluşurken, kadın mezar taşları ise tepelik, köşelik ve gövdeden müteşekildir. Kitabelerde yer alan içerik sıralaması ise birbirine benzemektedir.

Kadın mezar taşı örneği

Şekil 1.

Erkek mezar taşı örneği

Şekil 2.

1.4. MEZAR TAŞI KİTABELERİNDE METİN MUHTEVASI

Osmanlı dönemi mezar taşlarında kullanılan yazı dili genellikle Türkçedir. Kitâbelerde Türkçenin yanı sıra Arapça ve Farsça tamlamalar ve cümlelere de yer verilmiştir. Şahidelerin kitabe kısmında yer alan yazılı alanlarda, medfun kişinin kimliği, mesleği, nereli olduğu, sosyal statüsü, soy ağacı konusunda bilgiler yer

almaktadır. Bazı mezar taşlarında öne çıkan şiir ve manzum beyitler dönemin kültürel yapısı ve edebiyatı hakkında bilgi edinmemizi kolaylaştırmaktadır.

Şahideler üzerine kazınmış yazı bölümlerinin taş üzerindeki yerleşim planı karakteristik açıdan genel olarak beş ana bölüme ayrılmakla birlikte bu yerleşim kişiye göre değişiklikler de gösterebilmektedir. Bu bölümler genel olarak yakarış, dua, kimlik, Fatiha isteme ve tarih belirten alanlardan oluşmaktadır. Bu durumla hedeflenen asıl gaye medfun kişiyi sûreten tasvir etmek değil, aksine, onun kimliğini kayıt altına almak ve onun toplumda nasıl tanındığını en güzel şekilde gelecek nesillere aktarmaktır.⁶⁶

1.4.1. Yakarış

Mezar taşı metinlerinde, genellikle başlangıç ifadesi olarak çeşitli yakarışlar derin bir kadere rıza ve tevekkül, bu tevekküle dayanan bir teselli vardır. Kitâbelerde yazılı bu teselli ifadeleri genellikle dünyanın fâniliği ve ölümün kaçınılmazlığıyla ilgilidir

1.4.2. Duâ

Dünya hayatı sona ermiş bir insanın dirilerden isteyeceği tek şey duadır. Mezar taşı yazılarında öleni hayırla anmak üzere erkekler için merhûm ve mağfûr, kadınlar için de merhûme ve mağfûre ifadeleri kullanılır. Merhûm kelimesi Allah'ın rahmetine kavuşmuş, mağfûr da Allah tarafından günahları affedilmiş olması için dua edilen kimse anlamına gelir. Bir bakıma, ölen kişi için Allah'tan af ve merhamet istenir.

1.4.3. Kimlik Tanımı

Her mezar taşında mutlaka bulunması gereken, en önemli unsurlarından biride kimlik bilgisidir. Ölenin adının belirtildiği mezar taşının bu bölümünde ölen kişinin kimlik bilgileri, hayatta iken taşıdığı unvanlar veya lakabı, mensup olduğu

⁶⁶ Mustafa Yılmaz, **Osmanlıca Eğitim ve Kültür Dergisi**, Sayı: 18, İstanbul, 2016, s. 9.

sülalenin ismi yazılıdır. Kadınlar için Hânım unvanından başka şerife, valide, hatun veya kadın hitaplarının kullanıldığı görülmektedir. Erkekler için ise bey, efendi, ağa, beşe gibi unvanlara rastlanılır. Bunun yanında ölen kişinin soyu belirtilirken zade tabiri kullanılır.

1.4.4. Duâ isteme (Fâtiha İsteme)

Mezar taşı yazılarında kimlik bilgilerinden sonra genellikle ölen kişinin günahlarının bağışlanması için dua istenen ibareler mevcuttur. Bu vesile ile mezar ziyaretinde bulunan kimselerden, medfun kimsenin ruhuna hediye edilmesi temennisiyle Fâtiha okuması talep edilir. Zaten Müslümanların mezarlık ziyaretlerinde İlhas ve Fâtiha surelerini okumaları İslam kültürüne göre manevi bir vecibedir. Dua istemede en çok kullanılan tabirler Fâtiha, rûhuna Fâtiha, rûhuna el-Fâtiha, ruhiçün El-Fâtiha kelimeleridir. Bazı mezar taşlarında basit bir şiir ile de dua istenir.

1.4.5. Tarih

Osmanlı mezar taşlarının kitabelerinde yer alan bütün ifadelerin ya baş tarafında ya da sonunda medfun kişinin vefat tarihi mevcuttur. Bu gelenek sadece hicri yılın belirtilmesi şekliyle olduğu gibi (Sene 1232), gün ay ve yılın yazıldığı örneklere de yer yer rastlanılmaktadır. 19. Yüzyılın son çeyreğinden sonraki örneklerde ise mezar taşlarındaki vefat tarihleri Hicri takvimin yanı sıra Rumi takvime göre de kaydedilmeye başlanmıştır.⁶⁷

⁶⁷ Nidayi Sevim, **Medeniyetimizin Sesiz Tanıkları**, Kitapdostu, İstanbul, 2007, s. 119.

İKİNCİ BÖLÜM

ULUCAK KASABASI'NDAKİ TARİHİ MEZAR TAŞLARI

2.1. KATALOG

Envanter No: 1

Ölçüler ⁶⁸:67-25-3

Formu: Gemi Teknesi Kemerli

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Biladur Cezairli Süleyman Ağa
Validesi Fâtıma

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1315/ M. 1897-1898

Yazı Türü: Ta'lik

Kitabesi:

1. Hüve'l-Bâki sene 1315
2. Biladur Cezairli (?) Süleyman Ağa
3. Validesi Fâtıma rûhuna
4. Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen bir forma sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Kitâbe ince silmelerle çerçevelenmiş ve dikdörtgen kartuşlar içine yerleştirilmiş dört satırdan oluşmaktadır. Ta'lik hatlı kitabe metni taşın sağına mail olarak yazılmıştır. Alınlık ile kitabelik yuvarlak kemer formulu bir silmeyle birbirinden ayrılmış olup, tepeliğin üzerine beş yapraklı bir sarmaşık motifi işlenmiştir.

⁶⁸ Ölçü birimi olarak Santimetre cinsinden (cm) ifade edilen bu değerler, sırasıyla yükseklik, genişlik ve kalınlık ölçüleri şeklinde verilmiştir.

Envanter No: 2

Ölçüleri (cm.): 69-22-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ömer Ağa'nın Oğlu Hüseyin Ağa

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1252/ M. 1836-1837

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Sene 1252
2. Hüve'l-Bâki
3. Ömer Ağa'nın oğlu
4. Merhûm ve mağfûr
5. Hüseyin Ağa
6. Rûhuna Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Mezar taşının üzerinde bulunması gereken başlık kayıptır. Aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen dikdörtgen prizma gövdeli mezar taşı, gri renkli mermerden yapılmıştır. Kitabe silme kullanılmadan düzenlenmiş altı satırdan oluşup, taşın soluna meyilli olarak işlenmiştir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Genel durum itibariyle sağlam olan taşın, yazı dışında süslemesi bulunmamaktadır.

Envanter No: 3

Ölçüleri (cm.): 47-24-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hasan Ağa'nın Oğlu Ahmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1222/ M. 1807-1808

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Hasan Ağa'nın
3. Oğlu Ahmed
4. Rûhuna Fâtîha
5. Sene 1222

Tanım ve Kompozisyon: Üzerinde bulunması gereken başlık kayıp, boyun kısmının sağ tarafı kırık olan şahide, dikdörtgen prizma gövdeli, gri renkli mermerden yapılmıştır. Kitabe kartuşlar içine yerleştirilmiş beş satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kabartma sülüs hatla yazılmış kitabe Türkçedir.

Envanter No: 4

Ölçüleri (cm.): 57-27-6

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ömer Beşe Kızı Emine

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1206/ M. 1791-1792

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh Mine'l-mevt
2. Ömer Beşe ⁶⁹ kızı Emine
3. Rûhuna Fâtîha
4. Sene 1206

Tanım ve Kompozisyon: Beyaz renkli mermer taşı günümüze sağlam bir şekilde ulaşabilmiştir. Alınlığın iki yanında omuz çıkıntıları ⁷⁰ bulunan mezar taşının alt kısmı toprağa gömülü ve tepeliğinin bir kısmı kırılmıştır. Yan kısımları düz, üstü ise basık kemer formundaki bir silme içine alınan kitabe dört satırdan oluşmuştur. Sülüs hatlı satırlar taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Alınlık kısmı yarım daireyi aşan bir silmeyle teçhiz edilmiş olup, bunun içi basık kemeri andıran silmeden gelişmiş bir düğüm halinde göbeği bulunan çiçek motifile doldurulmuştur. Taşın omuz kısımları ile tepeliği yapraklarla bezenmiştir.

⁶⁹ Beşe: Yeniçeri

⁷⁰ Ertan Daş, **Taşa Kazınan Hayatlar Bornova Yakaköy Mezarlığı'ndaki Mezar Taşları**, İBB. Yayınları, İzmir, 2014, s. 118.

Envanter No: 5

Ölçüleri (cm): 76-35-6

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Recebzâde Hasan Ağa'nın
kerîmesi Zeynep Kadın

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1221/ M. 1806-1807

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Bu merkade her kim iderse duâ
3. İde mahşerde şefaât Mücteba
4. Hacı Recebzâde Hasan Ağa'nın
5. Kerîmesi merhûme Zeyneb Kadın
6. Rûhuna Fâtîha sene 1221

Tanım ve Kompozisyon: Alınlığı büyük oranda kırılmış olan gri renkli mermer taşın, kalan parçasından mimari bir tasvirle bezeli olduğu anlaşılmaktadır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyerek yükselen mezar taşı üçgen alınlıkla sona erdiği muhtemeldir. Kitabe kartuşlar içine yerleştirilmiş altı satırdan oluşup, taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Kitâbe ile alınlık yuvarlak kemer formlu bir silmeyle birbirinden ayrılmaktadır. Alınlık kısmından kitabe bölümüne geçişte kullanılan yarım silmenin her iki yanındaki köşeliklerde birer adet çiçek motifi işlenmiştir. Kitabenin 3. ve 4. Satırında kalıplaşmış manzum bir beyit ile başlamaktadır.

Envanter No: 6

Ölçüleri (cm.): 82-34-5

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mehmed Kızı Emine

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1196/ M. 1782-1883

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh Mine'l-mevt
2. Merhûme ve mağfûre
3. Mehmed kızı Emine
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1196

Tanım ve Kompozisyon: Gri renkli mermer taşı günümüze sağlam bir şekilde ulaşabilmiştir. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyerek yükselen mezar taşı dikdörtgen prizma şeklinde bir yapıya sahiptir. Gövdenin iki yanında birer silme ve üsten basık bir kemerle çerçevelenen kitâbe beş satırdan oluşmaktadır. Kabartma olarak yazılmış kitabe taşın sağına meyilli olarak işlenmiş ve kartuşlar içine yerleştirilmiştir. Alınlık üzerinde dilimli şekilde betimlenmiş iri bir çiçek motifi yer almakta olup, motifin kolları arasına da çiçek yaprakları yerleştirilmiştir. Taşın omuz kısımları ile tepeliği yapraklarında oluşan bitkisel bir motif ile bezenmiştir.

Şekil 3

Şekil 4

Envanter No: 7

Ölçüleri (cm.): 39-28-8

Formu: Bitkisel Kıvrımlı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hasan Kızı Fatma

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1180/ M. 1766-1767

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh Mine'l-Mevt
2. Hasan kızı merhûme
3. Fâtıma rûhuna Fâtiha
4. Sene 1180

Tanım ve Kompozisyon: Gri renkli mermer taşı günümüze sağlam olarak ulaşabilmiştir. Dikdörtgen prizma şeklindeki şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen bir gövdeye sahiptir. Kabartma işçilik sunan kitâbe dört satırdan meydana gelip, taşın sağına meyilli bir şekilde yazılmıştır. Düzensiz olarak işlenen satır aralarındaki boşluklar birbirinden farklıdır. Alınlık ile kitâbelik enine düz bir silme ile birbirinden ayrılmış ve kemer köşeliklerine birer çiçek motifi işlenmiştir. Tepelik kısmı, yaprak ve çiçeklerden oluşan bitkisel süslemelerle kuşatılmıştır.

Envanter No: 8

Ölçüleri (cm.): 38-18-4

Formu: Başlıklı

Malzeme: Mermer

Kimliği: İsmail Oğlu Mustafa

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1211/ M. 1796-1797

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. İsmailoğlu
2. Merhûm Mustafa
3. Rûhuna Fâtîha
4. Sene 1211

Tanım ve Kompozisyon: Başlık kısmı kırılmış ve kaybolmuştur. Kayıp başlığı dışında günümüze sağlam bir şekilde ulaşabilmiştir. Dikdörtgen prizma gövdeli, gri renkli mermer şâhidenin kitâbesi, silme kullanılmadan düzenlenmiş dört satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılan kitâbe, taşın sağına meyilli ve düzensiz olarak işlenmiştir. Yazı dışında herhangi bir süslemesi bulunmamaktadır. Mezarlıkta bulunan en küçük boyutlu taşlarından biridir.

Envanter No: 9

Ölçüleri (cm): 68-29-6

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Mehmed Bin Fâtıma

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1183/ M.1769-1770

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh Mine'l-mevt
2. Merhûme ve mağfûre
3. Hacı Mehmed bin⁷¹ Fâtıma
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1183

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma gövdeli, gri renkli mermer şâhidenin, kartuşlar içine yerleştirilmiş dört satırlık kitâbe metni bulunmaktadır. Kabartma olarak yazılan kitâbe Türkçedir. Şahide alttan üste doğru genişleyerek yükselmektedir. Alınlığın merkezinde yer alan svastika motifinin çevresinde sekiz kollu yarım daire şeklinde betimlenmiş çiçek motifiyle doldurulmuştur. Taşın dış çevresinin iki yanındaki omuz çıkıntılarının içine birer yaprak yerleştirilmiş olup, tepelik üzerine ise üç yapraklı bir çiçek motifi yer almaktadır.

⁷¹ Zanaatkâr kızı anlamındaki “binti” kelimesini kullanması gerekirken, sehven “bin” yani oğlu kelimesini isti'mal etmiştir.

Şekil 5

Şekil 6

Envanter No: 10

Ölçüleri (cm.): 98-30-5

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: İbrahim Kızı Hadice

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1185/ M. 1771

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l Hallâku'l-Bâki
2. Bu merkade her kim iderse duâ
3. İde mahşerde şefaat Mücteba
4. Merhûm İbrahim kızı
5. Hadice rûhuna Fâtiha
6. 15 Rube fi sene 1185

Tanım ve Kompozisyon: Beyaz renkli mermer taşı günümüze sağlam bir şekilde ulaşabilmiştir. Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyerek yükselen bir yapıya sahiptir. Gövdenin iki yanında, birer silme ve üsten basık bir kemerle çerçevelenen kitâbe altı satırdan oluşmaktadır. Kabartma olarak yazılan kitâbe metni Türkçedir. Kemerli oluşturan ince silmenin ortada alınlık içine doğru bir düğüm yaparak birleştiği ve düğümün içine de bir svastika motifi yerleştirildiği görülmektedir. Tepelik üzerinde dilimli yarım daire şeklinde betimlenmiş, sekiz kollu güneş tasviri yer almaktadır. Taşın omuz kısımları birer yaprakla bezeli olup, tepeliğinde iki lale motifi yer almaktadır.

Envanter No: 11

Ölçüleri (cm.): 86-32-4

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Fâtıma Kızı Rahime Kadın

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1231/ M.1815-1816

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Fâtıma kızı merhûme
3. Ve mağfûre Rahime Kadın
4. Rûhuna Fâtiha sene 1231

Tanım ve Kompozisyon: Cami tasvirli mezar taşlarından biridir. Beyaz renkli mermer şahide, aşağıdan yukarıya doğru genişleyerek yükselen üçgen bir alınlıkla sonlanmaktadır. Kabartma olarak yazılan kitâbe dört satırdan oluşmakta ve taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Alınlık ile kitâbelik yuvarlak kemer formlu bir silmeyle birbirinden ayrılmıştır. Alınlık kısmından kitabe kısmına geçişte kullanılan silmenin her iki köşesinde birer yaprak motifi işlenmiştir. Yuvarlak silmenin dikey eksenine üzerine tek şerefeli bir minare, minarenin soluna tek kubbeli kesme taştan resmedilmiş bir cami, sağında ise dilimli bir kubbe ve servi ağacı yerleştirilmiş olup, şerefenin solunda bir hilal motifi yer almaktadır.

Envanter No: 12

Ölçüleri (cm.): 53-31-6

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mahmûd Kerîmesi Âişe

Konumu: Başucu

Tarihi: H.1226/ M.1811-1812

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Bu merkade her kim iderse duâ
3. İde mahşerde şefaat Mücteba
4. MahmûdKerîmesi merhûme
5. Âişe Rûhuna
6. Fâtîha sene 1226

Tanım ve Kompozisyon: Beyaz renkli mermer şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyerek yükselmektedir. Kabartma olarak yazılan kitâbe altı satırdan oluşmaktadır. Dikdörtgen kartuşlar içine alınmış satırlar, taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Kitâbelik ile alınlık yuvarlak bir silme ile birbirinden ayrılmış olup, kemer köşeliklerine birer yaprak motifi yerleştirilmiştir. Alınlığın sol tarafına dilimli kubbesi bulunan bir cami, sağ tarafına ise piramidal külahlı iki yapı tasviri işlenmiştir, Caminin minaresi sağ duvarın üzerinde yükselmekte olup, arka planda beş servi motifi yer almaktadır. Yapıların cepheleri baklava dilimi şeklinde çizgilerle taranmıştır. Duvar dokusu, kapı pencere açıklıkları, caminin minaresi ve kubbenin dilimleri ayrıntılı olarak işlenmiştir. Kitabenin 2. ve 3. Satırında kalıplaşmış manzum bir beyite yer verilmiştir.

Envanter No: 13

Ölçüsü (cm.): 68-28-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: İbrahim Oğlu Mustafa

Konumu: Başucu

Tarihi: H.1225/ M.1810-1811

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Nevciânım⁷² gitti cennet bâğına,
3. Kaldı firakı vâlideyn cânına.
4. İbrahim oğlu merhûm
5. Mustafa rûhuna el-Fâtiha
6. Sene 1225

Tanım ve Kompozisyon: Taşın boyun kısmı üzerinde yer alması gereken başlık kayıptır. Şahide dikdörtgen prizma gövdeli gri renkli mermerden yapılmıştır. Kabartma sülüs hatla işlenen kitâbe altı satırdan oluşup, aralarına silme çekilmiştir. Satırlar taşın sağına meyilli olarak kazınmıştır. Mezar taşı görünüm itibariyle sağlam olup, sade görünümlüdür. Kitabede kalıplaşmış manzum bir beyit yer almaktadır.

⁷² Bu ifade Farsça kökenli olup genç oğlum anlamındadır. Bu satır medfun kişinin genç yaşta yani günümüz tabiriyle hayatının baharında vefat ettiği için bu şekilde ifade edilmiştir.

Envanter No: 14

Ölçüsü (cm.): 83-31-6

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ömer Ağa'nın Kerîmesi Şerîfe Zeyneb Kadın

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1212/ M. 1797-1798

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Ömer Ağa'nın kerîmesi
3. Merhûme Şerîfe Zeyneb Kadın
4. Rûhuna Fâtîha
5. Sene 1212

Tanım ve Kompozisyon: Alınlığın iki yanında omuz çıkıntıları bulunan dikdörtgen prizma gövde, gri renkli mermerden yapılmıştır. Şâhide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen dilimli bir tepelikle sonlanmaktadır. Gövdesinin iki yanında, birer cetvel ve üstten basık kemer formulu bir silmeyle çerçevelenen kitâbe, kartuşlar içine yerleştirilmiş beş satırdan oluşmaktadır. Kabartma Türkçe kitâbe taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kemerini oluşturan ince silmenin ortada, alınlık içine doğru bir düğüm yaparak birleştiği ve bu düğümün içine bir svastika motifi yerleştirildiği görülmektedir. Tepelik üzerinde dilimli olarak betimlenmiş çiçek tasviri yer almaktadır. Taşın omuz kısımları ile tepeliği, barok üslubu yapraklardan oluşan bitkisel bir motifle bezenmiştir.

Envanter No: 15

Ölçüleri (cm.): 55-23-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hasan Ağa Oğlu Hüseyin

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1229/ M.1813-1814

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Hasan Ağa oğlu merhûm
3. Hüseyin rûhıçün
4. Fâtiha sene 1229

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma gövdeli kirli beyaz renkli mermer taşın, başlığı dışında günümüze sağlam bir şekilde ulaşabilmiştir. Kitâbesi kartuşlar içine yerleştirilen dört satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kabartma harflerle işlenmiş kitabe Türkçedir. Yazı kitabede süsleme unsuru olarak kullanılmıştır.

Envanter No: 16

Ölçüleri (cm.): 64-28-4

Formu: - - -

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ahmed Kızı Âişe Kadın

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1231/ M. 1815-1816

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Ahmed kızı merhûme
2. Ve mağfûre Âişe
3. Kadın rûhuna Fâtiha
4. Sene 1231

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir yapıya sahiptir. Dikdörtgen prizma gövdeli gri renkli şahidenin, üst kesimi kırılmış olup, kitâbeliğinde yalnızca dört satır okunabilmektedir. Kabartma sülüs hatla yazılan kitabe, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Satır aralarındaki boşluklar birbirinden farklıdır.

Envanter No: 17

Ölçüleri (cm.): 54-15-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: İslam Oğlu Mustafa

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1204/ M. 1789-1790

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. İslam
2. Oğlu Mustafa
3. Rûhuna Fâtiha
4. Sene 1204

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma gövdeli kirli beyaz renkli mermer taşın, üzerinde bulunması gereken başlığı kayıptır. Başlığının düzgün durmaması ve kolayca taşın üzerinden alınabilmesi bu mezar taşına ait olamayacağının da göstergesidir. Kitâbeliği silme kullanılmadan düzenlenmiş dört satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kabartma harflerle hakkedilen kitabe, mezarlıktaki en küçük boyutlu taşlardan biridir.

Envanter No: 18

Ölçüleri (cm.): 75-25-3

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: İsmail Ağa Kerîmesi Emine

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1231/ M.1815-1816

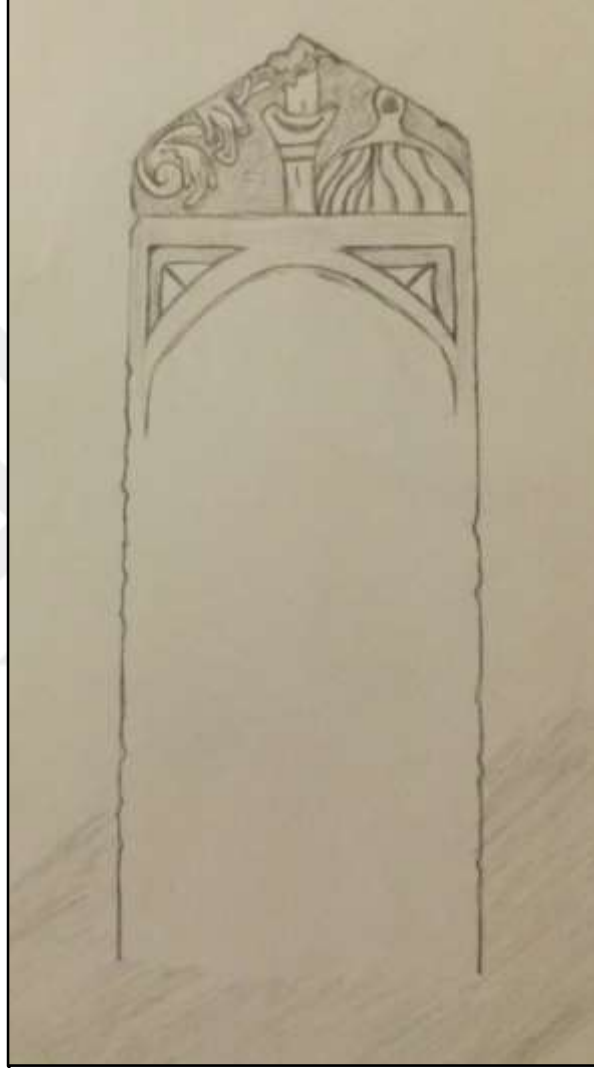
Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Huve'l-Muîn
2. İsmail Ağa
3. Kerîmesi Emine
4. Rûhuna Fâtîha
5. Sene 1231

Tanım ve Kompozisyon: Cami tasvirli mezar taşlarından biridir. Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir gövdeye sahiptir. Kitabe kartuşlar içine yerleştirilmiş, beş satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kabartma sülüs hatla yazılmış kitabe Türkçedir. Tepelik ile kitâbe birbirinden yuvarlak bir silme ile ayrılmış ve kemer köşeliklerine birer çiçek motifi yerleştirilmiştir. Alınlığın tam ortasında tek şerefeli bir minare, minarenin sağında tek kubbeli bir cami, solunda ise kenger yaprağı motifi yer almaktadır.

Şekil 7

Envanter No: 19

Ölçüleri (cm.): 80-23-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: İsmail Ağa'nın Oğlu Muhammed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1231/ M. 1815-1816

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. İsmail Ağa'nın
3. Oğlu Merhûm Muhammed
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1231

Tanım ve Kompozisyon: Sarımtırak renkli mermer taşın, dikdörtgen prizma şeklindeki gövdesi sarıkla son bulmaktadır. Sarık dolamaları çapraz bir şekilde işlenen taş, gövde ile başlıktan müteşekkildir. Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyerek yükselen bir forma sahiptir. Kabartma işçilik sunan kitâbe kartuşlar içine yerleştirilmiş beş satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir.

Envanter No: 20

Ölçüleri (cm.): 58-24-4

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ulucak Ağası Ömer Ağazâde
Mehmed Ağa

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1228/ M. 1813

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Ulucak Ağası Ömer Ağa-
3. zâde merhûm ve mağfûr
4. Mehmed Ağa rûhıçün Fâtiha
5. Sene 1228

Tanım ve Kompozisyon: Şahidenin üzerinde bulunması gereken başlığı kayıptır. Dikdörtgen prizma gövdeli mezar taşı gri renkli mermerden yapılmıştır. Kabartma olarak işlenen kitâbe beş satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Mezar taşı genel durum itibariyle sağlam olup, sade görünümlüdür.

Envanter No: 21

Ölçüleri (cm.): 99-33-7

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ömer Ağa'nın Kerîmesi Şerife Ayşe Hânım

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1229/ M.1813-1814

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l Hallâku'l-Bâki
2. Nazeninim gitti cennet bağına
3. Firakı kaldı vâlideyn cânına
4. Ömer Ağa'nın kerîmesi merhûme
5. Şerife Ayşe Hânım rûhuna Fâtiha
6. Sene 1229

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyerek yükselen bir gövdeye sahiptir. Üçgen alınlıklı mezar taşının kitâbeliği altı satırdan oluşmaktadır. Birer kartuş içine yerleştirilen satırlar, taşın sağına meyilli olarak işlenmiş ve çerçevelenmiştir. Alınlık ile kitâbelik yuvarlak kemer formlu bir silmeyle birbirinden ayrılmış olup, kemer köşeliklerine birer yaprak motifi işlenmiştir. Tepeliğin dikey eksenin üzerinde piramidal külahlı cephesinde kapı açıklığı bulunan bir yapı, soluna ise piramidal külahlı iki yapı tasviri işlenmiş olup, arka planda servi ağaçları ve yarım çiçek motifi yer almaktadır.

Envanter No: 22

Ölçüleri (cm.): 65-35-6

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Osman Kızı Halime Kadın

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1231/ M.1815-1816

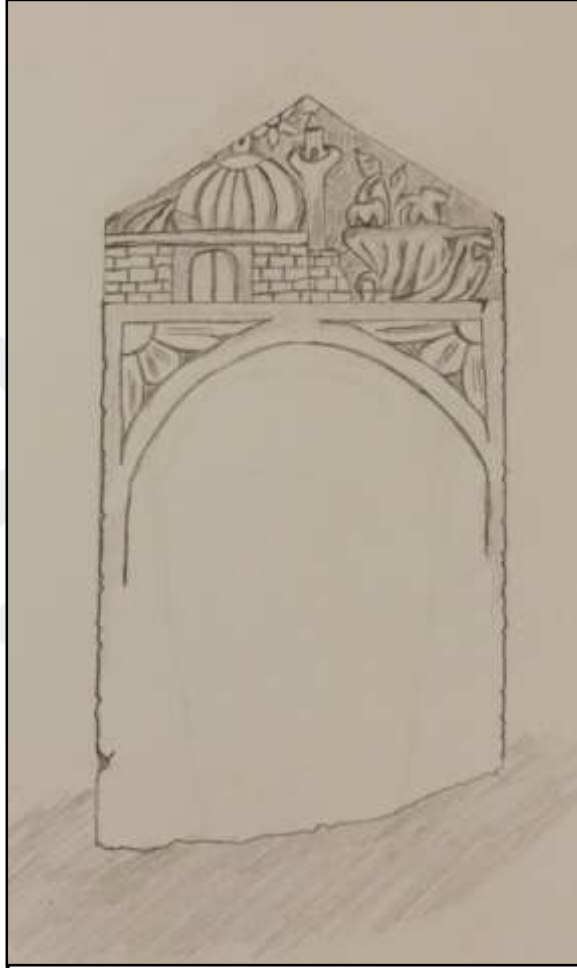
Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Hacı Osman kızı
3. Merhûme Halime Kadın rûhuna Fâtîha
4. Sene 1231

Tanım ve Kompozisyon: Cami tasvirli mezar taşlarından biridir. Dikdörtgen prizma biçimli mezar taşı gri renkli mermerden yapılmıştır. Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir gövdeye sahiptir. Aralalarına silme çekilmeden düzenlenmiş, dört satırlık kitâbe metni, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kabartma sülüs hatla yazılmış kitabe Türkçedir. Alınlık ile kitâbelik yuvarlak kemerli bir silme ile birbirinden ayrılmış olup, kemer köşeliklerine üç lopu görünen yapraklı birer çiçek yerleştirilmiştir. Alınlığın dikey eksenine üzerine tek şerefeli bir minare, minarenin soluna tek kubbeli bir cami tasviri, sağına ise bir vazodan çıkan iri bir çiçek motifi yer almaktadır. Caminin kapı kanadı, duvar örgüsü ayrıntılı bir şekilde işlenmiştir.

Şekil 8

Envanter No: 23

Ölçüleri (cm.): 93-24-8

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: İsmail Ağa Oğlu Mustafa

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1229/ M.1813-1814

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. İlâhi Ravza-i Cinân eyle makamın
3. İsmail Ağa oğlu
4. Merhûm Mustafa rûhuna
5. Fâtîha sene 1229

Tanım ve Kompozisyon: Üzerinde çapraz dolamalı sarığı bulunan şahide, başlık ve gövdeden müteşekkildir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Şahide aşağıdan yukarıya doğru dar uzun bir şekilde uzayıp yükselmektedir. Kitabe kartuşlar içine yerleştirilmiş beş satırdan oluşup, taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Kabartma sülüs hatla yazılmış kitabe Türkçedir. Mezar taşı genel itibariyle sağlam görünümündedir.

Envanter No: 24

Ölçüleri (cm.): 55-20-8

Formu: - - -

Malzemesi: Mermer

Kimliği: İsmail Oğlu Ahmed İsmail

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1278/ M.1861-1862

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Hayy sene 1278
2. Cihana doymadı cânım
3. Ecel yakdı girîbânım
4. İsmail oğlu Ahmed
5. İsmail rûhuna Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma gövdeli gri renkli taşın, gövdesinin üst kısmı kırılmış bir vaziyettedir. Bu yüzden formu tespit edilememiştir. Kitâbe silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşup, taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Taşta yazı dışında süsleme unsuru bulunmamaktadır. Kitabenin 2. ve 3. satırında kalıplaşmış bir şiir yer almaktadır.

Envanter No: 25

Ölçüleri (cm.): 72-23-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: İsmail Ağazâde Yusuf Ağa

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1228/ M.1813

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve-l-Muîn
2. İsmail Ağazâde
3. Merhûm ve mağfûr
4. Yusuf Ağa rûhıçûn Fâtiha
5. Sene 1228

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma gövdeli beyaz renkli mermer taşın, üzerinde bulunması gereken başlığı kayıptır. Kitâbe silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçe olup, satır aralarında düzensizlikler mevcuttur. Taşın boyun kısmına yakın yerde bulunan merdiven şeklindeki kademeler, süsleme unsuru olarak kullanıldığı düşünülmektedir.

Envanter No: 26

Ölçüleri (cm): 68-26-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ulucak Ağası Ömer Ağazâde Seyyid
Ahmet Efendi

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1228/ M.1813

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. İlahi Ravza-i Cinân eyle makamın
3. Ulucak Ağası Ömer Ağazâde
4. Seyyid merhûm Hafız
5. Ahmet Efendi rûhiçün Fâtîha
6. Sene 1228

Tanım ve Kompozisyon: Mezar taşının üzerinde bulunması gereken başlığı kayıptır. Dikdörtgen prizma gövdeli şahide, beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Taşın kitâbeliği silme kullanılmadan düzenlenmiş altı satırdan oluşup, taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Taş genel durumu itibariyle sağlam olup sade görünümlüdür.

Envanter No: 27

Ölçüleri (cm.): 70-30-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hasan Kızı Âişe

Konumu: Başucu

Tarihi: H.1195/ M.1780 -1781

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Hasan kızı
3. Merhûme Âişe'nin
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1195

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen bir forma sahiptir. Dikdörtgen prizma gövdeli gri renkli mermer taşın, gövdesi üzerinde yerleştirilmiş dört satırlık kitâbe metni bulunmaktadır. Kabartma sülüs hatla yazılmış kitabe taşın sağına meyilli olarak işlenmiş olup, aralarında düzensizlikler mevcuttur. Alınlık, merkezinde taç yapraklı çiçeği çevreleyen yaprak motifi işlenmiş olup, taşın omuz çıkıntılar ile tepeliğine birer yaprak ile bezenmiştir.

Şekil 9

Envanter No: 28

Ölçüleri (cm.): 79-22-8

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Akhisarlı Oğlu Ali Oğlu Hacı Mustafa

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1270/ M.1853-1854

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Bâki
2. Akhisarlı oğlu
3. Ali oğlu Hacı
4. Mustafa rûhuna Fâtiha
5. Sene 1270

Tanım ve Kompozisyon: Beyaz renkli mermer taşı yekpare taştan oyulmuş olup, taşın başlık kısmının bir bölümü kırılmıştır. Dikdörtgen prizma gövdeli şahidenin üzerinde kavuk tarzı bir başlık yer almaktadır. Kitâbe silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Taşın yazı dışında süslemesi bulunmamaktadır.

Envanter No: 29

Ölçüleri (cm.): 79-26-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Mustafa Oğlu Mustafa

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1224/ M.1809-1810

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Huve'l-Muîn
2. Hacı Mustafa oğlu
3. Merhûm Hacı Mustafa
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1224

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma gövdeli gri renkli şahidenin, üzerinde bulunması gereken başlığı kayıptır. Bunun dışında günümüze sağlam bir şekilde ulaşmıştır. Kitâbeliği beş satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kabartma harflerle yazılmış olan kitabe Türkçedir. Yazı dışında herhangi bir süsleme bulunmamaktadır.

Envanter No: 30

Ölçüleri (cm.): 47-19-4

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Mustafa Oğlu Mustafa Kızı
Medine

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1193/ M. 1779-1780

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hacı Mustafa
2. Oğlu Mustafa kızı
3. Medine rûhuna Fâtiha
4. Sene 1193

Tanım ve Kompozisyon: Tepelik ve omuzlarda kısmi kırıklıklar mevcuttur. Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen bir forma sahiptir. Mezar taşı dikdörtgen prizma gövdeli beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Taşın gövdesi üzerinde çökertme tekniğiyle yerleştirilmiş dört satırlık kitâbe metni bulunmaktadır. Satırlar taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kitabe Türkçedir. Tepeliğin merkezinde yer alan svastika motifinin çevresi, dokuz kollu üzerinde yarım daire şeklinde betimlenmiş iri bir çiçek motifi yer almakta olup, taşın omuz çıkıntıları ve tepeliğine birer yaprak motifi işlenmiştir.

Envanter No: 31

Ölçüleri (cm.): 61-19-9

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Mustafa

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1166/ M. 1752-1753

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûm
2. Mağfûr
3. Hacı Mustafa
4. Ruhîçün
5. Fâtîha
6. Sene 1166

Tanım ve Kompozisyon: Taşın boyun kısmı ve sağ üst tarafında kırıklıklar mevcuttur. Dikdörtgen prizma gövdeli gri renkli şahidenin boyun kısmının üzerinde sarık tipi bir başlık olup, dolamaları çaprazdır. Kabartma sülüs hatla işlenen kitâbe silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşmaktadır. Satır aralarında düzensizlikler olan kitabe Türkçedir.

Envanter No: 32

Ölçüleri (cm.): 67-26-8

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hüseyin Oğlu Hasan

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1202/ M. 1787-1788

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Hüseyin oğlu
3. Merhûm Hasan
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1202

Tanım ve Kompozisyon: Taşın boyun kısmı üzerinde yer alması gereken başlık kayıptır. Dikdörtgen prizma gövdeli beyaz renkli şahidenin, gövdesi üzerinde silme kullanılmadan yerleştirilmiş beş satırlık kitâbe metni bulunmaktadır. Satırlar taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Yazı dışında herhangi bir süslemesi yoktur.

Envanter No: 33

Ölçüleri (cm.):40-16-7

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: İbrahim Oğlu Hasan

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1196/ M. 1781-1782

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. İbrahim
2. Oğlu
3. Hasan
4. Rûhuna Fâ-
5. tiha sene 1196

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma gövdeli beyaz renkli şahidenin, boyun kısmı üzerindeki başlık, muhtemelen taşa ait olmayan çevrede bulunan başka bir taşa aittir. Çünkü aralarında renk uyumu yoktur. Taşın gövdesi üzerinde silme kullanılmadan yerleştirilmiş beş satırlık kitâbe metni bulunmakta olup, taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Satır aralarındaki boşluklar birbirinden farklılık arz eden kabartma sülüs hatla yazılan kitabe Türkçedir.

Envanter No: 34

Ölçüleri (cm.): 94-37-4

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Kadı Oğlu Halil'in Kızı Şerife Âişe

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1240/ M. 1824-1825

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Bâki sene 1240
2. Kadı oğlu Halil'in
3. Kızı merhûme
4. Şerîfe Âişe rûhuna
5. Fâtîha

Tanım ve Kompozisyon: Aşağıdan yukarıya doğru genişleyerek yükselen mezar taşı üçgen bir alınlıkla son bulmaktadır. Mezar taşının kitâbeliği beş satırdan müteşekkil olup, taşın sağına mail olarak yazılmıştır. Kabartma harflerle hakkedilen kitabe Türkçedir. Kitâbelik ile alınlık kemer formlu bir silme ile birbirinden ayrılmış ve kemer köşeliklerinde birer akantus motifi yer almaktadır. Alınlığın solunda tek minareli cephesinde yuvarlak kemerli bir kapı açıklığı ve baklava dilimli iki penceresi olan bir cami, sağında ise birer penceresi olan piramidal külahlı iki yapı tasviri yer almaktadır. Yapıların kapı, pencere açıklıkları, kubbe dilimleri ayrıntılı bir şekilde işlenmiş olup, arka planında çiçek, hilal ve servi motifleri yer almaktadır.

Şekil 10

Envanter No: 35

Ölçüleri (cm.): 38-23-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: İbrahim Oğlu Halil

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1222/ M. 1807-1808

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. İbrahim oğlu
3. Merhûm Halil
4. Rûhiçün Lillahil-
5. Fâtiha sene 1222

Tanım ve Kompozisyon: Gövde ile başlıktan müteşekkil dikdörtgen prizma gövdeli gri renkli şahidenin, üzerinde sarık tarzı bir başlık bulunmakta olup, sarık dolamaları çaprazdır. Mezar taşı kitabesi silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşmaktadır. Kabartma olarak hakkedilen kitabe Türkçedir.

Envanter No: 36

Ölçüleri (cm.): 75-26-7

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Mustafa Oğlu Hasan'ın Oğlu
İbrahim

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1219/ M.1804-1805

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Hacı Mustafa oğlu
3. Hasan'ın oğlu
4. Merhûm İbrahim rûhuna
5. Fâtiha sene 1219

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli, gri renkli şahidenin üzerindeki başlık kayıptır. Kitâbe kabartma sülüs hatla yazılmış beş satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Taş genel itibariyle sağlam görünümde olup yazı dışında herhangi bir süslemesi bulunmamaktadır.

Envanter No: 37

Ölçüleri(cm.): 77-25-7

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: İbrahim Oğlu Seyyid Hasan

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1217/ M.1802-1803

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Bu merkade her kim iderse duâ
3. İde mahşerde şefaat Mücteba
4. İbrahim oğlu merhûm
5. Seyyid Hasan rûhuna Fâtiha
6. Sene 1217

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyerek yükselmektedir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Üzerinde sarık tarzı bir başlık bulunan mezar taşının kitâbeliği, kartuşlar içine alınmış altı satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak yerleştirilmiştir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Üzerindeki başlığın düzgün durmaması ve kolayca taşın üzerinden alınabilmesi başlığın bu taşa ait olamayacağının bir göstergesidir.

Envanter No: 38

Ölçüleri (cm.): 64-29-5

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Fâtıma

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1185/ M. 1771-1772

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Merhûme ve mağfû-
3. re Fâtıma
4. Rûhuna Fâ-
5. tiha sene 1185

Tanım ve Kompozisyon: Toprağa oturtulmuş mermer taşın üzeri yosunla kaplıdır. Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen dikdörtgene yakın gövde formuna sahiptir. Taşın gövdesi üzerinde çökertme tekniğiyle yerleştirilmiş beş satırlık kitâbe metni bulunmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kitabeyi üstten kuşatan kavisli silme, merkezde birleşerek alınlık içine doğru bir çarkıfelek motifi oluşturmaktadır. Alınlık on bir kollu dilimli bir düzenlemeye sahip olup, her bir kolu birer yaprak şeklinde tasvir edilmiştir. Taşın omuz çıkıntıları üzerine birer yaprak işlenmiş, tepeliğinde yarım çiçek motifi yer almaktadır.

Envanter No: 39

Ölçüleri (cm.): 60-26-4

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hüseyin Kızı Hilye

Konumu: Başucu

Tarihi: H.1182/ M. 1768-1769

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûme ve
2. Mağfûre Hüseyin
3. Kızı Hilye
4. Rûhuna Fâtîha
5. Sene 1182

Tanım ve Kompozisyon: Alınlığın iki yanında omuz çıkıntıları bulunan mezar taşının tepeliği kırılmıştır. Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyerek yükselen bir yapıya sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. İki yanında birer silme ve üsten yuvarlak bir kemerle çevrelenen kitâbe, beş satırdan oluşmaktadır. Kitabe Türkçedir. Kemerini oluşturan ince silmenin göbeğinde alınlık içine doğru bir düğüm oluşturulmuş ve bu düğümün içine bir svastika motifi yerleştirilmiştir. Alınlık üzerinde on kollu dilimli yarım daire şeklinde betimlenmiş güneş tasviri yer almakta olup, omuzlar üzerinde birer lale motifi işlenmiştir. Tepelik kısmı kırılmış bir vaziyette olduğu için üzerinde bulunan motif tespit edilememiştir.

Envanter No: 40

Ölçüleri (cm.): 36-33-6

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Hibeb (?) Oğlu Mehmed'in
Ehli Fâtıma Kadın

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1182/ M. 1768-1769

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hacı Hibeb (?) oğlu
2. Mehmed'in ehli
3. Merhûm ve mağfur⁷³
4. Fâtıma Kadın
5. Rûhuna Fâtiha
6. Sene 1182

Tanım ve Kompozisyon: Alınlığın iki yanında omuz çıkıntıları bulunan gri renkli mermer şâhidenin tepeliği kırıktır. Gövdenin iki yanına birer silme ve üsten basık bir kemerle çerçevelenen kitâbe altı satırdan oluşmaktadır. Kemerini oluşturan ince silmenin ortada, alınlık içine doğru bir düğüm yaparak birleştiği ve o düğümün içine bir çiçek motifinin yerleştirildiği görülmektedir. Alınlık üzerinde dilimli yarım daire şeklinde betimlenmiş on iki kollu güneş tasviri yer almakta olup, omuz kısımları ve tepeliği boş bırakılmıştır.

⁷³ Kitabe de erkekler için kullanılan ‘‘merhûm ve mağfûr’’ ifadeleri bu mezar taşında bir kadın için kullanılmıştır.

Envanter No: 41

Ölçüleri(cm.): 59-25-7

Formu: - - -

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Habib Oğlu Hüseyin Dayı

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1210/ M. 1795-1796

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Bu merkade her kim iderse ...
2. İde mahşerde şefaât Mücteba
3. Hacı Habib oğlu merhûm
4. Hüseyin Dayı
5. Rûhuna Fâtiha
6. Sene 1210

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma gövdeli gri renkli şahidenin, boyun kısmı kırılmış bir vaziyette olduğu için formu tespit edilememiştir. Mezar taşının kitâbeliği silme kullanılmadan düzenlenmiş, sadece altı satır görünmektedir. Satırlar taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Yazı dışında herhangi bir süsleme unsuruna yer verilmemiştir. Kitabe kalıplaşmış manzum bir beyit ile başlamaktadır.

Envanter No: 42

Ölçüleri (cm.): 54-25-5

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hatice

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1154/ M. 1741-1742

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûm⁷⁴
2. Hatice
3. Fâtîha
4. Sene 1154

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma gövdeli gri renkli şahidenin, gövdesi üzerinde çökertme tekniğiyle yerleştirilmiş dört satırlık kitâbe metni bulunmaktadır. Satır aralarında düzensizlikler mevcuttur. Kitabe Türkçedir. Satırlar taşın sağına ve soluna meyilli bir şekilde işlenmiştir. Tepeliğin merkezinde yer alan bir gül motifinin çevresinde yedi kollu yarım daire şeklinde betimlenmiş çiçek motifi yer almakta olup taşın omuz kısımları ve tepeliği süslemesizdir.

⁷⁴ Kitabe de erkekler için kullanılan “merhûm” ifadesi bu mezar taşında bir kadın için kullanılmıştır.

Envanter No: 43

Ölçüleri (cm.): 60-18-9

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mustafa

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1158/ M.1745-1746

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûm
2. Ve mağfûr
3. Mustafa rû-
4. hiçün
5. El-Fâtiha
6. Sene 1158

Tanım ve Kompozisyon: Mezar taşının boyun kısmı üzerinde sarık tarzı bir başlık bulunmaktadır. Başlık yekpare taştan oyulmamış olup, sarık dolamaları çaprazdır. Dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermerdendir. Kitâbe silme kullanılmadan düzenlenmiş, beş satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle işlenen kitabe Türkçedir.

Envanter No: 44

Ölçüleri (cm.): 70-30-5

Formu: Bitkisel Kıvrımlı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mustafa Kızı Fâtıma Kadın

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1231/ M.1815-1816

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Mustafa kızı merhûme
3. Ve mağfûrlehâ Fâtıma
4. Kadın rûhuna Fâtıha
5. Sene 1231

Tanım ve Kompozisyon: Gri renkli mermer şâhidenin sağ üst tarafı kırıktır. Aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyerek yükselen taşın, üzerinde beş satırlık kitâbe metni bulunmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kitâbelik ile alınlık yuvarlak kemer formu bir silme ile birbirinden ayrılmış olup, kemer köşeliklerine birer çiçek motifî işlenmiştir. Alınlık kısmında bitkisel bezemeler yer verilmiştir.

Envanter No: 45

Ölçüleri (cm.): 66-30-5

Formu: Bitkisel Kıvrımlı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Osman Ağa'nın Kerimesi Hadice

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1285/ M.1868-1869

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Hayy sene 1285
2. Hacı Osman Ağa'nın
3. Kerîmesi Hadice
4. Rûhuna Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma gövdeli gri renkli şahidenin kitâbeliği, kartuşlar içine yerleştirilmiş dört satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyerek yükselen mezar taşının, alınlığı kitabelikten yuvarlak bir silmeyle ayrılmıştır. Alınlık bir merkezden çıkıp tepeliğin iki yanına doğru sarkan barok yapraklardan oluşan bir motifle doldurulmuştur.

Envanter No: 46

Ölçüleri(cm): 62-23-8

Formu: - - -

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hüseyin Oğlu Hamza Pehlivan

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1183/ M. 1769-1770

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Merhûm ve mağfûrleh
3. Hüseyin oğlu Hamza
4. Pehlivan rûhuna Fâtiha
5. Sene 1183

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma gövdeli gri renkli şahidenin, gövdesinin üst kısmı kırılmış olduğundan formu tespit edilmemiştir. Mezar taşının kitâbeliğinde yalnızca beş satır okunabilmektedir. Aralarına silme çekilen satırlar, sağa mail olarak işlenmiştir. Kabartma harflerle yazılan kitabe Türkçedir.

Envanter No: 47

Ölçüleri (cm.): 53-23-6

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ümmet Kızı Fâtıma

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1185/ M.1771-1772

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Ümmet kızı
2. Merhûme Fâtıma
3. Rûhuna Fâtiha
4. Sene 1185

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahiptir. Dikdörtgen prizma gövdeli gri renkli taş mermerden yapılmıştır. Alınlığın iki yanında omuz çıkıntıları bulunan taşın, gövdesinin iki yanına birer silme ve üstten kavisli kemer ile çerçevelenen kitâbe dört satırdan oluşmaktadır. Kemerini oluşturan silmenin ortada alınlık içine doğru bir düğüm yaparak birleştiği ve bu düğümün içine de bir svastika motifinin yerleştirildiği görülmektedir. Alınlık, kolları yapraklar şeklinde betimlenmiş sekiz kollu, dilimli yarım daire şeklinde bir motif ve bunu çevreleyen dairesel bir silme ile doldurulmuş olup, omuz kısımları ve tepeliği yaprak motifleriyle bezenmiştir.

Envanter No: 48

Ölçüleri (cm.): 67-31-5

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Yörük Oğlu Ali Kerimesi Hadice
Monla

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1253/ M.1837-1838

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn sene 1253
2. İlâhi Ravza-i Cinân eyle makamın
3. Yörük oğlu Ali kerîmesi
4. Hadice Monla (Molla) rûhuna
5. Fâtîha

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyerek yükselen, üçgen bir alınlıkla sonlanmaktadır. Kitabe kartuşlar içine yerleştirilmiş beş satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Alınlık ile kitâbelik birbirinden yuvarlak bir silme ile ayrılmış olup, kemer köşeliklerine birer taç yapraklı çiçek motifi yerleştirilmiştir. Alınlığın tam ortasında tek şerefeli bir minare, minarenin iki yanına, birer kubbeli bir yapı tasviri işlenmiştir. Yapının duvar dokusu, kapı, pencere açıklıkları ve kubbenin dilimleri ayrıntılı olarak işlenmiş olup, minarenin her iki yanında servi motifleri yer almaktadır.

Envanter No: 49

Ölçüleri (cm.): 37-27-5

Formu: - - -

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Halîme

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1220/ M.1805-1806

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

.....

1. Halîme rûhuna

2. Fâtîha sene 1220

Tanım ve Kompozisyon: Mezar taşının üst kısmı ve alt tarafı kırıktır. Tepeliğinin tamamen kırık olması süsleme ve formu hakkında yorum yapmayı güçleştirmektedir. Taşın gövdesi dikdörtgen prizma şeklindedir. Kitâbe kartuşlar içine yerleştirilmiş yalnızca iki satır görünmektedir. Kabartma harflerle yazılmış kitâbe taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir.

Envanter No: 50

Ölçüleri (cm.): 101-26-8

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Mustafa Oğlu Hacı İslam

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1231/ M.1815-1816

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Bu merkade her kim iderse dua
3. İde mahşerde şefa'at Mücteba
4. Hacı Mustafa oğlu
5. Merhûm Hacı İslam
6. Rûhuna Fâtiha
7. Sene 1231

Tanım ve Kompozisyon: Üzerindeki başlık kayıp olan dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Kitâbe silme kullanılmadan düzenlenmiş yedi satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Satırlar düzgün bir dağılım göstermemektedir. Şahidenin yazı dışında herhangi bir süslemesi bulunmamaktadır. Mezarlıktaki en büyük boyutlu taşlardan biri olup, kitabede kalıplaşmış manzum bir beyit yer almaktadır.

Envanter No: 51

Ölçüleri (cm.): 122-28-8

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ömer Ağazâde Oğlu El-Hacı
Mehmed Ağa

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1186/ M.1772-1773

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l Hallâku'l-Bâki
2. Okuya bir Fâtiha rahmeten li'l-âlemin
3. Durağı (?) cennet ola fî makam-ı emin
4. Merhûm Ömer Ağazâde
5. El-Hacı Mehmed Ağa rûhuna
6. Fâtiha sene 1186

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermerdendir. Başlığı üzerinde olmayan mezar taşının kitâbeliği, kartuşlar içine yerleştirilen altı satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Taş genel itibariyle sağlam görünümündedir. Kitabede kalıplaşmış manzum bir beyitte yer verilmiştir.

Envanter No: 52

Ölçüleri (cm.): 55-24-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Yeniköy'den Osman

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1291/ M.1874-1875

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mevt sene 1291
2. Yeniköy'den Osman
3. huna
4.

Tanım ve Kompozisyon: Şahidenin alt kısmı kırık ve kayıp olduğu için son satırları tamamen okunamamıştır. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Şahide yekpare taştan oyulmuş olup üzerinde fes tarzı bir başlık bulunmaktadır. Kitâbelik silme kullanılmadan düzenlenmiş yalnızca üç satır görünmektedir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir.

Envanter No: 53

Ölçüleri (cm.): 66-18-4

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mustafa Oğlu Ahmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1254/ M.1838-1839

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Mustafa oğlu
3. Merhûm Ahmed
4. Rûhuna Fâ-
5. tiha sene 1254

Tanım ve Kompozisyon: Mezar taşının üst kısmı yanmış bir vaziyette bulunmuştur. Dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermerdendir. Başlığı kaybolmuş olan taşın kitâbesi, silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe taşın sağına mail olarak işlenmiştir.

Envanter No: 54

Ölçüleri (cm.): 40-12-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: İbrahim Oğlu Şerif Mehmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1208/ M.1793-1794

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Sene 1208
2. İbrahim
3. Oğlu Şerif
4. Mehmed rûhuna
5. Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Başlığı kaybolmuş olan dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermerdendir. Mezar taşının kitâbesi, silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşup, satırları birbiri içinde düzensizlik göstermektedir. Kabartma harflerle işlenen kitabe metinleri taşın sağına mail olarak yazılmıştır.

Envanter No: 55

Ölçüleri (cm.): 64-24-7

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Fettanlı Oğlu Mehmed'in Oğlu
İbrahim

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1295/ M.1878

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt sene 1295
2. Fettanlı Oğlu
3. Mehmed'in oğlu
4. İbrahim rûhuna
5.

Tanım ve Kompozisyon: Alt kısmı kırık, son satırları eksiktir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermerdendir. Başlığı kaybolmuş olan mezar taşının kitâbesinde yalnızca dört satır görünmektedir. Satırlar taşın sağına meyilli olup, aralarındaki boşluklar birbirinden farklıdır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir.

Envanter No: 56

Ölçüleri (cm.): 112-26-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hüseyin İbn El-HacMehmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1210/ M. 1795-1796

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l Hayyu'l-Bâki
2. Ziyaretten murad duâdır bugün
3. Bana ise yârın sanadır Hüseyin ibn
4. Merhûm el-Hac Mehmed rûhiçün
5. Fâtîha sene 1210

Tanım ve Kompozisyon: Başlığı yerinde olmayan mezar taşının sağ üst köşesi kırıktır. Dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermerdendir. Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir gövdeye sahiptir. Kabartma sülüs hatlı kitabe, sağa mail olarak düzenlenmiş ve kartuşlar içine işlenmiş beş satırdan oluşmaktadır.

Envanter No: 57

Ölçüleri (cm.): 74-27-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hüseyin Oğlu Sarı Oğlu Seyyid

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1220/ M.1805-1806

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Hüseyin oğlu Sarı
3. Oğlu merhûm Seyyid
4. ... Rûhuna
5. ...sene 1220

Tanım ve Kompozisyon: Mezar taşının alt kısmı kırık olduğundan son satırlar tam olarak okunamamıştır. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Satırlar taşın sağına meyilli olarak düzenlenmiş ve kartuşlar içine işlenmiş yalnızca dört satırı görünmektedir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir.

Envanter No: 58

Ölçüleri (cm.): 32-26-3

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Kadın

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. ... Ağa'nın cariyesi
3.

Tanım ve Kompozisyon: Alt kesimi kırık olduğu için tarihi bilinmemektedir. Mezar taşının kitabeliğinde yalnızca iki satır görülebilmektedir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Satırlar taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Sülüs hatlı kitabe Türkçedir. Kabartma şeklindeki satırlar silme ile pano içerisine alınmıştır. Kitabelik ile alınlık yuvarlak bir silmeyle birbirinden ayrılmış olup, taşın alınlığı bitkisel motiflerle kuşatılmıştır.

Envanter No: 59

Ölçüleri (cm.): 526--6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: - - -

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Bu merkade her kim iderse duâ
3. İde mahşerde şefaât Mücteba
4.

Tanım ve Kompozisyon: Alt kısmı kırık olduğu için son satırları okunamamış, bu yüzden kimliği ve hangi tarihli olduğu saptanamamıştır. Dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Başlığı yerinde olmayan mezar taşının kitabeliği, kartuşlar içine yerleştirilmiş yalnızca üç satır okunabilmektedir. Kabartma olarak yazılmış kitabe Türkçedir. Kitabenin 2. ve 3. satırları manzum bir beyit ile başlamaktadır.

Envanter No: 60

Ölçüleri (cm.): 60-17-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mehmed Oğlu Ali

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1185/ M. 1771-1772

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Mehmed oğlu
2. Ali rûhuna
3. Fâtîha
4. Sene 1185

Tanım ve Kompozisyon: Başlığı yerinde olmayan dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Kabartma olarak yazılmış kitabe metinleri, silme kullanılmadan düzenlenmiş dört satırdan oluşmaktadır. Düzensiz olarak işlenen satırların aralarındaki boşluklar da birbirinden farklıdır. Taşın yazı dışında süslemesi bulunmamaktadır.

Envanter No: 61

Ölçüleri (cm.): 90-25-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ali Oğlu Ahmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1185/ M.1771-1772

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Merhûm ve mağfûr
3. Ali oğlu Ahmed
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1185

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Başlığı kayıp olan mezar taşının kitâbeliği, silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Satır aralıkları düzensizdir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Yazı dışında herhangi bir süslemesi yoktur.

Envanter No: 62

Ölçüleri (cm.): 101-24-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Yorcu Oğlu Hasan Oğlu Mustafa

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1264/ M.1847-1848

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Bâki Sene 1264
2. Yorcu oğlu Hasan
3. Oğlu Mustafa rûhuna
4. Fâtîha

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Başlığı yerinde olmayan taşın kitâbeliği dört satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Satır aralıkları düzensizdir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir.

Envanter No: 63

Ölçüleri (cm.): 47-29-4

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: - - -

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l Hayyu'l-Bâki
2. Nazenînim giddi cennet bâğına
3. vâlideyn cânına
4.

Tanım ve Kompozisyon: Alt kısmı üçüncü satırın başına kadar kırıktır. Tahrip olduğu için isim ve tarih kısmı yok olmuştur. Süsleme unsurlarına bakılarak bir kadın mezar taşı olduğu anlaşılmaktadır. Mezar taşının kitâbeliği kartuşlar içine alınmış yalnızca üç satır görülebilmektedir. Kitabe Türkçedir. Alınlık ile kitâbelik yuvarlak kemer formlu bir silmeyle birbirinden ayrılmış olup, kemer köşeliklerine üç yapraklı birer çiçek motifi işlenmiştir. Alınlığın tam ortasında tek şerefeli bir minare, minarenin soluna tek kubbeli dilimli bir cami, sağına ise piramidal külahlı bir yapı tasviri işlenmiştir. Piramidal külahlı yapının önünde yarım papatya motifi, arkasında ise servi ağacı yerleştirilmiştir.

Şekil 11

Envanter No: 64

Ölçüleri (cm.): 54-24-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hasan Ağa'nın Oğlu Mehmed

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Hasan Ağa'nın
3. Oğlu Mehmed
- 4.... huna (rûhuna) Fâtiha
5.

Tanım ve Kompozisyon: Alt bölümü kırık olduğundan tarihi bilinmemektedir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Başlığı kayıp olan mezar taşının kitâbesinde yalnızca dört satır görülebilmektedir. Satırlar taşın sağına mail olarak işlenmiş ve aralarına silme çekilmiştir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir.

Envanter No: 65

Ölçüleri (cm.): 65-18-3

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Fitenî Oğlu Hasan Oğlu Ömer

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1309/ M.1891-1892

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Sene 1309
2. Fitenî oğlu
3. Hasan oğlu
4. Ömer Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Başlığı kayıp olan mezar taşının kitâbeliği silme kullanılmadan düzenlenmiş dört satırdan oluşmaktadır. Satır aralarının genişliği birbirinden farklıdır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir.

Envanter No: 66

Ölçüleri (cm.): 82-30-6

Formu: Bitkisel Kıvrımlı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hüseyin Kızı Hadice

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1194/ M.1780

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Hüseyin kızı merhûme
3. Hadice rûhuna
4. Fâtîha sene 1194

Tanım ve Kompozisyon: Mezar taşının üçüncü ve dördüncü satırlarının sonu kırıktır. Şahide aşağıdan yukarıya doğru yükselen bir gövdeye sahiptir. Kitâbeliği kavisli kartuşlar içine yerleştirilmiş dört satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kitabe Türkçedir. Alınlık ile kitâbelik yuvarlak, kemer forumlu bir silmeyle birbirinden ayrılmış ve kemer köşeliklerine birer yarım çiçek motifi yerleştirilmiştir, Alınlık bir vazo içinden çıkıp tepeliğin iki yanına doğru sarkan barok yapraklarından oluşan bitkisel bir motifle doldurulmuştur.

Şekil 12

Envanter No: 67

Ölçüleri (cm.): 45-28-3

Formu: Bitkisel Kıvrımlı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hâlil Ağa Kerîmesi Gülsün

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1271/ M.1854-1855

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Sene 1271
2. Hâlil Ağa kerîmesi merhûme
3. Gülsün rûhuna Fâtiha
4.

Tanım ve Kompozisyon: Şahidenin alt kısmı kırıktır. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Taş aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyip yükselen bir gövdeye sahiptir. Bitkisel kıvrımlı taşın alt kısmındaki kırıklık nedeniyle sadece 3 satırlık bölümü okunabilmektedir. Kitabe Türkçedir. Kitâbelikle alınlık yuvarlak bir silmeyle birbirinden ayrılmış ve bir merkezden çıkıp tepeliğin iki yanına doğru sarkan palmiye olarak tanımlanabilecek bitkisel bir motifle bezenmiştir.

Envanter No: 68

Ölçüleri (cm.): 47-25-3

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Pehlivan Oğlu Yusuf

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Pehlivan oğlu
3. hûm (merhûm) Yusuf
4.

Tanım ve Kompozisyon: Alt bölümü kırıktır bundan dolayı vefat tarihini gösteren satır veya satırlar eksiktir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Başlığı kayıp olan mezar taşının kitâbeliği, silme kullanılmadan düzenlenmiş yalnızca üç satır görülmektedir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe taşın sağına mail olarak işlenmiştir.

Envanter No: 69

Ölçüleri (cm.): 60-23-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Cezâirli Süleyman Ağa

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1329/ M.1911

Yazı Türü: Ta'lik

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Bâki sene 1329
2. Bakub geçme ey Muhammed ümmeti
3. Mevtânın diriden bir Fâtiha minneti
4. Cezâirli Süleyman Ağa
5. Rûhîcün rızâen lillâh

Tanım ve Kompozisyon: Şahidenin üst ve alt kısmı kırık olduğundan son satırları okunamamıştır. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Başlığı kayıp olan taşın kitâbeliğinde yalnızca beş satır görülebilmektedir. Satırlar taşın soluna meyilli olarak işlenmiş olup, aralarındaki boşluklar birbirinden farklıdır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Kitabenin ilk satırları manzum bir beyit ile başlamaktadır.

Envanter No: 70

Ölçüleri (cm.): 45-20-3

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ahmed Oğlu Mehmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1208/ M.1793-1794

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Merhûm Ahmed
3. Oğlu Mehmed Fâtiha
4. Sene 1208

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Başlığı dışında günümüze sağlam olarak ulaşabilmiştir, Mezar taşının kitâbeliği, silme kullanılmadan düzenlenmiş dört satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Şahidenin yazı dışında herhangi bir süslemesi bulunmamaktadır.

Envanter No: 71

Ölçüleri (cm.): 79-19-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ali'nin Oğlu Mahmud

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1214/ M.1799-1800

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Ali'nin oğlu
3. Merhûm Mahmûd
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1214

Tanım ve Kompozisyon: Başlığı yerinde olmayan dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Mezar taşının kitâbeliği, silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşup, taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Düzensiz olarak yerleştirilen satır aralarındaki boşluklar da birbirinden farklıdır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Taşın yazı dışında süslemesi bulunmamaktadır.

Envanter No: 72

Ölçüleri (cm.): 75-20-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Araplu Uzun Muhammed'in Oğlu İsmail

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1279/ M.1862-1863

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Sene 1279
2. Araplu Uzun
3. Muhammed'in oğlu
4. İsmail rûhuna
5. Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Mezar taşının üzerindeki başlık kayıptır. Dört satırdan oluşan sülüs hatlı kitâbe, kartuşlar içine işlenmiş olup taşın sağına meyilli olarak hakkedilmiştir.

Envanter No: 73

Ölçüleri (cm.): 79-19-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Monlalı Oğlu Ömer Oğlu Mehmed Ali

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1253/ M.1837-1838

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Sene 1253
2. Yâ Rahim
3. Monlalı (Mollalı) oğlu Ömer'in
4. Oğlu Mehmed Ali'nin
5. Rûhuna Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Mezar taşının üzerinde yekpare taştan oyulmuş sarık tarzı bir başlık bulunmakta olup, dolamaları düzdür. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Kitâbe silme kullanılmadan düzenlenmiş ve taşın sağına mail yerleştirilmiş beş satırdan oluşmaktadır. Satır aralıklarının genişliği birbirinden farklı olan, kabartma sülüs harflerle yazılmış kitabe Türkçedir.

Envanter No: 74

Ölçüleri (cm.): 101-29-6

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hatce

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1156/ M.1743-1744

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûm
2. Ve mağfur⁷⁵
3. Hatce rû-
4. huna El-Fâtiha
5. Sene 1156

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Taşın gövdesinin iki yanında birer silme ve üsten kavisli bir kemer ile çerçevelenen kitâbe beş satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Satır aralıkları eşit bir dağılım göstermemektedir. Çökertme tekniğiyle işlenen kitabe Türkçedir. Kemerini oluşturan ince silmenin ortadaki alınlık içine bir düğüm yaparak birleştiği ve bu düğüm içinde de bir gül motifi ile bezenmiştir. Alınlık dokuz kollu üzerinde yarım daire şeklinde betimlenmiş çiçek motifi yer almaktadır. Taşın tepeliği ve omuz kısımları boş bırakılmıştır.

⁷⁵ Kitabede “merhûme ve mağfûre” yerine kadınlar için pek kullanılmayan merhûm ve mağfûr tabiri kullanılmıştır.

Envanter No: 75

Ölçüleri (cm.): 51-31-6

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ayşe

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûm
2. Ve mağfûr⁷⁶
3. Ayşe rû-
4. hıçûn el-Fâtiha
5.

Tanım ve Kompozisyon: Mezar taşının alt kısmı ve tepeliğinin bir kısmı kırılmıştır. Muhtemelen tarih satırının olduğu bölüm kırıktır. Taşının gövdesi üzerinde çökertilerek yerleştirilmiş yalnızca dört satır okunabilmektedir. Kitabe Türkçedir. Tepeliğin merkezinde yer alan bir çiçek motifinin çevresinde on kollu, dilimli yarım daire şeklinde betimlenmiş güneş tasviri yer almakta olup, motifin dış çevresinin iki yanındaki omuz çıkıntısı mevcuttur. Taşın omuz kısımları ve tepeliğin de süsleme unsurlarına yer verilmemiştir.

⁷⁶ Kitabe de “merhûme ve mağfûre” yerine kadınlar için pek kullanılmayan merhûm ve mağfûr ifadesi kullanılmıştır.

Envanter No: 76

Ölçüleri (cm.): 45-19-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ümmet Beşe Oğlu Mehmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1185/ M.1771-1772

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Ümmet Beşe
2. Oğlu Mehmed
3. Rûhuna Fâtiha
4. Sene 1185

Tanım ve Kompozisyon: Mezar taşının alt kısmı kırıktır. Dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Başlığı yerinde olmayan taşın kitâbeliği, silme kullanılmadan düzenlenmiş dört satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak hakkedilmiştir. Satır araları düzensiz olarak işlenmiş kabartma sülüs hatlı kitabe Türkçedir.

Envanter No: 77

Ölçüleri (cm.): 83-9-9

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma gövdeli, yekpare taştan oyulmuş, kavuk tarzı bir başlığı bulunan mezar taşı süslemesiz olup, kavuğu dilimlidir. Taşın üzerinde yazı ve tarih olmadığı için, kime ait olduğu ve hangi tarihten kaldığı tespit edilememiştir. Kavuk tarzı başlığı bulunan bu taşın bir erkeğe ait olduğu söylenebilir.

Envanter No: 78

Ölçüleri (cm.): 79-26-7

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Fevzi Oğlu Ahmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1211/ M.1796-1797

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Bu merkade her kim iderse dua
3. İde mahşerde şefaat Mücteba
4. Fevzi oğlu merhûm
5. Ahmed rûhuna Fâtiha
6. Sene 1211

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Başlığı yerinde olmayan mezar taşının kitâbeliği, silme kullanılmadan düzenlenmiş altı satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçe olup, satırlar taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Taşın yazı dışında süslemesi bulunmamaktadır.

Envanter No: 79

Ölçüleri (cm.): 104-10-10

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Gövdesi üzerinde fes tipi bir başlık bulunan gri renkli mezar taşı kitabelsiz olup, fesinin üzerinde bir lale motifi işlenmiştir. Yekpare mermerden oyulan taş genel durumu itibariyle sade görünümlüdür. Üzerinde tarih ve yazı bulunmadığı için kime ait olduğu ve hangi tarihli olduğu belirlenememiştir. Fes tipi başlığı bulunan bu taşın bir erkeğe ait olduğu söylenebilir.

Envanter No: 80

Ölçüleri (cm.): 87-11-11

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Gövdesi üzerinde sarık tipi bir başlık bulunan mezar taşı, kitâbesiz ve süslemesiz olup, dolamaları çapraz şekilde işlenmiştir. Şahide tek parça mermerden meydana getirilmiştir. Taşın üzerinde herhangi bir tarih ve yazı olmadığı için, hangi tarihli olduğu ve kime ait olduğu saptanamamıştır. Sarık tarzı başlığı bulunan bu taşın bir erkeğe ait olduğu söylenebilir.

Envanter No: 81

Ölçüleri (cm.): 67-21-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Monlalı (Mollalı) Hasan Oğlu Şerif Ali

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1213/ M.1798-1799

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Monlalı (Mollalı) Hasan
3. Oğlu Şerif
4. Ali rûhuna Fâ-
5. tiha sene 1213

Tanım ve Kompozisyon: Başlığı yerinde olmayan dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Mezar taşının kitâbeliği silme kullanılmadan düzenlenmiş altı satırdan oluşmuştur. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Taşın sağına meyilli olarak işlenen satırların, aralarındaki boşluklarda birbirinden farklıdır.

Envanter No: 82

Ölçüleri (cm.): 50-14-3

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Monlalı (Mollalı) Hasan Oğlu Şerif
Mehmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1213/ M.1798-1799

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Monlalı (Mollalı)
Hasan
3. Oğlu Şerif
4. Mehmed rûhuna
5. Fâtiha sene 1213

Tanım ve Kompozisyon: Taşın üst kısmı kırıktır. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Başlığı yerinde olmayan mezar taşı, silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçe olup, satırlar taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Yazı dışında herhangi bir süslemesi bulunmamaktadır.

Envanter No: 83

Ölçüleri (cm): 67-10-10

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma gövdeli ve üzerinde fes tipi bir başlık bulunan mezar taşı kitâbesiz ve süslemesizdir. Gri renkli şahide yekpare mermerden oyulmuştur. Taşın üzerinde herhangi bir tarih ve yazı olmadığı için kime ait olduğu ve hangi tarihli olduğu tespit edilememiştir. Fes tarzı başlığa sahip bu taşın bir erkeğe ait olduğu söylenebilir.

Envanter No: 84

Ölçüleri (cm.): 55-28-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Abd. (Okunamadı)

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1298/ M. 1880-1881

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Hayy sene 1298
2. Abd. (Okunamadı)
3. Oğlu merhûm
4. Zeybek Monla (Molla)
5.

Tanım ve Kompozisyon: Şahide dördüncü satırdan itibaren kırık ve kayıptır. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Başlığı yerinde olmayan mezar taşının sadece dört satırı okunabilmektedir. Kabartma olarak yazılmış kitabe Türkçedir. Yazı dışında herhangi bir süslemesi bulunmamaktadır.

Envanter No: 85

Ölçüleri (cm.): 83-9-9

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanımve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma gövdeli ve üzerinde kavuk tipi bir başlık bulunan mezar taşı, kitâbesiz ve süslemesizdir. Gri renkli şâhide yekpare mermerden oyulmuştur. Taşın üzerinde herhangi bir yazı ve tarih olmadığından kime ait olduğu ve hangi tarihli olduğu belirlenememiştir. Kavuk tarzı başlığa sahip bu taşın bir erkeğe ait olduğu söylenebilir.

Envanter No: 86

Ölçüleri (cm.): 67-33-4

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Emine Kızı Fatıma Kadın

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1166/ M.1752-1753

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Emine kızı merhûme
3. Fâtıma Kadın
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1166

Tanım ve Kompozisyon: İki parça halinde bulunan şahide, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir gövdeye sahiptir. Mezar taşının gövdesi üzerinde çökertme tekniğiyle yerleştirilmiş beş satırlık kitabe metni bulunmakta olup, taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Kitabe Türkçedir. Alınlık merkezinde yer alan bir svastika motifinin çevresinde yapraklardan oluşan bir çiçek motifi yer almaktadır. Taşın dış çevresinin iki yanındaki omuz çıkıntılarının içine birer yaprak motifi yerleştirilmiş, tepelikte ise yaprak motifiyle doldurulmuştur.

Envanter No: 87

Ölçüleri (cm.): 56-25-4

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Emet Beşe Kızı Ayşe

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1180/M. 1766-1767

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûme
2. Ve mağfûre
3. Emet Beşe kızı
4. Ayşe rûhuna
5. El-Fatiha
6. Sene 1180

Tanım ve Kompozisyon: Tepeliğin iki yanında omuz çıkıntısı bulunan, dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyerek yükselen bir forma sahiptir. Mezar taşının gövdesinin iki yanında birer cetvel ve üstten basık kemer formlu silme ile çerçevelenen kitâbe altı satırdan oluşmaktadır. Kitabe Türkçedir. Kemerini oluşturan ince silmenin alınlık içine doğru bir düğüm yaparak birleştiği ve bu düğüm içinde de bir sivastika motifi işlenmiştir. Alınlık altı kollu üzerinde yarım daire şeklinde betimlenmiş çiçek motifi yer almakta olup, tepeliği ve omuz kısımları yaprak motifi ile bezenmiştir.

Envanter No: 88

Ölçüleri (cm.): 121-25-7

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Beribedel (?) Oğlu Mehmed Beşe

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1191/ M.1777-1778

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Beribedel (?) oğlu
3. Merhûm ve mağfûr Mehmed Beşe
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1191

Tanım ve Kompozisyon: Başlığı kaybolmuş olan dikdörtgen prizma biçimli gövde, gri renkli mermerden yapılmıştır. Mezar taşının kitâbesi silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kabartma sülüs hatlı kitabe Türkçedir. Taşın yazı dışında süslemesi bulunmamaktadır.

Envanter No: 89

Ölçüleri (cm.): 97-27-3

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hamza Kızı Fatma

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1207/ M.1792-1793

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Hamza kızı
3. Fatma rû-
4. huna Fâtîha
5. Sene 1207

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyerek yükselen bir forma sahiptir. Mezar taşının gövdesi üzerinde çökertme tekniğiyle yerleştirilmiş beş satırlık kitabe metni bulunmakta olup, taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Tepeliğin merkezinde yer alan bir svastika motifinin çevresinde dilimli yarım daire şeklinde betimlenmiş çiçek motifi yer almaktadır. Taşın iki yanındaki omuz çıkıntıların içine birer yaprak motifi yerleştirilmiş, tepelik üzerine ise bir çiçek motifi yer almaktadır,

Envanter No: 90

Ölçüleri (cm.): 48-12-12

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Mezar taşının alt kesimi kırıktır. Gri renkli şâhide yekpare mermerden oyulmuştur. Dikdörtgen prizma gövdeli ve üzerinde kavuk tipi bir başlık bulunan taşın, başlığında bir çiçek motifi işlenmiştir. Taşın üzerinde herhangi bir yazı ve tarih bulunmadığından kime ait olduğu ve hangi tarihli olduğu belirlenememiştir. Kavuk tarzı başlığı bulunan bu taşın ilmiye sınıfına mensup bir erkeğe ait olduğu söylenebilir.

Envanter No: 91

Ölçüleri (cm.): 85-11-11

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma gövdeli ve üzerinde kavuk tipi bir başlık bulunan mezar taşı kitâbesiz olup, kavuğun üstünde bir lale motifi yer almaktadır. Gri renkli taş yekpare mermerden oyulmuştur. Taşın üzerinde tarih ve yazı bulunmadığından hangi tarihli olduğu ve kime ait olduğu saptanamamıştır. Gövdesinin üzerinde yer alan kavuğa bakarak bir erkek mezar taşı olduğu söylenebilir.

Envanter No: 92

Ölçüleri (cm.): 80-11-11

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Gri renkli şâhide yekpare mermerden oyulmuştur. Dikdörtgen prizma gövdeli ve üzerinde dilimli kavuk tipi bir başlık bulunan mezar taşı kitâbesiz ve süslemesizdir. Taşın üzerinde tarih ve yazı olmadığı için kime ait olduğu ve hangi tarihli olduğu belirlenememiştir. Kavuk tarzı başlığı bulunan bu taşın bir erkeğe ait olduğu izlenimini vermektedir.

Envanter No: 93

Ölçüleri (cm.): 108-28-7

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Ali Kızı Âişe

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1174/ M.1760-1761

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûm
2. Ve mağfûr lehâ Hacı
3. Ali kızı Âişe
4. Rûhuna Fâtîha
5. Sene 1174

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru dar uzun dikdörtgen prizma şeklinde genişlemektedir. Taşın kitabesi çökertme tekniğiyle işlenmiş beş satırdan oluşmaktadır. Satırlar taşın sağına mail olarak yazılmıştır. Alınlığın göbeğinde bir svastika motifi bulunmakta ve bu motifin çevresinde dilimli yarım daire şeklinde betimlenmiş bir çiçek tasviri yer almaktadır. Taşın dış çerçevesinin iki yanındaki omuz çıkıntılarının içi boş bırakılmış olup, tepelik üzerinde herhangi bir süsleme bulunmamaktadır.

Envanter No: 94

Ölçüleri (cm.): 48-24-3

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hatib Oğlu Mustafa Kızı Şerife Fâtıma

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1229/ M. 1813-1814

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Hatib oğlu Mustafa
3. Kızı merhûme Şerife Fâtıma
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1229

Tanım ve Kompozisyon: Alt kısmı kırıktır. Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahiptir. Üçgen alınlıklı mezar taşının kitâbesi silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Alınlık akant yapraklarından oluşan bitkisel bir motifle doldurulmuştur.

Envanter No: 95

Ölçüleri (cm.): 96-11-11

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Yekpare taştan oyulan şahide, gri renkli mermerden yapılmıştır. Dikdörtgen prizma gövdeli ve üzerinde fes tipi bir başlık buluna mezar taşı kitâbesizdir. Taşın başlığında bir tarafında iki tane olmak üzere toplam beş lale motifi yer almaktadır. Taş üzerinde yazı ve tarih olmadığı için kime ait olduğu ve hangi tarihli olduğu bilinmemektedir. Fes tarzı başlığı bulunan bu taşın bir erkeğe ait olduğu izlenimini vermektedir.

Envanter No: 96

Ölçüleri (cm.): 94-24-5

Formu: Gemi Teknesi Kemerli

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Muhacir Yusuf Kerimesi Fehime Hanım

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1336/ M.1917- 1918

Yazı Türü: Ta'lik

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt sene 1336
2. Cihana doymadı cânım
3. Ecel yakdı giribânım
4. MuhacirYusuf kerîmesi
5. Fehime Hânım rûhuna
6. Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahiptir. Ta'lik hatla yazılmış kitabe kazıma tekniğiyle taşın sağına mail olacak şekilde işlenmiş, altı satırdan oluşmaktadır. Düzensiz olarak işlenen satır aralarındaki boşluklar birbirinden farklıdır. Alınlık ile kitâbelik yuvarlak kemer formlu bir silmeyle birbirinden ayrılmış ve alınlık üstünde üç yapraklı iki papatya motifi ile doldurulmuştur. Kitabede halk tarafından Balkan ve Kafkas göçmenleri için için kullanılan “muhacir” kelimesi kullanılmıştır.

Envanter No: 97

Ölçüleri (cm.): 60-12-12

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Alt kısmı kırıktır. Gri renkli şâhide yekpare mermerden oyulmuştur. Dikdörtgen prizma gövdeli ve üzerinde kavuk tarzı bir başlık bulunan mezar taşı kitâbesiz ve süslemesizdir. Taşta yazı ve tarih bulunmadığından kime ait olduğu ve hangi tarihli olduğu belirlenememiştir. Kavuk tarzı başlığı bulunan bu taşın ilmiye sınıfına mensup bir erkeğe ait olduğu söylenebilir.

Envanter No: 98

Ölçüleri (cm.): 78-10-10

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Şahide tek parça mermerden meydana getirilmiştir. Dikdörtgen prizma gövdeli ve boyun kısmında sarık tarzı bir başlık bulunan mezar taşı kitâbesiz ve süslemesizdir. Taşın üzerinde herhangi bir tarih ve yazı olmadığı için kimliği ve hangi tarihli olduğu saptanamamıştır. Sarık tarzı başlığı bulunan bu taşın bir erkeğe ait olduğu söylenebilir.

Envanter No: 99

Ölçüleri (cm.): 72-15-12

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hasan Beşe Oğlu Ahmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1153/ M.1740-1741

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûm ve
2. Mağfûr Hasan
3. Beşe oğlu
4. Ahmed rûhuna
5. Fâtiha
6. Sene 1153

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Taşın üzerinde sarık tipi bir başlık olup, dolamaları çapraz bir şekilde işlenmiştir. Kitâbe silme kullanılmadan düzenlenmiş altı satırdan oluşup, aralarındaki boşluklar birbirinden farklıdır. Kabartma harflerle yazılmış Türkçe kitabe, sola mail bir şekilde işlenmiştir.

Envanter No: 100

Ölçüleri (cm.): 46-17-7

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hüseyin Beşe Kızı Fâtıma

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1153/ M. 1740-1741

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûm
2. Ve mağfûr
3. Hüseyin Beşe
4. Kızı Fâtıma
5. Rûhuna Fâtiha
6. Sene 1153

Tanım ve Kompozisyon: Başlığı kayıp olan dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Mezar taşının kitâbeliği silme kullanılmadan düzenlenmiş altı satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılan kitabe Türkçedir. Düzensiz bir şekilde işlenen satır aralıkları taşın sağına mail olarak yerleştirilmiştir. Taşın yazı dışında herhangi bir süslemesi bulunmamaktadır.

Envanter No: 101

Ölçüleri (cm.): 55-17-10

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hüseyin Beşe Oğlu Mehmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1153/ M.1740-1741

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûm
2. Ve mağfûr Hüseyin
3. Beşe oğlu
4. Mehmed rûhuna
5. Fâtîha
6. Sene 1153

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Başlığı yerinde olmayan mezar taşının kitâbeliği silme kullanılmadan düzenlenmiş altı satırdan oluşup, taşın soluna meyilli olarak işlenmiştir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir.

Envanter No: 102

Ölçüleri (cm.): 85-10-10

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma gövdeli ve üzerinde sarık tarzı bir başlık bulunan, kirli beyaz renkli mezar taşı kitâbesizdir. Sarık dolamaları çapraz bir şekilde işlenmiş olup, başlığında geometrik süsleme öğelerine yer verilmiştir. Taşın üzerinde tarih ve yazı bulunmadığı için kime ait olduğu ve hangi tarihli olduğu belirlenememiştir. Sarık tarzı başlığı bulunan bu taşın bir erkeğe ait olduğu izlenimini vermektedir.

Envanter No: 103

Ölçüleri (cm.): 40-11-11

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma gövdeli ve üzerinde kavuk tarzı bir başlık bulunan mezar taşı kitâbesiz ve süslemesizdir. Gri renkli şâhide yekpare mermerden oyulmuştur. Taşta yazı olmadığı için tarihi ve kimliği tespit edilememiş fakat başlığında bulunan kavuğa bakarak bu şahidenin bir erkeğe ait olduğu söylenebilir.

Envanter No: 104

Ölçüleri (cm.): 57-16-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hatib Oğlu Ali Onbaşının Oğlu Halil

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1195/ M.1780-1781

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Sene 1195
2. Hatib oğlu
3. Ali onbaşının
4. Oğlu Halil rûhuna
5. Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Başlığı kayıp olan mezar taşının kitâbesi, silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşup, kazıma tekniğiyle taşa işlenmiştir.

Envanter No: 105

Ölçüleri (cm.): 82-10-10

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma gövdeli ve üzerinde kavuk tarzı bir başlık bulunan mezar taşı kitâbesizdir. Üzerinde yazı olmadığı için hangi tarihli olduğu ve kime ait olduğu tespit edilememiştir. Yekpare taştan oyulan gri renkli taş mermerden yapılmıştır. Taşın başlığından yola çıkarak bu şahidenin bir erkeğe ait olduğu söylenebilir.

Envanter No: 106

Ölçüleri (cm.): 72-23-3

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Muhammed Kızı Fâtıma

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1204/ M.1789-1790

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Muhammed
2. Kızı Fâtıma
3. Rûhuna Fâtıha
4. Sene 1204

Tanım ve Kompozisyon: Taşın sağ üst kısmında kırıklık mevcuttur. Cami tasvirli mezar taşlarından biridir. Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen bir gövdeye sahiptir. Üçgen alınlıklı mezar taşının kitâbeliği kabartma harflerle yazılmış dört satırdan oluşmaktadır. Düzensiz olarak işlenen satırlar kitâbenin sağına meyilli olarak yazılmıştır. Alınlık ile kitâbelik yuvarlak bir kemer formu silme ile birbirinden ayrılmış olup, kemer köşeliklerine birer yaprak motifi işlenmiştir. Alınlığın dikey ekseninde tek şerefeli bir minare, minarenin soluna tek kubbeli dilimli bir cami, sağında ise dilimli iki kubbe tasviri işlenmiştir. Yapıların arkasında servi ağaçları kompozisyona derinlik katmaktadır. Şerefenin sağına, bir hilal; soluna ise taç yapraklı bir çiçek motifi işlenmiştir.

Envanter No: 107

Ölçüleri (cm.): 77-23-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mehmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1171/ M.1757-1758

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûm
2. Ve mağfûr
3. Mehmed rûhuna
4. El-Fâtîha
5. Sene 1171

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Başlığı kayıp, boyun kısmı kırık olan mezar taşının kitâbeliği, silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşmaktadır. Kabartma sülüs hatla yazılmış kitabe Türkçedir.

Envanter No: 108

Ölçüleri (cm.): 51-24-4

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliğ: Telli Oğlu Emin

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Merhûm ve mağfûr
3. Telli oğlu Emin
4.

Tanım ve Kompozisyon: Gövdesinin alt kısmı kırılmış, başlığı kayıp olan mezar taşının kitâbeliğinde yalnızca üç satır okunabilmektedir. Tahribattan dolayı tarihi tespit edilememiştir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermerdendir. Satırları taşın sağına meyilli olarak işlenmiş sülüs hatlı kitabe Türkçedir.

Envanter No: 109

Ölçüleri (cm.): 70-36-6

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Hatib Kızı Yoğurtçu Hüseyin'in Âişe

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

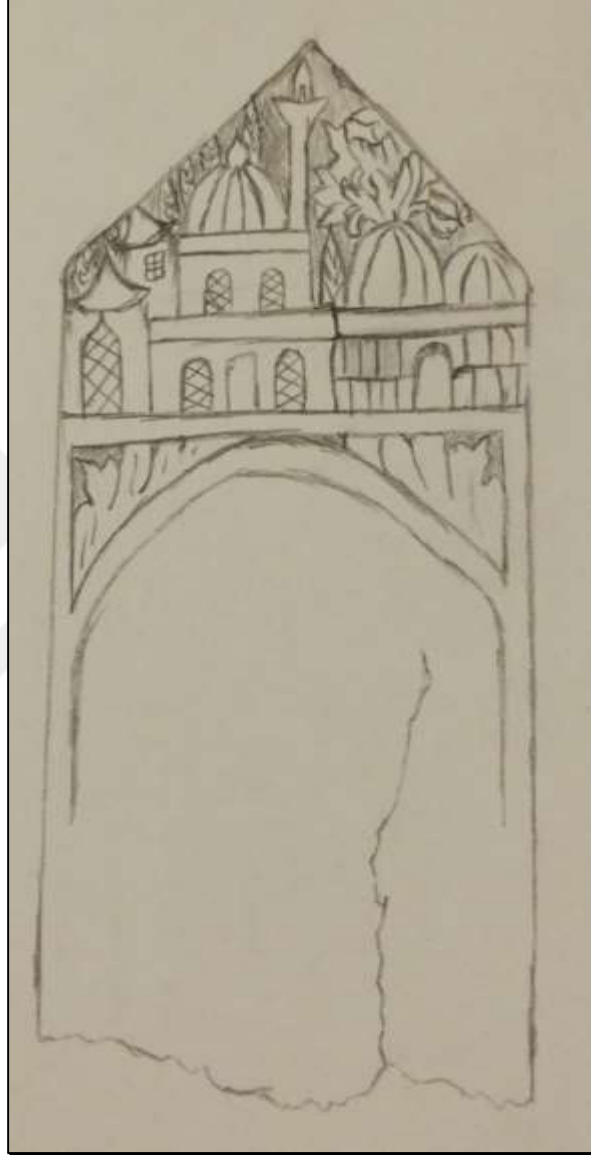
Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Hacı Hatib kızı
3. Yoğurtçu Hüseyin'in
4. Merhûme Âişe
5.

Tanım ve Kompozisyon: Gövdesinin alt kısmı kırılmış olan mezar taşının kitâbeliğinde sadece dört satır okunabilmektedir. Son satırları tahrip olduğu için tarihi bilinmemektedir. Kabartma harflerle yazılan satırlar, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kitâbelik ile alınlık yuvarlak kemer formlu bir silmeyle birbirinden ayrılmış olup, kemer köşeliklerine taç yapraklı birer yaprak motifi yerleştirilmiştir. Alınlığın dikey ekseninde tek şerefeli bir minare, minarenin solunda iki katlı, çift kapılı bir cami ile piramidal külahlı iki yapı tasviri yer almakta olup, arka planda servi ağaçları işlenmiştir. Minarenin sağ tarafında ise piramidal külahlı iki yapı tasviri, arka planda ise gül motifi yer almaktadır. Yapıların taş sıraları, kapı açıklıkları ile kubbe dilimlerine ayrıntılı bir şekilde yer verilmiştir.

Şekil 13

Envanter No: 110

Ölçüleri(cm): 80-33-4

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Urlalı Hacı Ali Ağa'nın Hemşiresi
.... Beş

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1229/ M.1813-1814

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. İlahi Ravza-i Cinân eyle makamın
3. Urlalı Hacı Ali Ağa'nın
4. Hemşiresi merhûme
5. ... Beş rûhuna sene 1229

Tanım ve Kompozisyon: Gövdesinin alt kesimi kırıktır, son bir veya iki satırı eksiktir. Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyerek yükselmektedir. Üçgen alınlıklı mezar taşının kitâbeliğide yalnızca beş satır okunabilmektedir. Sağa mail kabartma olarak yazılmış kitabe Türkçedir. Kitâbelik ile alınlık yuvarlak bir silme ile birbirinden ayrılmış olup, kemer köşeliklerine taç yapraklı birer yaprak motifi yerleştirilmiştir. Alınlığın sol tarafında tek kubbeli, minareli bir cami, Sağ tarafında ise piramidal külahlı dört yapı tasviri yer almaktadır. Bu yapıların duvarları baklava dilimi şeklinde taranmış olup, arka planda beş servi motifi ile doldurulmuştur. Duvarlardaki taş sıraları, kapı ve pencere açıklıkları ve kubbenin dilimleri ayrıntılı bir şekilde işlenmiştir.

Envanter No: 111

Ölçüleri (cm.): 80-22-8

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Küfeki

Kimliği: Ömer Beşe Oğlu El-Hac Muhammed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1253/ M.1837-1838

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt sene 1253
2. Ömer Beşe oğlu
3. El-Hac Muhammed rûhuna
4. Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli şahide küfeki taşından yapılmıştır. Başlık ile gövde yekpare taştan oyulmuştur. Alçak kabartma harflerle yazılmış kitâbe kartuşlar içerisine yerleştirilmiş dört satırdan oluşup, taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Yazı kitabede süsleme unsuru olarak kullanılmıştır.

Envanter No: 112

Ölçüleri (cm.): 54-25-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ömer Beşe Zade Hasan'ın Oğlu
Seyyid Ömer

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Ömer Beşe zâde
3. Hasan'ın oğlu
4. Seyyid Ömer rû-
5.

Tanım ve Kompozisyon: Gövdesinin alt kısmı kırılmış, başlığı yerinde olmayan mezar taşının kitabeliğinde sadece dört satır okunabilmektedir. Taş tahrip olduğundan tarihine ulaşılamamıştır. Dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Kabartma sülüs hatlı kitabe, taşın sağına meyilli bir şekilde kartuşlar içine yerleştirilmiştir.

Envanter No: 113

Ölçüleri (cm.): 47-29-4

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Gedik Oğlu Halil ...Hadice

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Gedik
2. Oğlu Halil
3. Hadice
4.

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Üçüncü satırın ortasından itibaren kırılmış olan mezar taşının kitâbeliğinde, sağa mail olarak düzenlenmiş yalnızca üç satır okunabilmektedir. Gövdeye yan kenarları boyunca dolanan 3 cm. genişliğinde silme, üste yuvarlak bir kemere dönüşmektedir. Alınlık kısmında göbeğinde çiçek motifi olan dilimli yarım daire şeklinde betimlenmiş yaprak tasviri yer almaktadır. Taşın tepelik ve omuz çıkıntıları yaprak motifleriyle bezenmiştir.

Envanter No:114

Ölçüleri (cm.): 62-43-4

Formu: Bitkisel Kıvrımlı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: - - -

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1282/ M. 1865-1866

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

- 1.Hüve'l-Hayy sene 1282
- 2.Bu merkade her kim iderse duâ
3.

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Satırlar ince silme ile kartuşlar içine yerleştirilmiş mezar taşının kitâbeliği, iki satırdan ibaret kalmış olup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kitâbelik ile alınlık yuvarlak kemer formlu bir silmeyle birbirinden ayrılmış ve tepeliğin üzerinde, bir buketten çıkan barok yapraklardan oluşan bitkisel bir motif ile kuşatılmıştır. Yuvarlak silmenin kitabeyi ayıran kısmında bir çilek motifi tasvir edilmiştir.

Şekil 14

Envanter No: 115

Ölçüleri (cm.): 97-30-4

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Arap Ali'nin Ehli Rahime

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1229/ M. 1813-1814

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Arap Ali'nin ehli
3. Merhûme Rahime rûhuna
4. El-Fâtîha sene 1229

Tanım ve Kompozisyon: Cami tasvirli mezar taşlarından biridir. Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen bir gövdeye sahiptir. Kabartma harflerle yazılmış dört satırlık kitâbe metni bulunan şahide üçgen alınlıklıdır. Alınlık ile kitâbelik birbirinden enine düz bir silmeyle ayrılmış ve kemer köşelikleri süslemesiz bırakılmıştır. Alınlığın dikey eksenini üzerinde yükselen ve bütün tepeliği kapsayan üzerinde ay-yıldız biçiminde âlem olan bir cami tasvir edilmiş olup, duvarlarındaki taş sıraları, kapı açıklıkları ve kubbe dilimleri ayrıntılı bir biçimde işlenmiştir.

Envanter No: 116

Ölçüleri (cm.): 75-30-5

Formu: Gemi Teknesi Kemerli

Malzemesi: Mermer

Kimliği: - - -

Konumu: Ayakucu

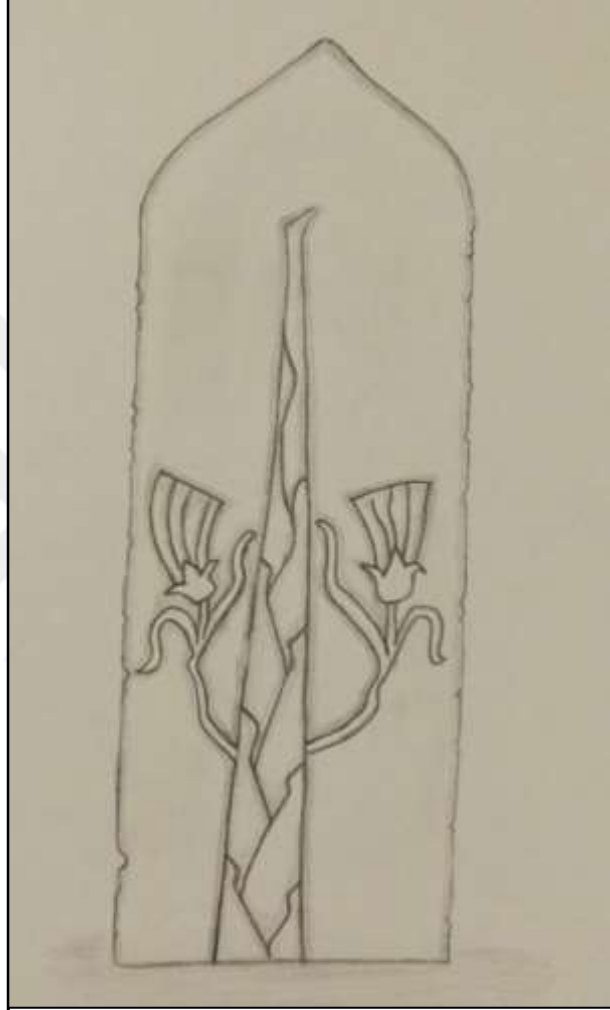
Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Üçgen alınlığı olan mezar taşının gövdesi aşağıdan yukarıya doğru genişlemektedir. Taşın dikey ekseninde ucu hafif kıvrık bir servi motifi olup, iki yanında birer lale yer almaktadır.

Şekil 15

Envanter No: 117

Ölçüleri (cm.): 74-25-3

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ali Kızı Hadice

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1222/ M.1807-1808

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Ali kızı merhûme
3. Hadice rûhuna
4. Fâtîha sene 1222

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen üçgen bir alınlığa sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermerdendir. Kabartma harflerle yazılmış Türkçe kitabe dört satırdan oluşup, aralarındaki boşluklar birbirinden farklıdır. Alınlık ile kitâbelik yuvarlak kemer formlu silme ile birbirinden ayrılmış olup, tepelik barok yapraklarından oluşan bitkisel bir motifle doldurulmuştur.

Envanter No: 118

Ölçüleri (cm.): 87-18-7

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hüseyin Beşe Oğlu Ömer

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1205/ M.1790-1791

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Hüseyin Beşe oğlu
3. Merhûm Ömer rûhuna
4. Fâtîha sene 1205

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Başlığı yerinde olmayan mezar taşının, kabartma harflerle yazılmış dört satırlık kitâbe metni, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Düzensiz olarak işlenen satır aralıkları birbirinden farklıdır. Taşın yazı dışında herhangi bir süslemesi yoktur.

Envanter No: 119

Ölçüleri (cm.): 61-30-6

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ali Kızı Hadice

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1175/ M.1761-1762

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhume
2. Ve mağfûrleh
3. Ali kızı Hadice
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1175

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermer yapılmıştır. Çökertme tekniğiyle yazılmış Türkçe kitâbe beş satırdan oluşmaktadır. Gövdenin yan kenarları boyunca dolanan 3 cm. genişliğindeki silme üstte yuvarlak bir düğüm yaparak kemere dönüşmektedir. Alınlıkta dilimli yarım daire şeklinde betimlenmiş çiçek motifi işlenmiş olup, omuz çıkıntıları ile tepelik boş bırakılmıştır.

Envanter No: 120

Ölçüleri (cm.): 90-30-6

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Hatib Kızı Hadice

Konumu: Başucu

Tarih: H. 1212/ M.1797-1798

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Bu merkade her kim iderse duâ
3. İde mahşerde şefaat Mücteba
4. Hacı Hatib kızı merhûme
5. Hadice rûhuna Fâtiha
6. Sene 1212

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerdendir. Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahiptir. Üçgen alınlıklı mezar taşının kitâbeliği kartuşlar içine alınan altı satırdan oluşmaktadır. Türkçe kitabe taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kitâbelik ile alınlık yuvarlak kemer formlu bir silmeyle birbirinden ayrılmış olup, kemer köşeliklerine birer yaprak motifi işlenmiştir. Tepeliğin merkezine yerleştirilen bir saksı içinde lale, gül demeti ve onu çevreleyen barok yapraklardan oluşan bitkisel bir motifle doldurulmuştur.

Şekil 16

Envanter No: 121

Ölçüleri (cm.): 65-35-3

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: - - -

Konumu: Ayakucu

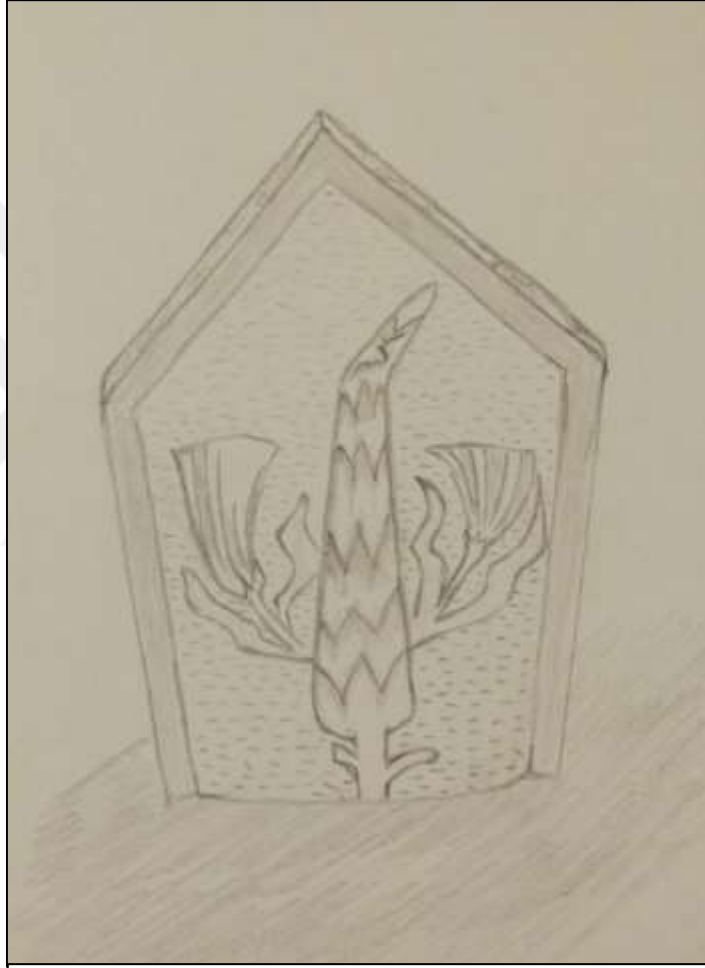
Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahip olan taşın, hangi mezara ait olduğu belli değildir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Taşın dikey ekseninde, ucu hafif kıvrık bir servi motifi yer almaktadır. Kaidesinden itibaren toprağa gömülü servi motifinin iki yanına birer lâle motifi işlenmiştir.

Şekil 17

Envanter No: 122

Ölçüleri (cm.): 76-34-5

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Yoğurtçu Oğlu Hüseyin Ağa
Kerimesi Hadice

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1268/ M.1851-1852

Yazı Türü: Ta'lik

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Hayy
2. Yoğurtçu oğlu Hüseyin
3. Ağa kerîmesi Hadice'nin
4. Rûhiçün el-Fâtiha
5. Sene 1268

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyerek yükselen bir forma sahiptir. Mezarlıkta bulunan en süslemeli mezar taşlarından biridir. Üçgen alınlıklı mezar taşının kitâbeliği beş satırdan oluşup, taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Alınlık ile kitâbelik yuvarlak kemer formlu bir silmeyle birbirinden ayrılmış olup, tepelik barok yapraklarından oluşan bitkisel bir motifle bezenmiştir.

Şekil 18

Envanter No: 123

Ölçüleri (cm.): 98-28-4

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ali Akdı Kızı Şerife Âişe

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1248/ M.1832-1833

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Bâki sene 1248
2. Ali Akdı kızı
3. Şerîfe Âişe
4. Rûhuna Fâtîha

Tanım ve Kompozisyon: Cami tasvirli mezar taşlarından biridir. Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyerek yükselen bir gövdeye sahiptir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe, ayna içine yerleştirilmiş dört satırdan oluşmaktadır. Alınlık ile kitâbelik birbirinden yuvarlak bir silmeyle ayrılmış olup, kemer köşelikleri boş bırakılmıştır. Tepeliğin dikey eksenine üzerine tek şerefeli bir minare, minarenin iki yanına tek kubbeli birer yapı tasvirine yer verilmiş olup, her iki yapının da cephelerinde çift kanatlı birer giriş açıklığı bulunmaktadır. Arka planda servi motiflerinin yer aldığı yapının, duvarları baklava dilimi şeklindeki çizgilerle taranmıştır.

Şekil 19

Envanter No: 124

Ölçüleri (cm.): 57-20-8

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Osman Oğlu Bekir

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1197/ M.1782-1783

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Osman oğlu
3. Merhûm Bekir
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1197

Tanım ve Kompozisyon: Başlık kısmı kayıp olan dikdörtgen prizma biçimli gövde, gri renkli mermerden yapılmıştır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe, silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdanoluşup, taşın sağına meyilli olarak yerleştirilmiştir. Yazı dışında herhangi bir süslemesi yoktur.

Envanter No: 125

Ölçüleri (cm.): 46-26-4

Formu: Omuzlu

Kimliği: Mermer

Cinsiyeti: Osman Kızı Ayşe

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1198/ M.1783-1784

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Osman kızı Ayşe rûhuna
3. Fâtîha sene 1198

Tanım ve Kompozisyon: Tepeliğinin iki yanında omuz çıkıntıları bulunmaktadır. Gövdenin iki yanından birer cetvel ve üstten basık kemer formu ile çerçevelenen kitâbe, birbirlerinden silme ile ayrılmış üç satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış Türkçe kitabe, taşın sağına meyilli olarak yerleştirilmiştir. Kitabeyi üstten kuşatan kavisli silme ortada alınlık içine doğru bir düğüm yaparak birleştiği ve bu düğümün içine bir çiçek motifi yerleştirildiği görülmektedir. Merkezdeki daire ile bunu dıştan çevreleyen ve kemer üzerinde sonlanan ikinci bir daire, altı kollu dilimli yarım daire şeklinde betimlenmiş çiçek tasviri yer almaktadır. Şahidenin omuz kısımların da birer yaprak, tepeliğinde ise çiçek motifi ile doldurulmuştur.

Envanter No: 126

Ölçüleri (cm.): 41-8-9

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Üzerinde dilimli kavuk tarzı bir başlık bulunan mezar taşı kitâbesizdir. Başlık ile gövde yekpare taştan oyulmuştur. Taşın üzerinde yazı ve tarih olmadığı için kime ait olduğu ve hangi tarihli olduğu bilinmemektedir. Kavuk tarzı başlığı bulunan bu taşın bir erkeğe ait olduğu söylenebilir.

Envanter No: 127

Ölçüleri (cm.): 68-22-7

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Yetim Oğlu Mehmed'in Oğlu Emir Hüseyin

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1272/ M.1855-1856

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Hayy sene 1272
2. Yetim oğlu Mehmed'in
3. Oğlu Emir Hüseyin
4. Rûhuna El Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Üzerinde düz dolamalı sarık tarzı bir başlık bulunan mezar taşının kitâbeliği, kartuşlar içine yerleştirilmiş dört satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Başlık ile gövde yekpare taştan oyulmuş olup, gri renkli mermerden yapılmıştır.

Envanter No: 128

Ölçüleri (cm.): 71-26-7

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hasan'ın Oğlu Cabacı Muhammed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1267/ M. 1850-1851

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevtsene 1267
2. Hasan'ın oğlu
3. Cabacı (?) Muhammed
4. Merhûmun rûhuna
5. El-Fâtîha

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Başlık kısmı kaybolmuş olan taşın, kitabesi kartuşlar içine yerleştirilen beş satırdan oluşmaktadır. Kitabe sülüs hatlı Türkçedir. Yazı karakteri düzenli olup, taşın önemli bir süsleme unsurudur.

Envanter No: 129

Ölçüleri (cm.): 71-24-6

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Âişe

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1173/ M.1759-1760

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûme
2. Âişe
3. Rûhuna
4. El-Fâtîha
5. Sene 1173

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermer taşındandır. Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen bir gövdeye sahiptir. Taşa çökertilerek yazılan kitabe Türkçedir. İki yanında birer cetvel üstten kavisli bir silme ile çerçevelenen kitabelik beş satırdan oluşmaktadır. Kavisli kemerin merkezinde birleşen silme bir düğüm yaparak beş köşeli yıldız motifini oluşturmaktadır. Alınlık sekiz dilimli, yarım daire şeklinde betimlenmiş güneş tasviri yer almaktadır. Taşın iki yanında yer alan omuz çıkıntıları ile tepelik boş bırakılmıştır.

Envanter No: 130

Ölçüleri (cm.): 56-25-5

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Âişe

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1156/ M.1743-1744

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûm
2. Mağfûr⁷⁷
3. Âişe rûhuna
4. El-Fâtîha
5. Sene 1156

Tanım ve Kompozisyon: Taşın sağ omuz kısmı ve tepeliği kırıktır. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. İki yandan birer cetvel ve üstten basık bir silme ile çerçevelenen kitâbe taşın çökertilerek yazılmış dört satırdan oluşmaktadır. Kavisli kemeri oluşturan şeridin ortada, alınlığın içine doğru bir düğüm yaparak birleştiği ve bu düğümün içinde de bir çiçek motifi yerleştirildiği görülmektedir. Alınlık dilimli yarım daire şeklinde betimlenmiş çiçek tasviri yer almakta olup, taşın omuz kısımlarının süslemeleri tam olarak tespit edilememiştir.

⁷⁷ Kitâbe de genellikle erkekler için kullanılan “merhum ve mağfur” tabiri bu mezar taşında bir kadın için kullanılmıştır.

Envanter No: 131

Ölçüleri (cm.): 50-22-5

Formu: Gemi Teknesi Kemerli

Malzemesi: Mermer

Kimliği: - - -

Konumu: Ayakucu

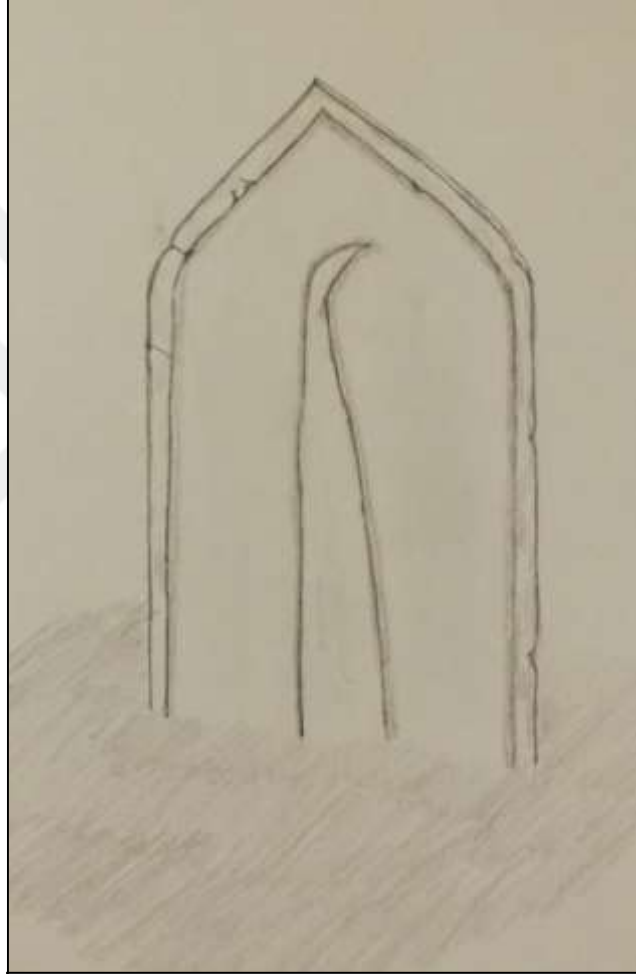
Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermer taşındandır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahip olan mezar taşının, hangi kabre ait olduğu belli değildir. Taşın dikey eksenine sağa doğru kıvrılmış bir servi motifi işlenmiş olup, iki yanından ince bir silme ile çerçevelenmiştir.

Şekil 20

Envanter No: 132

Ölçüleri (cm.): 58-26-5

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mehmed Çavuş Kerimesi Âişe

Konumu: Başucu

Tarihi: R. 1 Mayıs 1323/ M. 14 Mayıs 1907

Yazı Türü: Ta'lik

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt 1 Mayıs 1323
2. Oku Allah için kabrinde zâir
3. Yolun uğrarsa şu hâkdâne
4. Mehmed Çavuş kerîmesi
5. Âişe rûhuna Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyip yükselen bir forma sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirlili beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe, taşın sağına mail kartuşlar içine yerleştirilmiş beş satırdan oluşmaktadır. Alınlık ile kitâbelik yuvarlak kemer formulu bir silmeyle birbirinden ayrılmış olup, tepelik küçük bir saksı içinden yükselen, sarmaşık motifleriyle doldurulmuştur.

Envanter No: 133

Ölçüleri (cm.): 74-26-4

Formu: Gemi Teknesi Kemerli

Malzemesi: Mermer

Kimliğ: Mehmed Çavuş Kerîmesi Emine

Konumu: Başucu

Tarihi: R. 11 Haziran 1319/ M.24 Haziran 1903

Yazı Türü: Ta'lik

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt sene 11Mayıs 1319
2. Hazreti Zehra ola tâ yâveri
3. Gark-ı nur-ı mağfiret itsün ilâhi
4. Mehmed Çavuş kerîmesi
5. Emine rûhuna Fâtîha

Tanım ve Kompozisyon: Gemi teknesi kemerli alınlığı bulunan mezar taşının kitabesi, kartuşlar içine yerleştirilmiş beş satırdan oluşmaktadır. İlk silme bir satırı ayırırken diğer iki silme ikişer satır aralıklarla yerleştirilmiş olup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Alınlık kitâbelikten yuvarlak kemer formu silmeyle ayrılmış, tepelikise küçük bir vazo içinden yükselen sarmaşık motifiyle doldurulmuştur.

Envanter No: 134

Ölçüleri (cm.): 70-30-4

Formu: Gemi Teknesi Kemerli

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mehmed Çavuş Kerîmesi Halime

Konumu: Başucu

Tarihi: R. Teşrîni Evvel 1320/ M. Ekim-Kasım
1904

Yazı Türü: Ta'lik

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt Teşrîni Evvel 1320
2. Henüz yaş genc iken genc bekâya
3. Ecel çekdi bütün illet bâhane
4. Mehmed Çavuş kerîmesi Halîme
5. Rûhuna Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyip yükselen bir gövdeye sahiptir. Gemi teknesi kemerli alınlığı bulunan mezar taşının kitâbeliği, ince bir silme ile çerçevelenmiş ve kartuşlar içine yerleştirilmiş, beş satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Alınlık ile kitâbelik yuvarlak kemer formlu bir silmeyle birbirinden ayrılmıştır. Alınlık bir vazodan çıkan ve tepeliğin iki yanını kapsayan sarmaşık yaprakları ile kuşatılmıştır.

Envanter No: 135

Ölçüleri (cm.): 164-40-5

Formu: Gemi Teknesi Kemerli

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Ayakucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Ayakucu taşı aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyerek yükselen bir gövdeye sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli şahide kirli beyaz renkli mermer taşındandır. Başucu şahidesi belirlenen 136 nolu mezarda ayak taşı olarak kullanılmıştır. Alınlık ile gövde kemer formu yuvarlak bir silme ile birbirlerinden ayrılmış olup, tepeliğin üzerinde büyük bir vazanın içinden çıkan çiçek (gül) meyve ve yapraklardan oluşan bitkisel bir süslemeye yer verilmiştir.

Envanter No: 136

Ölçüleri (cm.): 170-36-7

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Bekir Zâde Ali Molla

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 27 Ramazan 1320/ M. 28 Aralık 1902

Yazı Türü: Ta'lik

Kitâbesi:

1. Hüve'l Hâllâku'l-Bâki
2. Bin üç yüz yirmi sene-i hicriyyesi
3. Ramazan-ı Şerifin yirmi yedinci
4. Günü vefat iden Hacı Bekir
5. Zâde Ali Molla Ulucak Karyesinde
6. Tevellüd idüb müddet-i hayatında
7. Ebnay-ı nevi'yyeyi temlik ider hayır ve hasenat
8. (okunamadı) et ilâhi rûhuna Fâtîha-i
9. Şerîfeyle şâd idenlerin
10. Cenab-ı Hak kendilerini şâd
11. İtsün

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermer taşındandır. Üzerinde düz dolamalı sarık tarzı bir başlık olan mezar taşının kitâbesi, kartuşlar içine yerleştirilmiş on bir satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Mezarlıkta tespit ettiğimiz en uzun boyutlu mezar taşıdır.

Envanter No: 137

Ölçüleri (cm.): 82-27-4

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Azman Oğlu Fakı Mehmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1217/ M. 1802-1803

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Azman oğlu
3. Merhûm Fakı Mehmed ruhuna
4. Li'llâhil-Fâtiha
5. Sene 1217

Tanım ve Kompozisyon: Başlığı kaybolmuş olan dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Mezar taşının kitâbesi, silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış Türkçe kitabe taşın sağına mail bir şekilde yerleştirilmiştir. Mezar taşında yazı dışında herhangi bir süsleme unsuru tespit edilmemiştir.

Envanter No: 138

Ölçüleri (cm.): 62-26-3

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Suhut Oğlu Osman Kızı Emine

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1198/ M.1783-1784

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Suhte oğlu Osman
3. Kızı Emine rûhuna Fâtîha
4. Sene 1198

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen bir forma sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Alınlığın iki yanında omuz çıkıntıları bulunan taşın, gövdesi üzerinde kartuşlar içine yerleştirilmiş beş satırlık kitabe metni bulunmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Alınlığın dikey ekseninde yer alan bir svastika motifinin çevresinde, sekiz kollu dilimli yarım daire şeklinde betimlenmiş güneş tasviri yer almaktadır. Taşın omuz çıkıntılarının içine birer yaprak motifi yerleştirilmiş olup, tepelik üzerine üç yapraklı bir lale işlenmiştir.

Envanter No: 139

Ölçüleri (cm.): 68-23-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ömer Beşe Oğlu Şerif Osman

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1229/ M.1813-1814

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. İlahi Ravza-i Cinân eyle makamın
3. Ömer Beşe oğlu
4. Merhûm Şerîf Osman
5. Rûhuna Fâtiha sene 1229

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde, gri renkli yekpare taştan oyulmuştur. Mezar taşının kitâbeliği kartuşlar içine yerleştirilmiş beş satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kabartma sülüs hatla yazılmış kitabe Türkçedir.

Envanter No: 140

Ölçüleri(cm): 68-22-8

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Kırca Oğlu Mehmed Oğlu Seyyid Ali

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1210/ M. 1795-1796

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Kırca oğlu
3. Mehmed oğlu merhûm
4. Seyyid Ali rûhuna Fâtiha
5. Sene 1210

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Şahide yekpare taştan oyulmuş olup, başlığında dolamaları düz bir sarık bulunmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe, kartuşlar içine yerleştirilmiş beş satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kavuk tarzı başlığı bulunan bu taşın ilmiye sınıfına mensup bir erkeğe ait olduğu söylenebilir.

Envanter No: 141

Ölçüleri(cm): 67-30-4

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mehmed Beşe Kızı Şerîfe Fâtıma

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1226/ M.1811-1812

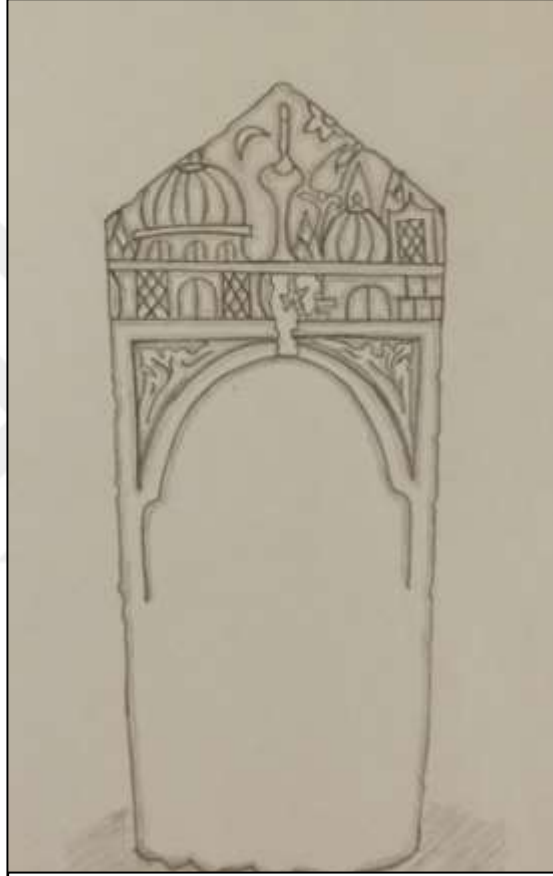
Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Mehmed Beşe kızı
3. Merhûme Şerîfe Fâtıma
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1226

Tanım ve Kompozisyon: Cami tasvirli mezar taşlarından biridir. Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir gövdeye sahiptir. Kabartma harflerle yazılan mezar taşının kitâbeliği beş satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak yerleştirilmiştir. Kitâbelik ile alınlık yuvarlak kemer formlu bir silmeyle birbirinden ayrılmış ve kemer köşeliklerine birer yaprak motifi işlenmiştir. Alınlığın dikey eksenine tek şerefeli bir minare, minarenin solunda tek kubbeli bir yapı, sağında ise biri kubbeli diğeri külahlı iki yapı yer almaktadır. Şerefesinin bir yanına hilal diğer yanında taç yapraklı bir çiçek ve alt kısmında bir servi motifi işlenmiştir. Duvarlardaki taş sıraları, kapı ve pencere aralıkları ayrıntılı bir şekilde işlenmiştir.

Şekil 21

Envanter No: 142

Ölçüleri (cm.): 72-28-4

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mehmed Kızı Şerîfe Gülsüm

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1214/ M.1779-1800

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Mehmed kızı Şerîfe
3. Gülsüm rûhuna
4. Fâtîha sene 1214

Tanım ve Kompozisyon: Tepeliğin üst kısmı kırıktır. Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerdendir. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahip taşın, gövdesi üzerinde çökertme tekniğiyle yerleştirilmiş dört satırlık kitâbe metni bulunmaktadır. Düzensiz olarak işlenen satırlar taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Alınlık merkezinde yer alan bir svastika motifinin çevresinde, dokuz kollu dilimli yarım daire şeklinde betimlenmiş güneş motifi yer almaktadır. Motifin dış çevresinin iki yanındaki omuz çıkıntılarının içine birer yaprak motifi yerleştirilmiştir. Tepeliğin bir parçası kırık olduğu için işlenen motif tam olarak tespit olunamamıştır.

Envanter No: 143

Ölçüleri (cm.): 58-18-4

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mehmed Kızı Şerîfe Emine

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1226/ M.1811-1812

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Ömer Beşe oğlu
3. Mehmed kızı Şerîfe
4. Emîne rûhuna
5. Fâtîha sene 1226

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyerek yükselen bir gövdeye sahiptir. Kabartma harflerle yazılmış mezar taşının kitâbeliği dört satırdan oluşmaktadır. Kitabelik ile alınlık yuvarlak kemer formlu bir silmeyle birbirinden ayrılmış ve kemer köşeliklerine birer yaprak motifi yerleştirilmiştir. Alınlığın tam ortasında tek şerefeli bir minare, minarenin solunda cephesinde yuvarlak kemerli bir kapı bulunan, tek kubbeli bir cami, sağında ise geniş yapraklı bir ağaç motifi yer almaktadır. Arka planda servi ağaçları, hilal motifi yer almakta olup, duvar örgüsü baklava dilimleri şeklinde taranmıştır.

Envanter No: 144

Ölçüleri (cm.): 90-20-5

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Ahmed Kızı Şerîfe Hadice

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1229/ M.1813-1814

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. İlahi Ravza-i Cinân eyle makamın
3. Hacı Ahmed kızı
4. Merhûme Şerîfe Hadice
5. Rûhuna Fâtîha sene 1229

Tanım ve Kompozisyon: Cami tasvirli mezar taşlarından biridir. Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir gövdeye sahiptir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe kartuşlar içine işlenmiş beş satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kitabelik ile alınlık birbirinden yuvarlak bir silme ile ayrılmış ve kemer köşeliklerine üç yapraklı birer çiçek yerleştirilmiştir. Alınlığın sol tarafına, arkasında servi ağaçlarının görüldüğü tek kubbeli, tek minareli bir cami, sağ tarafına ise kubbeli bir yapı tasviri yer almaktadır. Her iki yapının da cephelerinde çift kanatlı birer kapı açıklığı bulunmaktadır. Duvarlardaki taş sıraları, kapılar ve kubbe dilimleri ayrıntılı bir şekilde işlenmiştir.

Envanter No: 145

Ölçüleri (cm.): 74-24-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ömer Beşe Oğlu Hasan

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1219/ M.1804-1805

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Ömer Beşe oğlu
3. Merhûm Hasan
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1219

Tanım ve Kompozisyon: Gövde ile başlıktan ibaret olan şahidenin başlığı çapraz dilimli sarık tarzı şeklinde düzenlenmiştir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerdendir. Kabartma harflerle yazılmış kitâbe, silme kullanılmadan düzenlenmiş dört satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Sarık tarzı başlığı bulunan bu taşın ilmiye sınıfına mensup bir erkeğe ait olduğu söylenilebilir.

Envanter No: 146

Ölçüleri (cm.): 78-34-4

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mahmûd Oğlu Hacı Muhammed Kızı
Gülsüm

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1231/ M.1815-1816

Yazı Türü: Sülûs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. İlahi Ravza-i Cinân eyle makamın
3. Mahmûd oğlu Hacı Muhammed
4. Kızı Gülsüm rûhuna Fâtîha sene 1231

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyip yükselen bir forma sahiptir. Cami tasvirli mezar taşlarından biridir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe kartuşlar içine işlenmiş dört satırdan oluşup, taşın sağına mail olarak yerleştirilmiştir. Alınlık ile kitâbelik birbirinden yuvarlak bir silme ile ayrılmış ve kemer köşelikleri akant yapraklarında oluşan, birer çiçek yerleştirilmiştir. Alınlığın dikey eksenine üzerine tek şerefeli bir minare, minarenin solunda iki katlı cephe düzenlenmesine sahip kubbeli bir yapı, sağında ise iki kubbeli yapıdan oluşan bir tasvir izlenmiştir. Kubbelerin arkasına bir gül goncası ile servi ağacı motiflerine yer verilmiştir.

Envanter No: 147

Ölçüleri (cm.): 69-29-5

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ömer Beşe Oğlu El-Hac Mehmed
Kerîmesi Fâtıma

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1253/ M.1837-1838

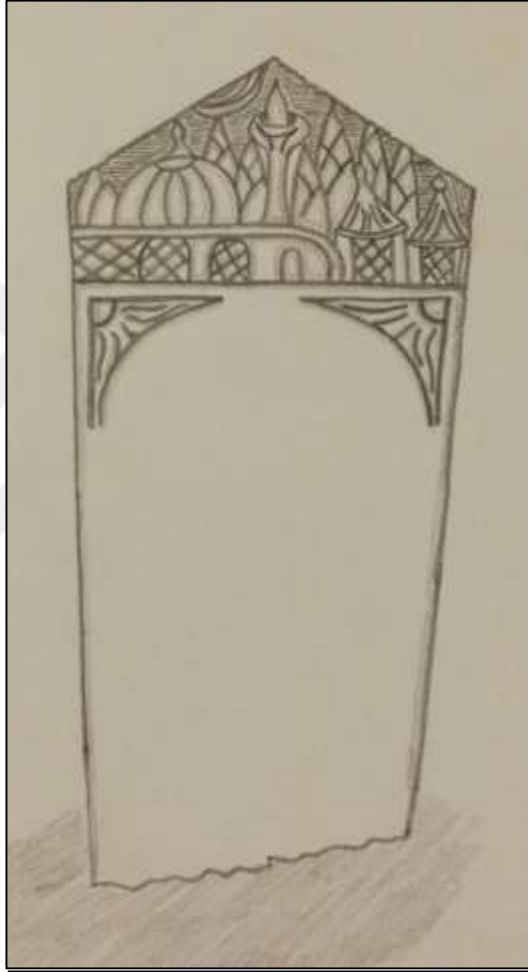
Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt sene 1253
2. Ömer Beşe oğlu el-Hac
3. Mehmed kerîmesi Fâtıma rûhuna
4. Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Cami tasvirli mezar taşlarından biridir. Üçgen alınlıklı mezar taşının kitâbesi dört satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Kitâbelik ile tepelik yuvarlak kemer formlu bir silmeyle birbirinden ayrılmış ve kemer köşeliklerine, taç yapraklı birer çiçek motifi yerleştirilmiştir. Tepeliğin dikey eksenine üzerine tek şerefeli bir minare, minarenin solunda tek kubbeli bir cami, sağında ise piramidal külahlı iki yapı tasviri işlenmiştir. Arka planda servi ağaçları ve bir hilal motifinden oluşan bir tasvir izlenmiştir. Duvar dokusu, kapı ve pencere açıklıkları ile kubbe dilimleri ayrıntılı biçimde işlenmiştir.

Şekil 22

Envanter No: 148

Ölçüleri (cm.): 90-27-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ömer Beşe Oğlu Hacı Mehmed Oğlu
Hacı Hasan

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1298/ M.1880-1881

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Hayy sene 1298
2. Ömer Beşe oğlu
3. Hacı Mehmed oğlu
4. Hacı Hasan rûhuna
5. Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Üzerinde düz dolamalı sarık tarzı bir başlık bulunan mezar taşı, kartuşlar içine yerleştirilen beş satırdan oluşmaktadır. Kitabe Türkçedir. Taş yekpare mermerden oyulmuştur.

Envanter No: 149

Ölçüleri (cm.): 48-21-8

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mehmed Oğlu

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Merhûm ve mağfûr
3. Mehmed oğlu
4.

Tanım ve Kompozisyon: Başlığı kaybolmuş olan mezar taşı dikdörtgen prizmatik gri renkli mermerdendir. Sülüs hatla yazılan kitâbe, kartuşlar içine yerleştirilmiş yalnızca üç satır okunmaktadır. Satırlar taşın sağına meyilli olarak düzenlenmiştir. Yazı dışında herhangi bir süslemesi yoktur. Tarih kısmının yazılı olduğu satır toprak altında kaldığından tarihi tespit edilememiştir.

Envanter No: 150

Ölçüleri (cm.): 67-26-3

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Sarıksız Oğlu Ali'nin Kerîmesi
Fâtıma

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1274/ M.1857-1858

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Hayy sene 1274
2. Sarıksız (?)
3. Oğlu Ali'nin kerîmesi
4. Fâtıma rûhuna lillâh
5. El-Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde yekpare taştan oyulmuştur. Boyun kısmında fes tarzı bir başlık bulunan mezar taşının, kitâbeliği beş satırdan oluşup, taşın sağına mail bir şekilde işlenmiştir. Sülüs hatlı kitabe satırları ince silmelerle birbirinden ayrılmış ve kartuşlar içine yerleştirilmiştir. Mezarlıktaki kadınlara has başlıklı tek örnektir.

Envanter No: 151

Ölçüleri (cm.): 86-24-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ömer Kavas Oğlu Mustafa Ağa

Konumu: Başucu

Tarihi: R. 15 Şubat 1339/ M. 15 Şubat 1923

Yazı Türü: Ta'lik

Kitâbesi:

1. Hüdâ Bâki 15 Şubat sene 1339
2. Mağfîret kıl bize ki Rabb-i Celil
3. Gelmişim bâbına sergerdan-ı sefil
4. Kıl şefâât mücrimim, Yâ Mustafâ
5. Ruz-i mahşerde beni itmeye gafil
6. Ömer Kavas oğlu Mustafa
8. Ağa rûhiçün Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Yekpare taştan oyulmuş dikdörtgen prizma biçimli gövde, beyaz renkli mermerdendir. Boynunda fes tarzı bir başlık bulunan mezar taşının kitâbeliği, yedi satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe satırları ince silmelerle birbirinden ayrılmış ve kartuşlar içine yerleştirilmiştir.

Envanter No: 152

Ölçüleri (cm.): 60-25-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Sufi Oğlu Mehmed Oğlu Mustafa

Konumu: Başucu

Tarihi: H.1250/ M.1834-1835

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Sûfî oğlu
3. Mehmed oğlu Mustafa
4. Rûhuna Fâtiha sene 1250

Tanım ve Kompozisyon: Başlığı kayıp olan dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Kabartma harflerle yazılmış kitâbe, kartuşlar içine yerleştirilmiş dört satırdan oluşmaktadır. Yazı dışında süsleme unsuruna sahip değildir.

Envanter No: 153

Ölçüleri (cm.): 74-23-7

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliğ: Yusuf Oğlu Ahmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1229/ M.1813-1814

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Yusuf oğlu
3. Merhûm ve mağfûr
4. Ahmed rûhuna Fâtiha
5. Sene 1229

Tanım ve Kompozisyon: Başlığı kaybolmuş dikdörtgen prizma biçimli gövde, gri renkli mermerden oyulmuştur. Kabartma sülüs harflerle yazılmış kitâbe beş satırdan oluşup, aralarındaki boşluklarda birbirinden farklıdır. Boyun kısmına geçişte kademeli basamaklar bir süsleme unsuru olarak kullanıldığı düşünülmektedir.

Envanter No: 154

Ölçüleri (cm.): 66-29-7

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Koca Kasap Mustafa Oğlu Mehmet

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1289/ M.1872-1873

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Hayy sene 1289
2. Koca Kasap Mustafa
3. Oğlu Muhammed rûhuna
4. Fâtîha

Tanım ve Kompozisyon: Yekpare taştan oyulmuş dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Üzerinde düz dolamalı sarık tarzı bir başlık bulunan mezar taşının kitâbeliği, dört satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kabartma harflerle işlenen kitabe Türkçedir.

Envanter No: 155

Ölçüleri (cm.): 36-25-6

Formu: Gemi Teknesi Kemerli

Malzemesi: Mermer

Kimliği: - - -

Konumu: Ayakucu

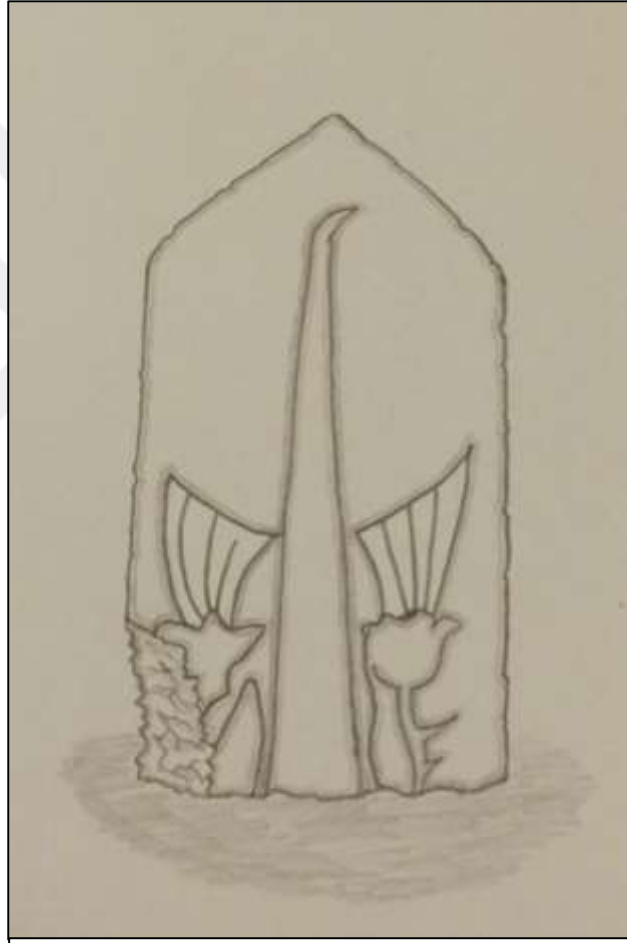
Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Ayakucu taşı aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Gövdenin dikey eksenini üzerinde yer alan ucu sağa doğru kıvrık olan servinin, her iki yanında birer lale motifi yer almaktadır.

Şekil 22

Envanter No: 156

Ölçüleri (cm.): 57-16-4

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mehmed'in Oğlu Ömer

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1296/ M.1878-1879

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Sene 1296
2. Mehmed'in oğlu
3. Ömer rûhuna
4. Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerdendir. Başlığı yerinde olmayan mezar taşının kitâbesi, kartuşlar içine yerleştirilmiş dört satırdan oluşmaktadır. Sülüs hatlı Türkçe kitabe taşın sağına meyilli olarak yazılmıştır. Yazı kitabede süsleme unsuru olarak kullanılmıştır.

Envanter No: 157

Ölçüleri (cm.): 56-26-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Sakar Murad Ali Beşe Oğlu
Mustafa

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1222/ M.1807-1808

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Sakar Murad Ali
3. Beşe oğlu
4. Merhûm Mustafa
5. Rûhuna Fâtîha
6. Sene 1222

Tanım ve Kompozisyon: Boyun kısmı kırık, başlığı kayıp olan, dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe beş satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Düzensiz olarak işlenen satırların aralarındaki boşluklar da birbirinden farklıdır. Yazı dışında herhangi bir süslemesi yoktur.

Envanter No: 158

Ölçüleri (cm.): 60-21-12

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Süleyman

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1169/ M.1755-1756

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûm
2. Ve mağfûr
3. Süleyman
4. Rûhiçün
5. El-Fâtîha
6. Sene 1169

Tanım ve Kompozisyon: Başlığı yerinde olmayan dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe, silme kullanılmadan düzenlenmiş altı satırdan oluşmaktadır. Düzensiz olarak işlenen satır aralarındaki boşluklar da birbirinden farklıdır. Mezarlıkta rastladığımız en eski tarihli mezar taşlarından biridir. Yazı dışında süslemesi bulunmamaktadır.

Envanter No: 159

Ölçüleri (cm.): 70-24-8

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hasan Oğlu Mahmûd

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1221/ M.1806-1807

Yazı Türü: Sülûs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Hasan oğlu
3. Merhûm Mahmûd
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1221

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Mezar taşının üzerindeki başlık kayıptır. Kabartma harflerle yazılmış olan kitâbe kartuşlar içine yerleştirilmiş beş satırdan oluşmaktadır. Satır aralarının genişliği birbirinden farklı olan kitabe Türkçedir. Mezar taşı genel durum itibariyle sağlam olup, sade görünümlüdür.

Envanter No: 160

Ölçüleri (cm.): 90-25-8

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hüseyin'in Oğlu Mustafa

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1266/ M.1849-1850

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Hayy sene 1266
2. Hüseyin'in oğlu
3. Mustafa rûhuna
4. Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Mezar taşının üzerinde fes tarzı bir başlık bulunmakta olup, fesin yan tarafı püsküllüdür. Kitâbe silme kullanılmadan düzenlenmiş dört satırdan oluşmaktadır. Kabartma olarak yazılmış kitabe Türkçedir. Satır aralarının genişliği birbirinden farklıdır.

Envanter No: 161

Ölçüleri (cm.): 68-31-4

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Berber Oğlu Mehmed Kerîmesi Emine

Konumu: Başucu

Tarihi: H.1228/ M.1813

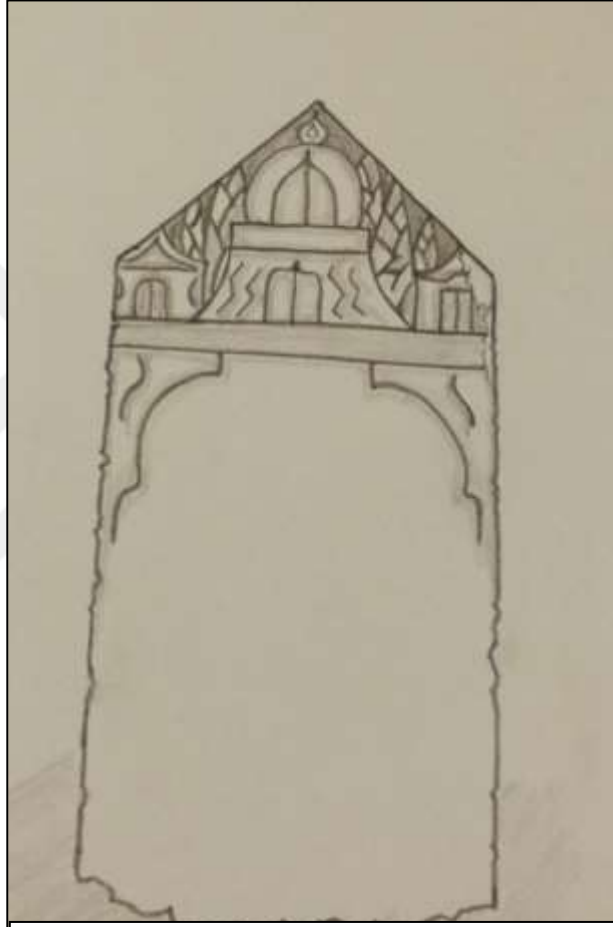
Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Berber oğlu Mehmed kerîmesi
3. Merhûme ve mağfûre
4. Emîne ruhiçün Fâtiha
5. Sene 1228

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyip yükselen bir gövdeye sahiptir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe, silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Satır aralarındaki boşluklar birbirinden farklıdır. Alınlık ile kitâbelik bir silme ile birbirinden ayrılmış, kemer köşelikleri süslemesiz bırakılmıştır. Tepeliğin tam ortasında çift kapısı olan tek kubbeli bir yapı, sağında ve solunda ise piramidal külahlı birer yapı bulunmaktadır. Mimari tasvirlerin arka planında ise servi ağacının motiflerine yer verilmiştir.

Şekil 23

Envanter No: 162

Ölçüleri (cm.): 77-34-5

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Halil Kızı Şerife Rukıyye

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1212/ M.1797-1798

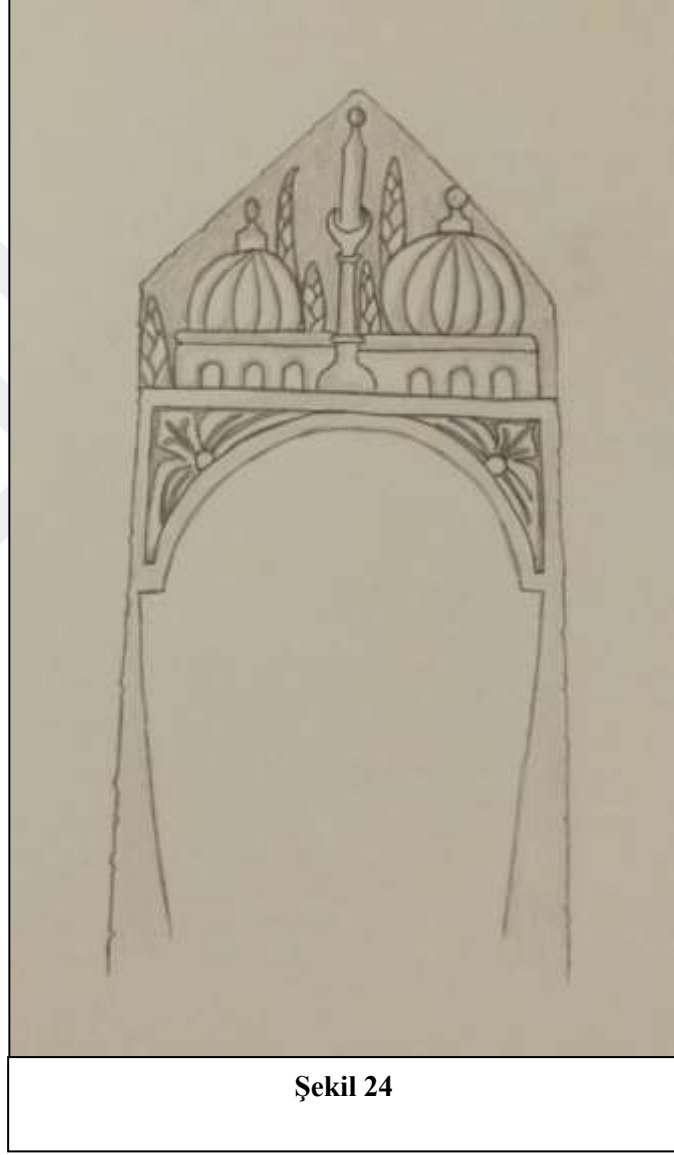
Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Halil kızı merhûme
3. Şerîfe Rukıyye Kadın
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1212

Tanım ve Kompozisyon: Cami tasvirli mezar taşlarından biridir. Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir gövdeye sahiptir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe, kartuşlar içine yerleştirilmiş beş satırdan oluşmaktadır. Satırlar taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Alınlık ile kitâbelik birbirinden yuvarlak bir silmeyle ayrılmış olup, kemer köşelikleri taç yapraklı birer çiçek yerleştirilmiştir. Alınlığın tam ortasında tek şerefeli bir minare, minarenin iki yanında tek kubbeli birer yapı tasviri işlenmiştir. Cephelerinde tek kanatlı, üçer giriş açıklığı bulunan yapıların arka planda büyüklü küçüklü dört servi motifine yer verilmiştir.

Şekil 24

Envanter No: 163

Ölçüleri (cm.): 62-32-4

Formu: Bitkisel Kıvrımlı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Paşa Oğlu Mehmed'in Zevcesi Fâtıma

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1309 M. 1891-1892

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Bâki sene 1309
2. Paşa oğlu Mehmed'in
3. Zevcesi Fâtıma
4. Rûhuna Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen bir forma sahiptir. Kabartma harflerle yazılmış kitâbe, silme kullanılmadan düzenlenmiş dört satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kitabelik ile alınlık birbirinden yuvarlak bir silmeyle ayrılmıştır. Alınlık bir merkezden çıkıp tepeliğin kenarlarına doğru yükselen, uçları aşağıya eğilmiş bir bitki motifi ile bezenmiştir.

Envanter No: 164

Ölçüleri (cm.): 102-25-8

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Debbağ Kırcı Oğlu Hâfız Halil Efendi

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1285/ M.1868-1869

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Mevt 1285
2. İlahi Ravza-i Cinân
3. İyle makamın heman
4. Debbağ Kırcı oğlu
5. Hâfız Halil
6. Efendi rûhuna
7. Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Yekpare taştan oyulmuş dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Mezar taşının üzerinde dolamaları düz, sarık tarzı bir başlık bulunmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitâbe kartuşlar içine yerleştirilmiş, yedi satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kitabede yazı süsleme unsuru olarak kullanılmış.

Envanter No: 165

Ölçüleri (cm.): 51-23-5

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Çelebioğlu Kızı Hadice

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1185/ M.1771-1772

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Çelebioğlu
2. Kızı merhûme
3. Hadice rûhuna
4. Fâtîha
5. Sene 1185

Tanım ve Kompozisyon: Mezar taşının başlığı ve sol omzu kırılmıştır. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Çökertme tekniğiyle silme içine alınan kitâbe beş satırdan oluşmaktadır. Gövdeyi yan kenarları boyunca dolanan 2 cm. enindeki silme üstte kavislenerek, göbeğinde çarkıfelek bulunan güneş motifiyle taçlanır. Alınlığın iki yanında yer alan omuz çıkıntıları boş bırakılmış, tepeliği hasar gördüğü için süslemesi tespit edilememiştir.

Envanter No: 166

Ölçüleri (cm.): 53-19-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ali Oğlu Hasan

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1196/ M.1781-1782

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûm
2. Ali oğlu Hasan
3. Rûhuna Fâtîha
4. Sene 1196

Tanım ve Kompozisyon: Başlığı yerinde olmayan dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Türkçe sülüs hatlı kitâbe kartuşlar içine yerleştirilen dört satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Yazı kitabede süsleme unsuru olarak kullanılmıştır.

Envanter No: 167

Ölçüleri (cm.): 38-18-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mustafa Oğlu Mustafa

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1207/ M.1792-1793

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Mustafa oğlu
3. Merhûm Mustafa
4. Rûhuna Fâ-
5. tiha sene 1207

Tanım ve Kompozisyon: Başlığı kayıp olan dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Mezar taşının kitâbeliği silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Kitabenin satır aralıkları düzensiz olup birbirinden farklıdır.

Envanter No: 168

Ölçüleri (cm.): 40-18-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Emin Ali Oğlu Şerif Ali

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1205/ M.1790-1791

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Emin Ali oğlu merhûm
3. Şerîf Ali rûhuna Fâtiha
4. Sene 1205

Tanım ve Kompozisyon: Başlığı yerinde olmayan dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Kabartma harflerle yazılmış Türkçe kitâbe, taşın sağına meyilli yapacak şekilde düzenlenmiş ve kartuşlar içine işlenmiş dört satırdan oluşmaktadır. Taşta yer alan sülüs hat süsleme unsuru olarak kullanılmıştır. Mezar taşı genel durum itibariyle sağlam olup, sade görünümündedir.

Envanter No: 169

Ölçüleri (cm.): 65-30-4

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mehmed Kızı Ayşe

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh minel-mevt
2. Mehmed kızı
3. Ayşe
4.

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerdendir. Aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen üçgen alınlıklı mezar taşının kitâbeliğinde yalnızca üç satır görülebilmektedir. Kabartma harflerle yazılmış olan kitabe, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kitabe ile alınlık yuvarlak bir silmeyle birbirinden ayrılmıştır. Alınlık altta akant yapraklarından oluşan bitkisel bir motif yer alırken, üstte ise kıvrımları eğimli hatlarla belirginleştirilmiş barok karakterli yapraklarla doldurulmuş olup, kemer köşeliklerinde birer yaprak motifi işlenmiştir. Taşın son satırları yoğun toprak tabakası ve ağacın köküyle bütünleştiğinden okunamamıştır.

Şekil 25

Envanter No: 170

Ölçüleri (cm.): 70-26-3

Formu: Gemi Teknesi Kemerli

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Kevser Ali Kızı Solak Mehmet
Zevcesi Hadice

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1310/ M.1892-1893

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt sene 1310
2. Kevser Ali kızı Solak
3. Mehmet zevcesi Hadice
4. Rûhuna Fâtîha

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen bir yapıya sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde, kirli beyaz renkli mermerdendir. Sülüs hatlı kitâbe düzensiz olarak yerleştirilen dört satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Yazı taşın üzerine kazıma tekniğiyle işlenmiştir. Taşın alınlık kısmında yer alan sarmaşık motifi şeklinde yapraklara sahip, stilize bir ağaç motifiyle bezenmiştir.

Envanter No: 171

Ölçüleri (cm.): 69-27-4

Formu: Gemi Teknesi Kemerli

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Solak Oğlu Mahmûd Kerîmesi Âîşe

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1320/ M.1902-1903

Yazı Türü: Ta'lik

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt sene 1320
2. Kevser şerbetinden içmedi cânım, ecel içdi
- 3...(okunamadı) genç idi gitdi şehîden dâr-ı
ukbaya
4. Solak oğlu Mahmûd kerîmesi
5. Âîşe rûhuna Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerdendir. Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen bir yapıya sahiptir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe, ince silme ile çerçevelenmiş ve kartuşlar içine yerleştirilmiş beş satırdan oluşmaktadır. Kitabelik ile alınlık yuvarlak kemer formu bir silmeyle birbirinden ayrılmıştır. Alınlık bir merkezden çıkıp tepeliğin iki yanına doğru sarkan sarmaşık yapraklı, yarı stilize bitkisel bir motifle kuşatılmıştır.

Envanter No: 172

Ölçüleri (cm.): 79-28-4

Formu: Gemi Teknesi Kemerli

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı İbrahim Ağa'nın Kızı Solak Oğlu
Mehmed Zevcesi Emine

Konumu: Başucu

Tarihi: R.30 Kanun-i sâni 1337/ M. 30 Ocak1921

Yazı Türü: Ta'lik

Kitâbesi:

1. Âh mevt 1337
2. Hacı İbrahim Ağa'nın kızı
3. Solak oğlu Mehmed
4. Zevcesi Emîne rûhuna
5. Fâtîha 30 Kanun-i sâni (?)

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerdendir. Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen bir yapıya sahiptir. Ta'lik hatlı kitâbe beş satırdan oluşup, kazıma tekniğiyle taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Satır aralarındaki boşluklar birbirlerinden farklılık göstermektedir. Alınlık kitâbelikten yuvarlak bir silmeyle ayrılmış ve sarmaşık motifi ile bezenmiştir.

Envanter No: 173

Ölçüleri (cm.): 60-30-4

Formu: Gemi Teknesi Kemerli

Kimliği: Hacı Ahmed Ağa Zevcesi Hadice Hânım

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1325/ M.1907-1908

Yazı Türü: Ta'lik

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Bâki sene 1325
2. Hacı Ahmed Ağa zevcesi
3. Hadice Hânım rûhuna Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerdendir. Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahiptir. Mezar taşının kitâbeliği ince silme ile çerçevelenmiş ve kartuşlar içine yerleştirilmiş üç satırdan oluşmaktadır. Kitabe Türkçedir. Alınlık ile kitâbelik yuvarlak kemer formulu bir silmeyle birbirinden ayrılmıştır. Tepelik bir merkezden çıkıp alınlığın iki yanına doğru sarkan barok yapraklardan oluşan bitkisel bir motifle doldurulmuştur.

Envanter No: 174

Ölçüleri (cm.): 50-18-3

Formu: Gemi Teknesi Kemerli

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Solak Oğlu Hasan Kerimesi Âişe

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1308/ M.1890-1891

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Mine'l-mevt sene 1308
2. Solak oğlu
3. Hasan kerîmesi
4. Âişe rûhuna
5. Fâtîha

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen bir forma sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Kabartma işçiliği sunan kitabe, taşın sağına mail olarak yazılan beş satırdan oluşmaktadır. Gövde tepelikten yuvarlak kemer formundaki silmeyle ayrılmaktadır. Alınlığın dikey ekseninde bir saptan gelişen natüralist olarak işlenmiş büyük bir gül ve iki yanında birer gonca gül yer almaktadır.

Envanter No: 175

Ölçüleri (cm.): 82-18-7

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Solak Mehmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1294/ M.1877-1878

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Bâki sene 1294
2. Nazenim gitdi cennet bâğına
3. Firak kaldı vâlideynin cânına
4. Solak Mehmed
5. Rûhuna Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Şahidenin üçüncü satırın başındaki kırıklık dışında günümüze sağlam olarak gelebilmiştir Dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermerdendir. Mezar taşının kitâbesi kartuşlar içine yerleştirilen beş satırdan oluşup, taşın sağına mail olarak yazılmıştır. Kabartma işçiliği sunan kitabe Türkçedir. Yazı kitabede süsleme unsuru olarak kullanılmıştır.

Envanter No: 176

Ölçüleri (cm.): 76-29-5

Formu: Bitkisel kıvrımlı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Solak Mehmed'in Kerimesi Emine

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1291/ M.1874-1875

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Hayy sene 1291
2. Âh ile zâr kılarım gençliğime doymadım
3. Hasreten fani cihanda tûl ömür sürmedim
5. Solak Mehmed'in kerîmesi
6. Emîne rûhuna Fâtîha

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen bir yapıya sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerdendir. Bitkisel kıvrımlı mezar taşının kitâbeliği kartuşlar içine yerleştirilmiş, altı satırdan oluşmaktadır. Kabartma sülüs hatlı Türkçe kitabe, taşın sağına mail olarak yazılmıştır. Alınlık ile kitâbelik yuvarlak bir silme ile birbirinden ayrılmıştır. Alınlık bir merkezden çıkıp tepeliğin iki yanına doğru sarkan barok tarzı yapraklardan oluşan bitkisel bir motifle doldurulmuştur.

Envanter No: 177

Ölçüleri (cm.): 70-27-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ulucaklı Seyyid Ali Oğlu

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1277/ M.1860-1861

Yazı Türü: Ta'lik

Kitâbesi:

1. Hüve'l Hayyu'l-Bâki sene 1277
2. Âh ile zâr kılarım gençliğime doymadım
3. Firgatten takdir bu imiş tâ ezelden bilmedim
4. Ulucaklı Seyyid Ali oğlu
5.

Tanım ve Kompozisyon: Dördüncü satırdan itibaren kırık olan şahide yekpare mermerden oyulmuştur. Dikdörtgen prizma biçimli gövde üzerinde fes tarzı bir başlık bulunmaktadır. Kitâbe ince silmelerle çerçevelenmiş ve kartuşlar içine yerleştirilmiş yalnızca dört satırı görülebilmektedir. Kabartma işçilik sunan sağa mail işlenen satırlar Türkçedir.

Envanter No: 178

Ölçüleri (cm.): 79-20-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Pomak Muhammed'in Oğlu Seyyid Receb

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1229/ M.1813-1814

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Pomak Muhammed'in
3. Oğlu Seyyid Receb
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1229

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Şahide başlığı dışında günümüze sağlam bir şekilde ulaşabilmiştir. Kabartma harflerle yazılan kitâbe silme kullanılmadan yerleştirilmiş beş satırdan oluşup, taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Sülüs hatlı metinler düzgün bir dağılım göstermemektedir. Yazı dışında süslemesi bulunmamaktadır.

Envanter No: 179

Ölçüleri (cm.): 80-21-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mustafa Oğlu Ömer

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1298/ M.1880-1881

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Sene 1298
2. Mustafa
3. Oğlu Ömer
4. Rûhuna Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Boyun kısmı kırılmış, başlığı kayıp olan yosunlarla kaplı, dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermer taşındandır. Kazıma tekniğiyle yazılmış kitâbe silme kullanılmadan düzenlenmiş dört satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Satır araları düzgün bir dağılım göstermemektedir. Yazı dışında süslemesi bulunmamaktadır.

Envanter No: 180

Ölçüleri (cm.): 76-30-7

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: - - -

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Hallaku'l-Bâki
2. Müyesser oldu bana şehâdet
3. İlahi sen nâsib eyle sââdet
4. Bana ruz-i kıyamet
5.

Tanım ve Kompozisyon: İlk dört satırı okunabilen kitabede kimlik ve vefat tarihine ilişkin bir bilgi yoktur. Üzerinde bulunması gereken başlık kayıp olan, dikdörtgen prizma biçimli gövde beyaz renkli mermer taşındandır. Kabartma işçilik sunan kitabe sülüs hatlı Türkçe olup, satırlar sağa mail kartuşlar içine işlenmiştir. Boyun kısmında üç hilal motifi ile yuvarlak silmenin sağ ve solunda birer lale motifi yer almaktadır. Kitabede üç satırlık manzum bir şiire yer verilmiştir.

Envanter No: 181

Ölçüleri(cm): 65-28-8

Formu: - - -

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Çelebizade Ahmed Ağa

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1211/ M. 1796-1797

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. İnayet?
2. Bulam tâ ki Rasûlünden şefaât
3. Merhûm Çelebizâde merhûm
4. Ahmed Ağa rûhuna Fâtîha
5. Sene 1211

Tanım ve Kompozisyon: Boyun ve başlık kısmı kırık olan dikdörtgen prizma biçimli gövde, beyaz renkli mermer taşındandır. Kırıklık dolayısıyla taşın formu tespit edilememiştir. Sağa mail kartuşlar içine işlenmiş, kabartma sülüs hatlı kitâbe de yalnızca beş satır görülebilmektedir. Yazı dışında süslemesi bulunmamaktadır.

Envanter No: 182

Ölçüleri (cm.): 55-25-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Koca Mehmed Oğlu Hüseyin

Konumu: Başucu

Tarihi: R. 14 Nisan 1319/ M. 27 Nisan 1903

Yazı Türü: Rik'a, Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Bâki 14 Nisan 1319
2. Koca Mehmed oğlu
3. Hüseyin rûhuna
4. Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Boyun ve tepelik kısmı kırık olan mezar taşının kitâbesi, kartuşlar içine yerleştirilen dört satırdan oluşmaktadır. Dikdörtgen prizma biçimli şahide gri renkli mermer taşındandır. Kitabe kabartma sülüs ve rik'a hatlı olup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Yazı kitabede süsleme unsuru olarak kullanılmıştır.

Envanter No: 183

Ölçüleri (cm.): 75-21-8

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Sakar Ahmed Oğlu Mehmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1208/ M.1793-1794

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Sakar Ahmed oğlu
3. Mehmed rûhuna Fâtiha
4. Sene 1208

Tanım ve Kompozisyon: Başlığı yerinde olmayan dikdörtgen prizma biçimli gövde, gri renkli mermer taşından yapılmıştır. Kabartma harflerle yazılmış kitâbe, silme kullanılmadan düzenlenmiş dört satırdan oluşup, taşın sağına mail bir şekilde işlenmiştir. Yazı dışında süslemesi bulunmamaktadır. Mezar taşı genel durum itibariyle sağlam olup, sade görünümlüdür.

Envanter No: 184

Ölçüleri (cm.): 71-32-3

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mustafa Kızı Fâtıma

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1207/ M.1792-1793

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Mustafa kızı merhûme
3. Fâtıma rûhuna
4. Fâtıha sene 1207

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe yükselerek genişleyen bir yapıya sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermer taşındandır. Üçgen alınlıklı mezar taşının kitâbeliği, çökertme tekniğiyle yerleştirilmiş yalnızca dört satır görülebilmektedir. Satırlar taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Alınlık ile kitâbelik yuvarlak kemer formu silmeyle birbirinden ayrılmış olup, tepelik barok yapraklardan oluşan bitkisel bir motifle doldurulmuştur.

Envanter No: 185

Ölçüleri (cm.): 49-23-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mustafa Oğlu

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1253/ M.1837-1838

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Yâ Rahim sene 1253
2. İlahi Ravza-i Cinân
3. Eyle makam-ı emin
4. Mustafa oğlu
5.

Tanım ve Kompozisyon: Şahide dördüncü satırından itibaren kırıktır. Muhtemelen isim ve Fâtiha yazan kısımdır. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermer taşındandır. Başlığı yerinde olmayan taşın kitâbeliği, kartuşlar içine yerleştirilmiş ve taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Sülüs hatlı Türkçe kitabe kabartmadır.

Envanter No: 186

Ölçüleri (cm.): 81-26-3

Formu: Gemi teknesi

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Bekir Oğlu Osman Ağa
Kerîmesi Âişe

Konumu: Başucu

Tarihi H. 1215/ M.1800-1801

Yazı Türü: Ta'lik

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Hayy sene 1215
2. Hacı Bekir oğlu Osman Ağa
3. Kerîmesi Âişe rûhuna
4. Fâtîha

Tanım ve Kompozisyon: Gemi teknesi kemer alınlıklı mezar taşının kitabeliği dört satırdan oluşmaktadır. İkinci satırdan itibaren kırık olan taşın alt parçası tespit edilerek birleştirilmiştir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde, kirli beyaz renkli mermer taşındandır. Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyerek yükselen bir yapıya sahiptir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Alınlık ile kitâbelik yuvarlak bir silmeyle birbirinden ayrılmış ve tepeliğin dikey eksenini üzerinde üç yapraklı bir sarmaşık motifi işlenmiştir.

Envanter No: 187

Ölçüleri (cm.): 43-17-7

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Kınalı Ali'nin Oğlu Ömer

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1273/ M.1856-1857

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mevt sene 1273
2. Kınalı Ali'nin
3. Oğlu Ömer rûhuna
4. (Fâtiha)

Tanım ve Kompozisyon: Taşın alt bölümü kırıldığı için kitâbenin yalnızca üç satırı okunabilmektedir. Dikdörtgen prizma biçimli, üzerinde püsküllü fesi olan gövde, kirli beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Kartuşlar içine yerleştirilen satırlar taşın sağına meyilli olarak yazılmıştır. Taş yekpare mermerden oyulmuştur.

Envanter No: 188

Ölçüleri (cm.): 85-21-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hüseyin Beşe Oğlu Ahmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1179/ M.1765-1766

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Merhûm ve mağfûr
3. Hüseyin Beşe oğlu
4. Ahmed'in ruhiçün
5. Fâtîha sene 1179

Tanım ve Kompozisyon: Şahidenin dikdörtgen prizma biçimli gövdesi kirli beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Üzerinde bulunması gereken başlığı kayıptır. Kitâbe silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak yerleştirilmiştir. Kabartma sülüs harflerle yazılmış metinler Türkçedir. Yazı dışında herhangi bir süslemesi bulunmamaktadır.

Envanter No: 189

Ölçüleri (cm.): 107-26-5

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Âişe

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1180/ M. 1766-1767

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûme
2. Ve mağfûrleh
3. Âişe rûhuna
4. El-Fâtîha
5. Sene 1180

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyerek yükselen bir forma sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermer taşıdandır. Kitâbe hafif bir çökertme içine alınmış beş satırdan oluşmaktadır. Kemerli oluşturan ince silmenin ortada alınlık içine doğru bir çiçek motifi oluşturmıştır. Alınlık altı kollu yaprakları bulunan bitkisel bir motifle doldurulmuş olup, omuz çıkıntıları ile tepelik yapraklardan oluşan bitkisel birer motifle bezenmiştir.

Envanter No: 190

Ölçüleri (cm.): 52-19-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Halil Oğlu Hüseyin

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1306/ M.1888-1989

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Hayy sene 1306
2. Halil oğlu
3. Hüseyin rûhuna
4. (Fâtiha)

Tanım ve Kompozisyon: Mezar taşının alt kısmı kırık ve kitabenin üçüncü satır sonrası eksiktir. Kirli beyaz renkli yekpare taşın üzerinde fes tarzı bir başlık bulunmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitâbe, silme kullanılmadan düzenlenmiş yalnızca dört satır okunabilmektedir. Satır araları düzensiz olan sülüs hatlı kitabe, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir

Envanter No: 191

Ölçüleri (cm.): 116-38-5

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Kahveci Ahmed'in Kerîmesi Âişe

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1224/ M.1809-1810

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Kahveci Ahmed'in kerîmesi
3. Merhûme ve mağfûre
4. Âişe rûhuna
5. Fâtîha sene 1224

Tanım ve Kompozisyon: Üçgen alınlıklı mezar taşının kitâbeliği, silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşmaktadır. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermer taşından yapılmıştır. Taş aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahiptir. Kabartma sülüs hatla yazılmış kitabe Türkçe olup, taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Alınlık ile gövde kemer formu bir silmeyle birbirinden ayrılmış ve köşeliklerinde birer yaprak motifi işlenmiştir. Alınlığın ortasında, barok karakterli yapraklardan oluşan bitkisel bir süsleme yer almaktadır.

Envanter No: 192

Ölçüleri (cm.): 38-12-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Abdur-rahman Oğlu Molla
Hüseyin

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Abd-
2. ur-Rahman
3. Oğlu
4. Molla Hüseyin
5.

Tanım ve Kompozisyon: Mezar taşının alt kısmı kırık, muhtemelen son bir veya iki satırı eksik, bu yüzden tarihi tespit edilememiştir. Başlığı kaybolmuş dikdörtgen prizma biçimli gövde, kirli beyaz renkli mermer taşından yapılmıştır. Kabartma harflerle yazılmış kitabede yalnızca dört satır okunabilmektedir. Silme kullanılmadan düzenlenmiş satır aralıkları sağa mail olarak hakkedilmiştir. Sülüs hatlı yazı kitabede süsleme unsuru olarak kullanılmıştır.

Envanter No: 193

Ölçüleri (cm.): 81-10-10

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Yekpare taştan oyulmuş dikdörtgen prizma biçimli şahide gri renkli mermerden yapılmıştır. Gövdenin üzerinde kavuk tipi bir başlık bulunan mezar taşı kitâbesiz ve süslemesizdir. Taşın üzerinde herhangi bir yazı ve tarih olmadığından kime ait olduğu ve hangi tarihli olduğu tespit edilememiştir. Kavuk tarzı başlığı bulunan bu taşın bir erkeğe ait olduğu söylenebilir.

Envanter No: 194

Ölçüleri (cm.): 58-27-4

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mehmed Beşe Kızı Fâtıma

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûm Mehmed
2. Beşe kızı
3. Fâtıma rû-
- 4...âtiha (Fâtıha)

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma gövdeli başucu taşının, alt kesimi dördüncü satırdan itibaren kırılmıştır. Bu yüzden tarihi bilinmemektedir. Silme kullanılmadan düzenlenen kitabesinde yalnızca dört satır görülebilmektedir. Kabartma sülüs harflerle yazılmış kitabe, taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Kitabeyi üstten kuşatan kavisli silme, merkezde birleşerek alınlık içine doğru bir düğüm yaparak bir çiçek motifi oluşturmaktadır. Alınlıkta dilimli yarım daire şeklinde betimlenmiş iri bir çiçek motifiyle tasvir edilmiş olup, omuz çıkıntıları ile tepelik süslemesiz bırakılmıştır.

Envanter No: 195

Ölçüleri (cm.): 108-30-5

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hasan'ın Kızı Şerife Emine

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1216/ M.1801-1802

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Hasan'ın kızı
3. Merhûme Şerîfe Emîne
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1216

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyerek yükselen bir gövdeye sahiptir. Kitabe kartuşlar içine yerleştirilmiş beş satırdan oluşmaktadır. Alınlık ile kitâbelik birbirinden yuvarlak kemer formlu bir silmeyle ayrılmış, kemer köşeliklerine taç yapraklı birer çiçek yerleştirilmiştir. Alınlığın dikey ekseninde tek şerefeli bir minare, solunda arkasında servi ağaçlarının uçlarının görüldüğü tek kubbeli bir cami, sağına ise piramidal külahlı üç yapı ve lale tasviri işlenmiş olup, yapıların duvarları baklava dilimi şeklinde taranmıştır

Envanter No: 196

Ölçüleri (cm.): 92-28-5

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mustafa Kızı Âişe

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1243/ M.1827-1828

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Bâki sene 1243
2. Mustafa kızı
3. Merhûme Âişe

Tanım ve Kompozisyon: Şahidenin dikdörtgen prizma biçimli gövdesi gri renkli mermer taşından yapılmıştır. Aşağıdan yukarıya doğru genişleyerek yükselen mezar taşı üçgen alınlıkla sona ermektedir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe silme kullanılmadan düzenlenmiş üç satırdan oluşmaktadır. Alınlık ile kitâbelik yuvarlak bir silme ile birbirinden ayrılmış olup, kemer köşeliklerine taç yapraklı birer çiçek motifli yerleştirilmiştir. Taşın dikey ekseninde bir çiçek ve onun etrafı barok yapraklardan oluşan bitkisel bir motifle kuşatılmıştır.

Envanter No: 197

Ölçüleri (cm.): 63-27-4

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hasan Kızı Hatice

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1180/ M.1766-1767

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûme ve mağfûre
2. Hasan kızı
3. Hatice rûhuna
4. Fâtîha Sene 1180

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen bir forma sahiptir. Gövdenin iki yanından birer cetvel ve üstten kavisli bir kemer ile çerçevelenen kitâbe beş satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kemerini oluşturan ince silmenin ortada alınlık içine doğru bir düğüm yaparak birleştiği ve düğüm içine bir çiçek motifi yerleştirildiği görülmektedir. Merkezdeki daire ile bunu dıştan çevreleyen ve silme üzerinde sonlanan, kolları yapraklardan oluşan sekiz kollu iri bir çiçek tasviri işlemiştir. Şahidenin omuz kısımları ve tepeliği birer yaprakla bezelidir.

Envanter No: 198

Ölçüleri (cm.): 64-23-7

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Cizli Mustafa Oğlu Süleyman

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1179/ M.1765-1766

Yazı Türü: Ta'lik

Kitâbesi:

1. Hüve'l Hallâku'l-Bâki
2. Bu merkade her kim iderse dua
3. İde mahşerde şefaât Mücteba
4. Cizli (?) Mustafa oğlu
5. Süleyman rûhuna Fâtiha
6. Sene 1179

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen bir forma sahiptir. Başlığı dışında günümüze sağlam bir şekilde ulaşabilmiştir. Kitabenin satırları sağa mail olarak düzenlenmiş ve kartuşlar içine yerleştirilen altı satırdan oluşmaktadır. Kabartma ta'lik harflerle yazılmış kitabe Türkçedir. Yazı kitabede süsleme unsuru olarak kullanılmıştır.

Envanter No: 199

Ölçüleri (cm.): 45-26-3

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ahmed Kızı Emîne

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1179/ M.1765-1766

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûme
2. Ve mağfûrunleh
3. Ahmed kızı Emîne
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1179

Tanım ve Kompozisyon: Başlığı ve sol omzu kırılmış olan şahidenin kitâbeliği çökertme tekniğiyle yerleştirilmiş beş satırdan oluşmaktadır. Dikdörtgen prizma biçimli mezar taşı gri renkli mermerden yapılmıştır. Kitabe, gövdeyi yan kenarları boyunca dolaşan 2 cm. genişliğindeki silme ile çerçevelenmiştir. Yuvarlak kemerin merkezinde birleşen basık silme alınlık içine doğru bir üçgen motifi oluşturmaktadır. Alınlıkta sekiz dilimli, yarım daire şeklinde betimlenen güneş tasviri yer almaktadır. Taşın omuz çıkıntılarının sağ tarafına bir gonca gül tasviri işlenmişken, kırık olan sol tarafına da muhtemelen aynı tasvir yer almaktadır.

Envanter No: 200

Ölçüleri (cm.): 93-29-9

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Çakır Ahmed Beşe Oğlu Osman

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1204/ M.1789-1790

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Bu merkade her kim iderse duâ
3. İde mahşerde şefaat Mücteba
4. Çakır Ahmed Beşe oğlu Osman
5. Rûhuna Fâtiha sene 1204

Tanım ve Kompozisyon: Şahide dikdörtgen prizma gövdeli, gri renkli mermerdendir. Taşın boyun kısmı üzerinde bulunması gereken başlık kayıptır. Satır araları silme ile birbirinden ayrılmış kitabe metni beş satırdan oluşup, taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Kabartma sülüs harflerle yazılmış kitabe Türkçedir.

Envanter No: 201

Ölçüleri (cm.): 84-34-4

Formu: Bitkisel Kıvrımlı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Belbel Oğlu Ahmed'in Küçük Kerîmesi Emine Kadın

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1273/ M.1856-1857

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt sene 1273
2. Belbel (?) oğlu Ahmed'in
3. Küçük kerîmesi
4. Emine kadın rûhuna Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Kabartma sülüs hatlı kitabe ayna içine yerleştirilmiş dört satırdan meydana gelmiş ve taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kitâbe ile alınlık yuvarlak bir silmeyle birbirinden ayrılmış olup, tepelik barok yapraklarından oluşan bir motifle doldurulmuştur.

Envanter No: 202

Ölçüleri (cm.): 36-22-3

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Âişe

Tarihi: H. 1176/ M.1762-1763

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûm ve mağfûr ⁷⁸

2. Âişe rûhuna

3. El-Fâtiha

4. Sene 1176

Tanım ve Kompozisyon: Şahidenin tepeliği ve omuz kısımları kırıktır. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. İki yandan birer silme ve üstten basık kemer formulu kemer ile çerçevelenen, çökertme tekniğiyle oluşturulan kitabe dört satırdan oluşmaktadır. Kemerini oluşturan ince silme ortada, alınlık içine doğru bir düğüm yaparak birleştiği ve bu düğüm içine de bir çiçek motifi yerleştirildiği görülmektedir. Alınlık sekiz kollu taç yapraklı bir motif ve bunu dıştan çevreleyen bir silme doldurulmuş olup, omuz kısımlarının her birinde birer yaprak motifi işlenmiştir.

⁷⁸ Kitâbe de genellikle erkekler için kullanılan “merhum ve mağfur” tabiri bu mezar taşında bir kadın için kullanılmıştır.

Envanter No: 203

Ölçüleri (cm.): 63-33-8

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Rukıyye

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1171/ M.1757-1758

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Merhûme ve mağfûre
3. Rukıyye ruhiçün
4. El-Fâtîha
5. Sene 1171

Tanım ve Kompozisyon: Şahide dikdörtgen prizma gövdeli gri renkli mermerdendir. İki yanından birer cetvel ve üstten basık kemer formu silmeyle çerçevelenen kitâbe beş satırdan meydana gelip, taşın sağına mail çökertilerek işlenmiştir. Kemerini oluşturan basık silmenin ortada alınlık içine doğru bir düğüm yaparak birleştiği ve bu düğümün içine de bir svastika motifi yerleştirildiği görülmektedir. Tepelik sekiz kollu dilimli yarım daire şeklinde betimlenmiş güneş tasviri yer almaktadır. Taşın omuz çıkıntıları ve tepeliği boş bırakılmıştır.

Envanter No: 204

Ölçüleri (cm.): 88-29-8

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Süleyman Oğlu Seyyid Mustafa

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1204/ M.1789-1790

Yazı Türü: Ta'lik

Kitâbesi:

1. Hüve'l Hallâku'l-Bâki
2. Bu merkade her kim iderse duâ
3. İde mahşerde şefaat Mücteba
4. Süleyman oğlu merhûm Seyyid
5. Mustafa rûhuna Fâtiha
6. Sene 1204

Tanım ve Kompozisyon: Şahide dikdörtgen prizma gövdeli gri renkli mermerden yapılmıştır. Başlığı yerinde olmayan mezar taşının kitâbeliği, kartuşlar içine yerleştirilmiş altı satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılan kitabe taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Yazı kitabede süsleme unsuru olarak kullanılmıştır. Mezar taşı genel durum itibariyle sağlam olup, sade görünümlüdür.

Envanter No: 205

Ölçüleri (cm.): 75-22-8

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ulucaklı Arab Beşe Oğlu Mahmûd Beşe

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1152/ M.1739-1740

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûm
2. Mağfûr Ulucaklı Arab
3. Beşe oğlu Mahmûd Beşe
4. Rûhuna Fâtîha
5. Sene 1152

Tanım ve Kompozisyon: Şahide dikdörtgen prizma gövdeli, gri renkli mermerden yapılmıştır. Üzerinde çapraz dolamalı sarık tarzı bir başlık bulunan mezar taşının kitâbesi, taşa çökertilerek işlenmiş beş satırdan oluşmaktadır. Sülüs hatlı harflerle yazılmış kitabe Türkçe olup, arasındaki boşluklar da birbirinden farklıdır. Gövde ile başlık yekpare taştan oyulmamasına rağmen günümüze sağlam bir şekilde ulaşabilmiştir.

Envanter No: 206

Ölçüleri (cm.): 53-26-7

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hüseyin Kızı Şerîfe

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1174/ M.1760-1761

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüseyin
2. Kızı merhûme
3. Ve mağfûrlehâ Şerîfe
4. Rûhuna el-Fâtiha
5. Sene 1174

Tanım ve Kompozisyon: Şahidenin başlığı ve sol omzunun bir kısmı kırıktır. Gri renkli dikdörtgen prizma biçimli gövde mermerden yapılmıştır. Taşın ön cephesi üzerine çökertme tekniğiyle sağa mail işlenen kitabe beş satırdan oluşmaktadır. Alınlık merkezinde yer alan stilize çiçek motifinin etrafında sekiz kollu yarım daire şeklinde betimlenmiş bir çiçek motifi yer almakta olup, iki yanında yer alan omuz çıkıntıları ve tepelik kısmı boş bırakılmıştır.

Envanter No: 207

Ölçüleri (cm.): 35-21-4

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Rukıyye

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1186/ M.1772-1773

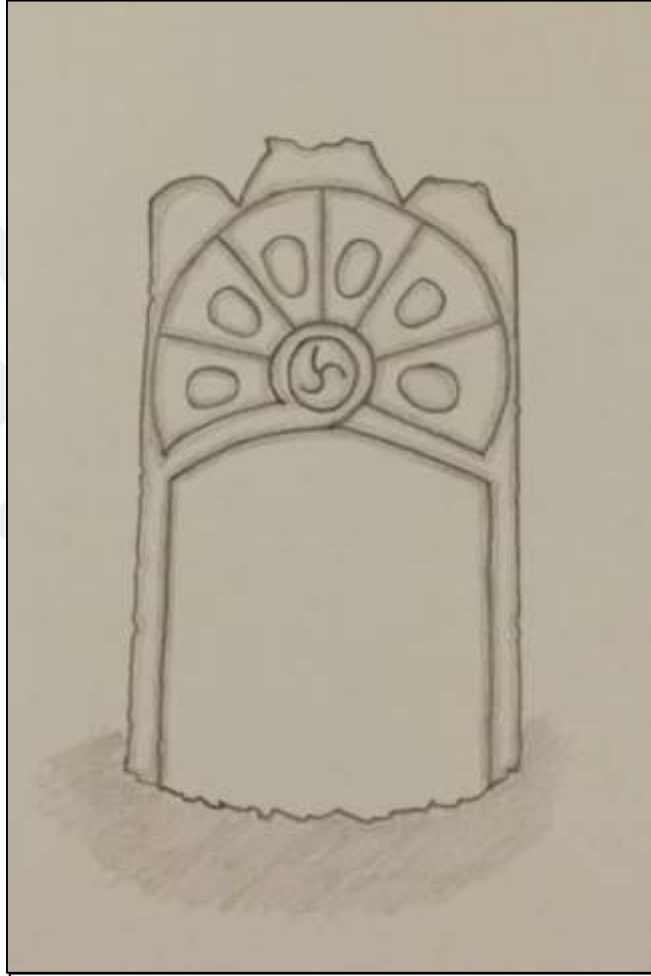
Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhume
2. Rukıyye rû-
3. huna Fâtiha
4. Sene 1186

Tanım ve Kompozisyon: Şahide alınlığının en üst tarafı ve sağ omzunun bir kısmı kırıktır. Gri renkli dikdörtgen prizma biçimli mezar taşı mermerden yapılmıştır. Çökertme tekniğiyle yerleştirilmiş dört satırdan oluşan kitabe Türkçedir. Gövdeyi yan ve üst kenarları boyunca dolanan 2 cm. genişliğindeki cetvel bulunmaktadır. Yuvarlak kemerin merkezinde birleşen silme alınlık içine doğru bir svastika motifi oluşturmaktadır. Alınlık, ortası yuvarlak altı dilimli yarım daire şeklinde betimlenmiş güneş tasviri yer almakta olup, iki yanında bulunan dilimli omuz çıkıntıları ile tepelik boş bırakılmıştır.

Şekil 26

Envanter No: 208

Ölçüleri (cm.): 45-22-5

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Emine

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1186/ M. 1772-1773

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûme
2. Emîne
3. Rûhuna
4. Fâtîha sene 1186

Tanım ve Kompozisyon: Gri renkli dikdörtgen prizma biçimli şahide mermerden yapılmıştır. Gövdenin iki yanında birer cetvel, üstten kemer formu silmeyle çerçevelenen kabartma sülüs hatlı kitâbe dört satırdan oluşup, taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Kemerini oluşturan ince silmenin ortada, alınlık içine doğru bir düğüm yaparak birleştiği ve bu düğümün içine de bir svastika motifi yerleştirildiği görülmektedir. Alınlık üzerinde dilimli yıldız şeklinde tasvir edilmiş iri bir nilüfer motifi yer almaktadır. Taşın omuz kısımları içine birer yaprak yerleştirilmiş, tepelik kısmına da üç yapraklı bir çiçek motifi işlenmiştir.

Envanter No: 209

Ölçüleri (cm.): 72-30-6

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Abil Raci Kızı Şerife Âyşe

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1174/ M.1760-1761

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Bu merkade her kim iderse dua
3. İde mahşerde şefaat Mücteba
4. Abil Raci kızı merhûme
5. Mağfûrlehâ Şerife Âyşe
6. Rûhuna el-Fâtiha
7. Sene 1174

Tanım ve Kompozisyon: Alınlığın iki yanında omuz çıkıntıları bulunan dikdörtgen prizma biçimli gövde, gri renkli mermerdendir. Sülüs hatla yazılmış kitabe çökertme tekniğiyle yerleştirilmiş yedi satırdan oluşup, taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Kemerli oluşturan ince silmenin, ortada alınlık içine doğru bir düğüm yaparak birleştiği ve bu düğümün içine küçük bir çiçek, etrafına da büyük bir çiçek motifinin yerleştirildiği görülmektedir. Taşın omuz çıkıntılarının içine birer yaprak yerleştirilmiş, tepelik üzerine iki lale motifi yer almaktadır.

Envanter No: 210

Ölçüleri (cm.): 60-26-6

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Süleyman Kızı Ayşe

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1229/ M.1813-1814

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh minel-mevt
2. Süleyman kızı
3. Ayşe rûhuna
4. Fâtîha sene 1229

Tanım ve Kompozisyon: Şahidenin aşağıdan yukarıya doğru genişleyen, dikdörtgen prizma biçimli gövdesi gri renkli mermerdendir. Kabartma harflerle yazılmış kitâbe dört satırdan oluşup, taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Kitâbelik ile alınlık yuvarlak kemer formlu bir silmeyle birbirinden ayrılmış ve tepelik barok yapraklardan oluşan bitkisel bir motifle doldurulmuştur.

Envanter No: 211

Ölçüleri (cm.): 75-14-14

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Kirli beyaz renkli dikdörtgen prizma biçimli gövde mermerden yapılmıştır. Üzerinde çapraz dolamalı kavuk tarzı bir başlık bulunan mezar taşı kitâbesizdir. Başlık ile gövde yekpare taştan oyulmuştur. Taşın üzerinde yazı ve tarih olmadığından kime ait olduğu ve hangi tarihli olduğu saptanamamıştır. Üzerinde kavuk tipi başlık bulunan bu taşın ilmiye sınıfına mensup bir erkeğe ait olduğu söylenebilir.

Envanter No: 212

Ölçüleri (cm.): 48-25-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ömer Beşe Oğlu Süleyman

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1225/ M.1810-1811

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Ömer Beşe oğlu
3. Süleyman rûhuna
4. Fâtîha sene 1225

Tanım ve Kompozisyon: Şahidenin dikdörtgen prizma biçimli gövdesi gri renkli mermerden yapılmıştır. Üzerinde çapraz dolamalı kavuk tarzı bir başlık bulunan mezar taşının, kabartma sülüs harflerle yazılan kitabesi, aralarına silme çekilerek düzenlenmiş dört satırdan oluşup, taşın sağına mail olarak yerleştirilmiştir. Başlığın gövdeyle uyumsuzluk göstermesi çevrede bulunan başka bir başlığın taşın başına geçirildiği muhtemeldir.

Envanter No: 213

Ölçüleri (cm.): 68-30-8

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mahmûd Kızı Halime

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1206/ M.1791-1792

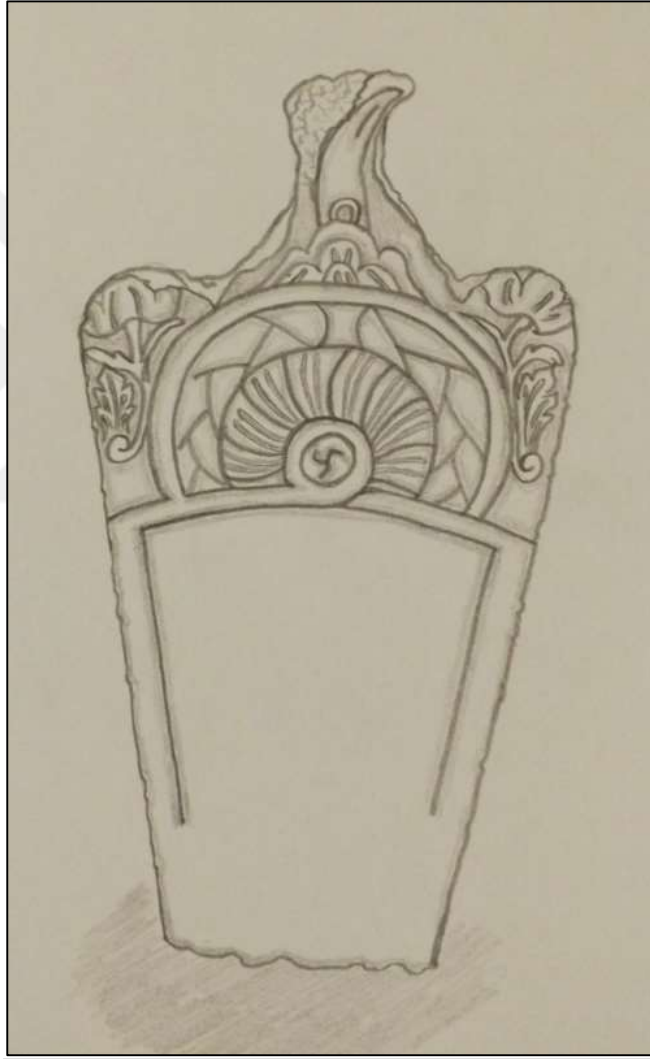
Yazı Türü: Sülûs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Mahmûd kızı Halîme
3. Rûhuna Fâtîha
4. Sene 1206

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli mezar taşı gri renkli mermerden yapılmıştır. Gövdenin iki yanında birer cetvel üstten yuvarlak bir silmeyle çerçevelenen kitabe dört satırdan oluşmaktadır. Sülûs hatla yazılmış satırlar taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Alınlık merkezinde yer alan çiçek motifinin çevresinde yaprak bezemeli bir motifle doldurulmuş, dış çevresinin iki yanındaki omuz çıkıntılarının içine birer yaprak ve lale işlenmiş olup, tepelik üzerinde ise üç yapraklı bir çiçek motifi yer almaktadır.

Şekil 27

Envanter No: 214

Ölçüleri (cm.): 90-28-8

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ömer Beşe'nin Oğlu Mahmûd

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1207/ M.1792-1793

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Ömer Beşe'nin
3. Oğlu merhûm Mahmûd
4. Rûhuna Fâtiha 1207
5. Sene 1207

Tanım ve Kompozisyon: Mezar taşının dikdörtgen prizma biçimli gövdesi gri renkli mermerdendir. Sülüs hatla yazılmış kitâbe silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Satır arasındaki boşluklar birbirinden farklılık göstermektedir. Taşın boyun kısmının üzerinde dolamaları çapraz, sarık tarzı bir başlık bulunmaktadır.

Envanter No: 215

Ölçüleri (cm.): 55-12-9

Formu: Silindirik

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Fâtıma

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1128/ M.1715-1716

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûm
2. Ve mağfur⁷⁹
3. Fâtıma
4. Rûhuna Fâtiha
5. Sene 1128

Tanım ve Kompozisyon: Şahide sathi bir çökertme halindeki kartuş içine alınan beş satırdan oluşmaktadır. Silindirik bir formda sülüs hatla yazılmış kitabe Türkçedir. Yazı kitabede süsleme unsuru olarak kullanılmıştır. Mezarlıktaki en eski tarihli taşlardan biri olup silindirik formlu tek şahidedir.

⁷⁹ Kitâbe de genellikle erkekler için kullanılan “merhum ve mağfur” tabiri bu mezar taşında bir kadın için kullanılmıştır.

Envanter No: 216

Ölçüleri (cm.): 44-23-10

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ömer Beşe

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1156/ M.1743-1744

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûm
2. Mağfûr
3. Ömer Beşe rû-
4. huna Fatiha
5. Sene 1156

Tanım ve Kompozisyon: Başlığı kaybolmuş dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Kabartma sülüs hatlı kitabe silme kullanılmadan düzenlenmiş beş satırdan oluşmaktadır. Yazı dışında herhangi bir süslemesi yoktur.

Envanter No: 217

Ölçüleri (cm.): 66-21-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Veli Oğlu Ahmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1197/ M.1782-1783

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Hacı Veli
3. Oğlu mer-
4. hûm Ahmed
5. Rûhuna Fâ-
6. tiha sene 1197

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Üzerinde çapraz dolamalı sarık tarzı başlığı olan taşın, silme kullanılmadan düzenlenmiş altı satırlık kitabe metni mevcuttur. Kabartma harflerle yazılmış kitabe taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Satır aralarında uyum yoktur. Taşın üzerinde bulunan başlık medfun şahsın ilmiye sınıfına mensup olduğunun bir göstergesidir.

Envanter No: 218

Ölçüleri (cm.): 82-21-8

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Süleyman

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1170/ M.1756-1757

Yazı Türü: Sülüs/ Nesih

Kitâbesi:

1. Ziyaretten murad
2. Olan duadır bugün
3. Bana ise yârın sanadır
4. Merhûm Süleyman
5. Rûhuna Fâtiha
6. Sene 1170

Tanım ve Kompozisyon: Üzerinde çapraz dolamalı sarık tarzı bir başlık bulunan dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Kabartma sülüs hatla yazılan kitâbe, altı satırdan oluşup taşın sağına mail olarak yerleştirilmiştir. Kitabede manzum bir beyit yer almaktadır.

Envanter No: 219

Ölçüleri (cm.): 48-10-10

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Küfeki

Kimliği: - - -

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Üzerinde dolamaları çapraz, sarık tarzı bir başlık bulunan dikdörtgen prizma biçimli gövde tek parça küfeki taşından yapılmıştır. Gövdenin alt kısmı toprağa gömülü şahide kitâbesiz olup, üzerinde yazı ve tarih olmadığı için kime ait olduğu ve hangi tarihli olduğu belirlenememiştir. Sarık tarzı başlığı bulunan bu taşın bir erkeğe ait olduğu söylenebilir.

Envanter No: 220

Ölçüleri (cm.): 42-9-9

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli şahide gri renkli mermerdendir. Üzerinde kavuk tarzı bir başlık bulunan mezar taşının, başlık ile gövdesi yekpare taştan oyulmuştur. Gövdenin alt kısmı toprağa gömülü bir vaziyettedir. Mezar taşında herhangi bir süsleme unsuru yoktur. Üzerinde yazı ve tarih olmadığı için kime ait olduğu ve hangi tarihli olduğu saptanamamıştır. Kavuk tarzı başlığı bulunan bu taşın bir erkeğe ait olduğu söylenebilir.

Envanter No: 221

Ölçüleri (cm.): 45-11-11

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Gövdenin alt kısmı kırıktır. Gri renkli şahide dikdörtgen prizma biçimli mermerden yapılmıştır. Üzerinde kavuk tarzı bir başlık bulunan mezar taşının, başlık ile gövdesi yekpare taştan oyulmuştur. Kitabesi olmadığı için kime ait olduğu ve hangi tarihli olduğu tespit edilememiştir. Taşın herhangi bir süslemesi yoktur. Kavuk tarzı başlığı bulunan bu taşın bir erkeğe ait olduğu söylenebilir.

Envanter No: 222

Ölçüleri (cm.): 98-39-8

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Medine

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1270/ M.1853-1854

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Ziyaretten murad olan duâdır
3. Bugün bana ise yârın sanadır
4. Merhûme Medine rûhuna
5. El-Fâtiha
6. Sene 1270

Tanım ve Kompozisyon: Üst kısmı kırıktır. Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen, dikdörtgen prizma biçimli bir yapıya sahiptir. Mezar taşının gövdesi üzerinde çöktürülerek yerleştirilmiş altı satırlık kitabe metni bulunmaktadır. Kabartma sülüs harflerle yazılmış kitabe taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Taşın alınlık merkezinde yer alan çiçek motifinin çevresinde sekiz kollu yarım daire şeklinde betimlenmiş çiçek motifi yer almakta olup, omuz kısımları ve tepeliği süslemesizdir.

Envanter No: 223

Ölçüleri (cm.): 37-10-10

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Üzerinde fes tarzı bir başlık bulunan mezar taşı kitâbesizdir. Başlık ile gövde yekpare taştan oyulmuştur. Taşın üzerinde herhangi bir yazı ve tarih olmadığından kimliği ve tarihi tespit edilememiştir. Fes tarzı başlığa sahip bu taşın bir erkeğe ait olduğu söylenebilir. Herhangi bir süslemesi yoktur.

Envanter No: 224

Ölçüleri (cm.): 93-33-8

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ayşe

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1157/ M.1744-1745

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûme
2. Ve mağfûre
3. Âyşe rû-
4. huna Fâtîha
5. Sene 1157

Tanım ve Kompozisyon: Gri renkli şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahiptir. Sülüs hatlı kitabe bir çökertme içine işlenmiş beş satırdan oluşmaktadır. Alınlık ile kitabelik düğümlü bir silme ile birbirinden ayrılmıştır. Alınlık merkezinde yer alan bir çiçek motifinin çevresine sekiz kollu dilimli yarım daire şeklinde betimlenmiş çiçek motifi yer almakta olup, taşın omuz çıkıntıları ve tepeliği süslemesiz bırakılmıştır.

Envanter No: 225

Ölçüleri (cm.): 46-9-9

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: - - -

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Üzerinde kavuk tarzı bir başlık bulunan mezar taşı kitâbesizdir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Başlık ile gövde yekpare taştan oyulmuştur. Taş yüzeyinde herhangi bir tarih ve yazı olmadığı için kime ait olduğu ve hangi tarihli olduğu tespit edilememiştir. Kavuk tarzı başlığı bulunan bu taşın bir erkeğe ait olduğu söylenebilir.

Envanter No: 226

Ölçüleri (cm.): 55-21-6

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hasan Kerimesi Emine

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1193/ M.1779-1780

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hasan kerîmesi
2. Merhûme Emîne
3. Rûhuna Fâtîha
4. Sene 1193

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahiptir. Taşın gövdesi üzerine çökertme tekniğiyle düzenlenmiş, dört satırlık kitabe metni bulunmaktadır. Sülüs hatla yazılmış kitabe taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Alınlıkla kitabelik kavisli bir silmeyle birbirinden ayrılmıştır. Alınlık merkezinde yer alan çiçek göbeğinin çevresinde, sekiz kollu yaprak motifli bir çiçek yer almaktadır. Taşın omuz çıkıntılarının içine birer yaprak yerleştirilmiş olup, tepelik üzerine bir çiçek motifi işlenmiştir.

Envanter No: 227

Ölçüleri (cm.): 48-30-4

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hadice İbn Mustafa

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1174/ M.1760-1761

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Merhûme ve mağfûre
2. Hadice ibn Mustafa
3. Ruhiçün Fâtiha
4. Sene 1174

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli şahide gri renkli mermerdendir. Kitabe çökertme tekniğiyle yerleştirilmiş dört satırdan oluşmaktadır. Gövdeyi yan kenarları boyunca dolanan 2 cm. genişliğinde birer cetvel bulunmaktadır. Yuvarlak kemerin merkezinde birleşen silme alınlık içine doğru bir düğüm yaparak, içine gonca gül motifini oluşturmaktadır. Alınlıkta sekiz dilimli, yarım daire şeklinde betimlenmiş çiçek motifi yer almakta olup, omuz çıkıntıları ile tepelik boş bırakılmıştır.

Envanter No: 228

Ölçüleri (cm.): 38-27-3

Formu: - - -

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Çelebi Hacı Mustafa Ağa'nın
Oğlu Muhammed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1221/ M. 1806-1807

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Çelebi Hacı Mustafa Ağa'nın
2. Oğlu Muhammed rûhuna
3. Fâtîha sene 1221

Tanım ve Kompozisyon: Boyun ve başlık kısmı tamamen kırılmış olan mezar taşının formu tespit edilememiştir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Kartuşlar içine işlenen kitabede sadece üç satır görünmektedir. Sülüs hatlı kitabe taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Yazı kitabede süsleme unsuru olarak kullanılmıştır.

Envanter No: 229

Ölçüleri (cm.): 85-31-6

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Muhammed Kızı Hadice

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Muhammed kızı
3. Merhûme Hadice
4. Rûhuna Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Alınlığın iki yanında dilimli omuz çıkıntıları bulunan şahide, aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir yapıya sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Mezar taşının gövdesi üzerinde yerleştirilmiş kitâbede yalnızca dört satır görünmektedir. Kabartma harflerle yazılmış kitabe, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Alınlığın merkezinde yer alan bir svastika motifinin yer aldığı ve bu motifin etrafında iri bir çiçek tasviri işlenmiş olup, omuz kısımları ile tepeliği barok yapraklardan oluşan bitkisel bir motifle bezelidir. Taşın son satırları topraktan çıkarılamadığından tarihi tespit edilememiştir.

Envanter No: 230

Ölçüleri (cm.): 50-24-5

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Yusuf Kızı Hatice

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1180/ M.1766-1767

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Yusuf kızı
2. Merhûme Hadice
3. Rûhuna Fâtîha
4. Sene 1180

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerdendir. Mezar taşının gövdesi üzerinde çökertme tekniğiyle yerleştirilmiş dört satırlık kitâbe metni bulunmaktadır. Sülüs hatlı harflerle yazılmış kitabe taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Alınlığın göbek kısmında yer alan bir sivastika motifinin çevresinde, sekiz kollu yarım daire şeklinde betimlenmiş güneş tasviri yer almaktadır. Motifin dış çevresinin iki yanındaki omuz çıkıntıların içine birer yaprak yerleştirilmiş olup, tepelik üzerine üç yapraklı bir çiçek motifi işlenmiştir.

Envanter No: 231

Ölçüleri (cm.): 60-28-6

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Fettani Oğlu Mehmed Beşe Kızı
Meyrem Kadın

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1190/ M.1776-1777

Yazı Türü: Ta'lik

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Fettani oğlu Mehmed Beşe kızı
3. Meyrem⁸⁰ Kadın rûhuna
4. Fâtîha sene 1190

Tanım ve Kompozisyon: Tepeliğin üst kısmı kırık olan mezar taşının; gövdesi üzerinde yerleştirilmiş dört satırlık kitâbe metni bulunmaktadır. Dikdörtgen prizma biçimli gövde kırık beyaz renkli mermerdendir. Çökertme tekniğiyle oluşturulan kitabe taşın sağına meyilli olarak yazılmıştır. Alınlık merkezinde yer alan bir çiçek motifinin çevresinde, sekiz kollu dilimli yarım daire şeklinde betimlenmiş çiçek tasviri yer almaktadır. Taşın omuz çıkıntılarında birer lale motifi işlenmiş olup, tepeliği kırık olduğu için süslemesi tespit edilememiştir.

⁸⁰ Kitabe de yer alan Meyrem ismi yerel ağızdaki teleffuzla yazıldığı düşünülmektedir.

Envanter No: 232

Ölçüleri (cm.): 51-26-4

Formu: - - -

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Emin Hüseyin Kızı Şerife Gülsüm

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1229/ M.1813-1814

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Emin Hüseyin kızı
2. Merhûme Şerife Gülsüm
3. Rûhuna Fâtîha
4. Sene 1229

Tanım ve Kompozisyon: Boyun ve başlık kısımları kırılmış olduğu için formu tespit edilememiştir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerdendir. Kabartma harflerle yazılmış kitâbe, taşın sağına mail olarak düzenlenmiş yalnızca dört satır görünmektedir. Yazı dışında süslemesi yoktur.

Envanter No: 233

Ölçüleri (cm.): 67-32-4

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Mustafa Kızı Gülsüm

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1248/ M.1832-1833

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Bâki sene 1248
2. Hacı Mustafa kızı
3. Gülsüm rûhuna
4. Fâtîha

Tanım ve Kompozisyon: Cami tasvirli mezar taşlarından biridir. Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen üçgen bir alınlıkla sonlanmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe dört satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak yazılmıştır. Alınlık ile kitâbelik birbirinden yuvarlak bir silmeyle ayrılmış ve kemer köşeliklerine üç taç yapraklı birer çiçek yerleştirilmiştir. Alınlığın dikey ekseninde tek şerefeli bir minare, minarenin iki yanına kesme taş duvar örgüsü kullanılmış birer kubbeli, bir yapı tasviri işlenmiştir. Arka planında iki servi motifinin işlendiği yapının cephesinde, çift kanatlı bir kapı açıklığı yer almaktadır.

Envanter No: 234

Ölçüleri (cm.): 73-24-5

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Mustafa Oğlu Hacı Ahmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1229/ M.1813-1814

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. Hacı Mustafa
3. Oğlu merhûm Hacı
4. Ahmed rûhuna Fâtiha
5. Sene 1229

Tanım ve Kompozisyon: Şahidenin üzerinde dolamaları çapraz sarık tarzı bir başlık bulunmaktadır. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Kabartma harflerle hakkedilen kitabe beş satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Taşın üzerinden uzun süre geçmesine rağmen yekpare olmayan başlığını muhafaza etmektedir.

Envanter No: 235

Ölçüleri (cm.): 106-44-5

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Çelebi Hacı Mehmed'in Kızı
Fâtma

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1231/ M.1815-1816

Yazı Türü: Ta'lik

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Muîn
2. İlâhi Ravza-i Cinân iyle makamın
3. Bu makbere sahibi olsun said
4. Çelebi Hacı Mehmed'in kızı
5. Merhûme Fâtma rûhuna Fâtîha
6. Sene 1231

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyip yükselen bir forma sahiptir. Ta'lik hatla yazılan kitabe silme kullanılmadan yerleştirilmiş altı satırdan oluşmaktadır. Satırlar taşın sağına mail olarak yazılmıştır. Alınlık ile kitâbe yuvarlak bir silmeyle birbirinden ayrılmış ve kemer köşeliklerine üç yapraklı birer çiçek motifi yerleştirilmiştir. Alınlığın dikey eksenine tek şerefeli bir minare, minarenin solunda tek kubbeli iki katlı cami, sağında ise yan yana dizilmiş piramidal külahlı üç yapı tasviri yer almaktadır. Yapıların arkasında servi ağaçları, yaprak, çiçek motifi yer almakta olup, duvarlardaki taş sıraları, kapı açıklıkları ve kubbe dilimleri ayrıntılı bir şekilde işlenmiştir.

Envanter No: 236

Ölçüleri (cm.): 66-35-4

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: El-Hac Osman Oğlu Osman Kızı
Fatıma Şerife

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1253/ M.1837-1838

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt sene 1253
2. İlâhi Ravza-i Cinân iyle makamın
3. El-Hac Osman oğlu Osman
4. Kızı Fâtıma Şerîfe rûhuna
5. Fâtıha

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyip yükselen bir gövdeye sahiptir. Kabartma sülüs hatla yazılmış kitabe, taşın sağına mail olarak yerleştirilmiş beş satırdan oluşmaktadır. Alınlık ile kitâbelik yuvarlak bir silmeyle birbirinden ayrılmış olup, kemer köşeliklerine üç yapraklı birer çiçek motifi yerleştirilmiştir. Alınlığın tam ortasında; tek şerefeli bir minare, minarenin soluna çift kubbeli cami, sağında ise duvarı baklava dilimleri şeklinde taranmış, piramidal külâlı bir yapı ile kubbe tasviri işlenmiştir. Tek katlı cephe düzenlemesine sahip yapının girişinde, çift kanatlı üç kapı açıklığı bulunmaktadır.

Envanter No: 237

Ölçüleri (cm.): 90-33-8

Formu: Üçgen Alınlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hatib Oğlu Mehmed Kerîmesi
Âişe

Tarihi: H. 1253/ M.1837-1838

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt sene 1253
2. İlahi Ravza-i Cinân iyle makamın
3. Hatib oğlu Mehmed
4. Kerîmesi Âişe rûhuna
5. Fâtîha

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyip yükselen üçgen alınlıkla son bulmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe beş satırdan oluşmaktadır. Satırlar taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kitâbelik ile alınlık yuvarlak bir silmeyle birbirinden ayrılmış olup, kemer köşeliklerine üç yapraklı birer çiçek motifi yer almaktadır. Alınlığın dikey eksenine yerleştirilen tek şerefeli bir minare, minarenin soluna iki kubbe, sağına ise piramidal külahlı üst bir yapı ile onun yanına tek kubbeli bir yapıtasviri işlenmiştir. Tek katlı cephe düzenlenmesine sahip yapının çift kanatlı beş kapısı bulunmaktadır.

Envanter No: 238

Ölçüleri (cm.): 65-32-3

Formu: Bitkisel Kıvrımlı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mustafa Efendi'nin Kerîmesi
Fâtıma

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1303/ M.1885-1886

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Hayy sene 1303
2. Mustafa Efendi'nin
3. Kerîmesi Fâtıma
4. Hânım rûhuna Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen dikdörtgene yakın formda yapılmıştır. Mezar taşının kitabeliği, silme kullanılmadan düzenlenmiş dört satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe, taşın sağına mail olarak işlenmiştir. Kitâbelik ile alınlık birbirinden yuvarlak kemer formu silmeyle ayrılmıştır. Alınlık bir merkezden çıkıp tepeliğin iki yanına doğru sarkan barok yapraklardan oluşan bitkisel bir motifle doldurulmuştur.

Envanter No: 239

Ölçüleri (cm.): 123-28-7

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Silanlı oğlu Yusuf Ağa'nın Oğlu
Hasan Bek

Konumu: Başucu

Tarihi: H. fi. 15 Ramazan 1264/ M. 15 Ağustos
1848

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l Hayyü'l-Bâki fi 15 Ramazan sene
1264
2. Beni kıl mağfîret Yâ Rabb-i Yezdân
3. Bi hakk-ı Arş-ı Âzam Nur-ı Kur'ân
4. Gelüb kabrime, ziyâret iden ihvan
5. İde ruhuma Fâtiha ihsan
6. Silanlı oğlu Yusuf Ağa'nın
7. Oğlu Hasan Bek rûhuna Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerdendir. Üzerinde püsküllü fes tipi bir başlık bulunan mezar taşı yekpare mermerden oyulmuştur. Sülüs hatlı kitâbe kartuşlar içine yerleştirilen yedi satırdan oluşmaktadır. Kitabede manzum bir beyit yer almaktadır. Mezar taşı genel durum itibariyle sağlam olup, sade görünümlüdür.

Envanter No: 240

Ölçüleri (cm.): 63-26-4

Formu: - - -

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hocaîade Hacı Ali Ağa'nın
Mahdumı Hafız Ahmed Efendi

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. İrişdi ecel virmedi emân
2. Dünyada gençliğime doyamadım hemân
3. Ahiretde muradım vire Rahmân
4. Hocaîade Hacı Ali Ağa'nın
5. Mahdumı Hafız Ahmed
6. Efendinin rûhiçün
7. Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Alınlığın üst kısmı kırık olduğundan taşın formu ve tarihi tespit edilememiştir. Dikdörtgen prizma gövdeli şahide kirli beyaz renkli mermerdendir. Kabartma harflerle yazılmış kitâbe kartuşlar içine yerleştirilmiş yedi satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Kitabenin ilk üç satırında manzum bir şiir yer almaktadır.

Envanter No: 241

Ölçüleri (cm.): 99-32-4

Formu: Bitkisel Kıvrımlı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Ulucak imamı Dereli Ahmed Efendi
Zevcesi Fâtıma Monla

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1282/ M.1865-1866

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Hayy sene 1282
2. İlâhi Ravza-i Cinân iyle makamın hemân
3. Ulucak imamı Dereli Ahmed
4. Efendi zevcesi Fâtıma Monla (Molla)
5. Rûhuna Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen bir yapıya sahiptir. Dikdörtgen prizma gövdeli şahide gri renkli mermerdendir. Kitabe taşın sağına mail olarak yerleştirilmiş beş satırdan oluşmaktadır. Satır aralarına silme çekilmiş olup, son satır dairesel çerçeveye içerisine alınmıştır. Kitâbelik ile alınlık yuvarlak kemer formu ile birbirinden ayrılmış olup, alınlık üzerine barok yapraklardan oluşan bitkisel bir motif işlenmiştir.

Envanter No: 242

Ölçüleri (cm.): 84-26-8

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Veli Ağa

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1292/ M.1875-1876

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Hayy sene 1292
2. Kantarcı merhûm
3. Ve mağfûr Veli Ağa
4. Rûhuna Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Yekpare taştan oyulmuş dikdörtgen prizma gövdeli şahide gri renkli mermerdendir. Üzerinde düz dolamalı sarık tarzı bir başlık bulunan mezar taşının kitâbeliği, aralarına silme çekilerek düzenlenmiş dört satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Mezar taşı genel durum itibariyle sağlam olup, sade görünümlüdür.

Envanter No: 243

Ölçüleri (cm.): 83-24-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Süleyman Oğlu Mehmed Ağa

Konumu: Başucu

Tarihi: R. 5 Mart 1341/ M. 5 Mart1925

Yazı Türü: Ta'lik

Kitâbesi:

1. Ey zeval 5 Mart sene 1341
2. Süleyman oğlu Mehmed Ağa
3. Doyurdu pek çok fukarâ
4. Girmişdi elli beş yaşına
5. Ecel erişti başına
6. Okuyun rûhuna Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Başlığı yerinde olmayan dikdörtgen prizma gövdeli şahide, gri renkli mermerden yapılmıştır. Kabartma sülüs hatlı kitâbe, kartuşlar içine yerleştirilen altı satırdan oluşmaktadır. Yazı kitabede süsleme unsuru olarak kullanılmıştır.

Envanter No: 244

Ölçüleri (cm.): 83-21-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Selaniklizâde Şerif Ahmed Ağa
Gulâmı Mehmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1253/ M.1837-1838

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Bâki sene 1253
2. Selaniklizâde
3. Şerîf Ahmed Ağa
4. Gulâmı Mehmed rûhuna
5. Fâtîha

Tanım ve Kompozisyon: Üzerinde fes tipi bir başlık bulunan mezar taşının kitâbeliği, kartuşlar içine yerleştirilmiş beş satırdan oluşmaktadır. Dikdörtgene yakın gövdeli şahide kirli beyaz renkli mermerden yapılmıştır. Kitabe Türkçedir. Mezar taşı genel durum itibariyle sağlam olup, sade görünümlüdür.

Envanter No: 245

Ölçüleri (cm.): 63-25-6

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Yüzbaşı Osman Ağa'nın
Mahdumu İzmirli Rıza

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1282/ M.1865-1866

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Hayy sene 1282
2. Yüzbaşı Osman
3. Ağa'nın mahdumu
4. İzmirli Rıza rûhuna
5. Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Şahidenin sol üst kısmı kırılmış bir vaziyettedir. Başlığı kaybolmuş olan mezar taşının kitâbeliği, aralarına silme çekilerek düzenlenmiş beş satırdan oluşmaktadır. Dikdörtgen prizma gövdeli şahide gri renkli mermerdendir. Kabartma harfle yazılmış satırlar, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir.

Envanter No: 246

Ölçüleri (cm.): 55-9-9

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Bir Erkek

Konumu: Başucu

Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Üzerinde kavuk tipi bir başlık bulunan mezar taşı kitâbesizdir. Dikdörtgen prizma gövdeli şahide gri renkli mermerdendir. Başlık ile gövde yekpare taştan oyulmuştur. Herhangi bir süslemesi yoktur. Taşın üzerinde tarih ve yazı olmadığı için hangi tarihli olduğu ve kimliği saptanamamıştır. Kavuk tarzı başlığı bulunan bu taşın, bir erkeğe ait olduğu söylenebilir.

Envanter No: 247

Ölçüleri (cm.): 81-36-6

Formu: Sivri Kemer Formlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: - - -

Konumu: Ayakucu

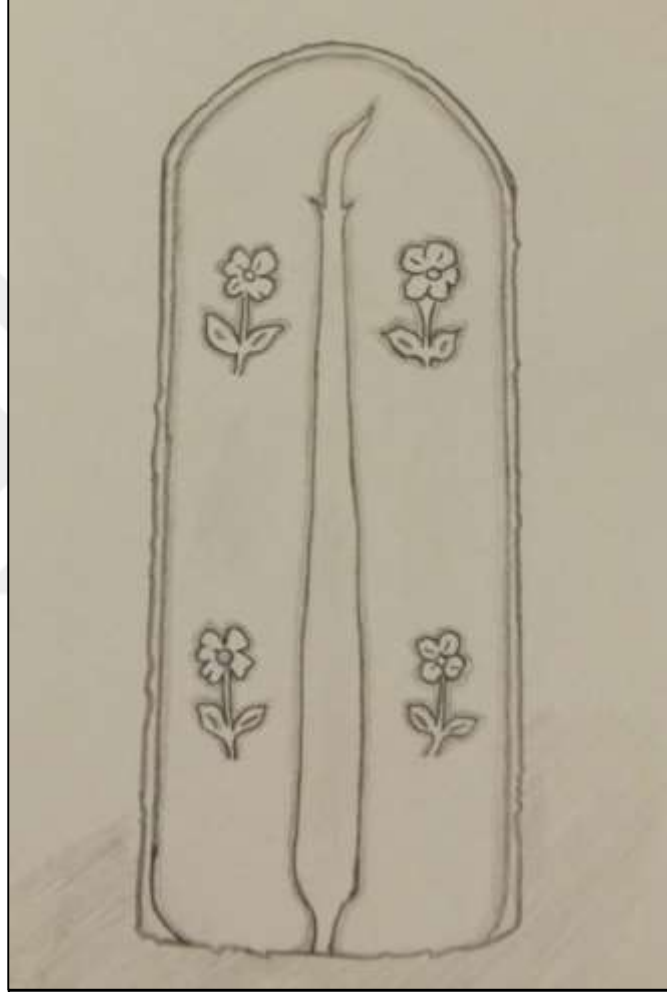
Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitâbesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Mezarlıkta ayakucu şahidesi olarak kullanılan taşlardan biridir. Şahid eaşağıdan yukarıya doğru genişleyip yükselen bir forma sahiptir. Mezar taşının dikey eksenini üzerinde ucu sağa doğru kıvrılmış, basit bir servi motifi işlenmiş olup, çevresi sathi oyulmuş konkav bir silmeyle kuşatılmıştır. Servinin alt ve üst kısmında ikişer adet çiçek motifi yer almaktadır.

Şekil 28

Envanter No: 248

Ölçüleri (cm.): 83-31-7

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: İsmail Pehlivan Mahdumu Halil

Konumu: Başucu

Tarihi: M.15 Sini1927

Yazı Türü: Sülüs

Kitabesi:

1. 15 Sini 1927
2. Âh ölüm kalp ve zatu'l cisim hastalığından
3. İlahi ente rahmani Recai minke gufrani
4. Ve la te'huz bi-isyanı ve kemmil külle noksani
5. Doktor Osman ve Said Beğler dert ve
6. Sondayi eylesinler ferman erişdi
7. Ecelim bana virmedi emanını genc yaşımda
8. Dünyaya doyamadım hemân ahirette
9. Muradım vire Hazret-i Rahman
10. İsmail Pehlivan Mahdumu Halil
11. Rûhuna Fâtîha

Tanım ve Kompozisyon: Üzerinde fes tipi bir başlık bulunan mezar taşı yekpare taştan oyulmuştur. Dikdörtgen prizma gövdeli şahide beyaz renkli mermerdendir. Türkçe ve Arapça karakterli kitabe, taş kazıma tekniğiyle yerleştirilmiş on bir satırdan oluşmaktadır. Harf inkılâbı olmadan en son dikilen mezar taşı olduğu düşünülmektedir. Mezar taşı genel durum itibariyle sağlam olup, sade görünümlüdür.

Envanter No: 249

Ölçüleri (cm.): 77-26-4

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Genc Oğlu K z Mehmed

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1296/ M.1878-1879

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Hüve'l-Hayy sene 1296
2. Tabur civarından Sakla
3. Kazası Kiracı Karyesinden Genc oğlı
4. K z Mehmed rûhuna Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon:  zerinde yekpare taştan oyulmuş sarık tipi bir başlık olan dikdörtgen prizma gövdeli şahide, gri renkli mermerden yapılmıştır. Kabartma harflerle yazılmış kitâbe silme kullanılmadan düzenlenmiş dört satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak yerleştirilmiştir. Satır aralarının genişliği birbirinden farklıdır. Sadece sarığında ne olduğu belli olmayan bir süsleme vardır.

Envanter No: 250

Ölçüleri (cm.): 93-33-4

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Hacı Ahmed'in Oğlu Ali

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1229/ M.1813-1814

Yazı Türü: Sülüs

Kitâbesi:

1. Âh mine'l-mevt
2. Hacı Ahmed'in
3. Oğlu Ali rûhuna
4. Fâtîha sene 1229

Tanım ve Kompozisyon: Dikdörtgen prizma gövdeli şahide gri renkli mermerdendir. Başlığı kayıp olan mezar taşının kitâbeliği, kartuşlar içine yerleştirilmiş dört satırdan oluşmaktadır. Kabartma harflerle yazılmış kitabe, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Yazı dışında herhangi bir süslemesi bulunmamaktadır.

Envanter No: 251

Ölçüleri (cm.): 44-18-8

Formu: Başlıklı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Halil

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1172/ M.1758-1759

Yazı Türü: Sülüs

Kitabesi:

1. Merhûm
2. Ve mağfûr
3. Halil rûhuna
4. El-Fâtiha
5. Sene 1172

Tanım ve Kompozisyon: Başlığı kayıp olan dikdörtgen prizma gövdeli şahide gri renkli mermerdendir. Kabartma harflerle yazılmış kitâbe beş satırdan oluşup, taşın sağına meyilli olarak işlenmiştir. Yazı dışında herhangi bir süslemesi yoktur.

Envanter No: 252

Ölçüleri (cm.): 56-25-4

Formu: Bitkisel Kıvrımlı

Malzemesi: Mermer

Kimliği: İbrahim Kızı Gülsüm

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1273/ M.1856-1857

Yazı Türü: Sülüs

Kitabesi:

1. Âh mevt sene 1273
2. İbrahim kızı
3. Gülsüm rûhuna
4. Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde kirli beyaz renkli mermerdendir. Mezar taşının kitâbeliği ince silmelerle çerçeveslenmiş ve kartuşlar içine yerleştirilmiş dört satırdan oluşmaktadır. Kitâbelik ile alınlık yuvarlak kemer formlu bir silmeyle birbirinden ayrılmıştır. Alınlık, bir merkezden çıkıp tepeliğin iki yanına doğru sarkan barok yapraklardan oluşan bitkisel bir motifle kuşatılmıştır.

Envanter No: 253

Ölçüleri (cm.): 85-36-4

Formu: Gemi Teknesi Kemerli

Malzemesi: Mermer

Cinsiyeti: ---

Konumu: Ayakucu

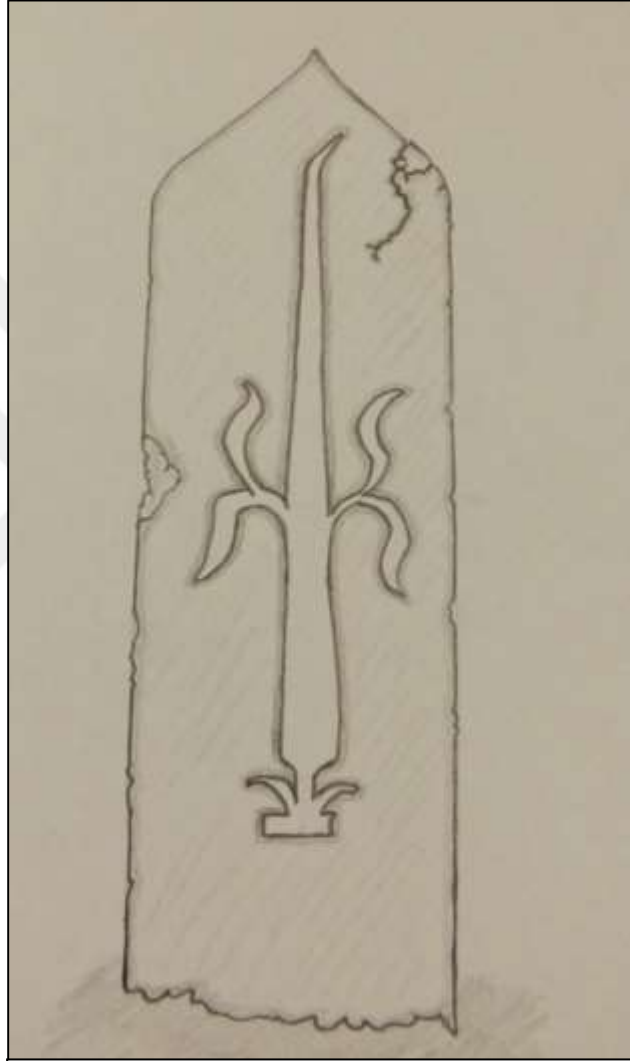
Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitabesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Gemi teknesi kemerli olan ayakucu taşı, aşağıdan yukarıya doğru yükselerek genişlemektedir. Taşın dikey eksenine üzerine ucu sağa doğru kıvrılmış bir servi motifi yer almaktadır. Taşın gövdesinin her iki tarafı çerçevesiz bırakılmış olup, servi motifinin iki yanına birer çiçek yerleştirilmiştir.

Şekil 29

Envanter No: 254

Ölçüleri (cm.): 65-32-3

Formu: Gemi Teknesi Kemerli

Malzemesi: Mermer

Cinsiyeti: - - -

Konumu: Ayakucu

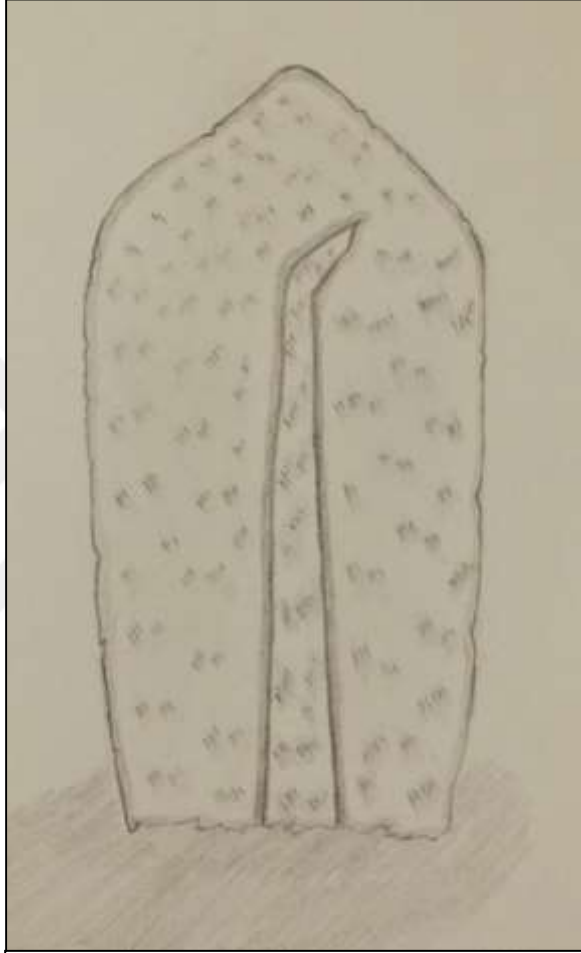
Tarihi: - - -

Yazı Türü: - - -

Kitabesi: - - -

Tanım ve Kompozisyon: Gemi teknesi kemer formunda bir alınlığa sahip, dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerden yapılmıştır. Taşın dikey eksenine ucu sağa hafif kıvrık bir servi motifi yer almakta olup, bunun dışında süslemesi yoktur.

Şekil 30

Envanter No: 255

Ölçüleri (cm.): 68-25-8

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Mehmed Onbaşının Kerîmesi
Sıddıka

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1292/ M. 1875-1876

Yazı Türü: Sülüs

Kitabesi:

1. Âh mine'l-mevt sene 1292
2. Mehmed Onbaşının
3. Kerîmesi Sıddıka
4. Hânım rûhuna Fâtiha

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru genişleyen bir forma sahiptir. Dikdörtgen prizma biçimli gövde gri renkli mermerdendir. Kitabe silme kullanılmadan düzenlenmiş dört satırdan oluşmaktadır. Sülüs hatlı satırlar taşın sağına mail olarak yazılmıştır. Kitâbelik ile alınlık yuvarlak kemer formulu bir silmeyle birbirinden ayrılmış olup, tepelik üzerine bir vazodan çıkan barok yapraklarından oluşan bitkisel bir motifle kuşatılmıştır.

Envanter No: 256

Ölçüleri (cm.): 63-23-4

Formu: Omuzlu

Malzemesi: Mermer

Kimliği: Yusuf Kızı Halime

Konumu: Başucu

Tarihi: H. 1189/ M.1775-1776

Yazı Türü: Sülüs

Kitabesi:

1. Merhûm
2. Yusuf
3. Kızı Halîme
4. Rûhuna Fâ-
5. tiha sene 1189

Tanım ve Kompozisyon: Şahide aşağıdan yukarıya doğru hafifçe genişleyen bir gövdeye sahiptir. Sülüs hatla yazılmış kitabe, çökertme tekniğiyle yerleştirilmiş beş satırdan oluşmaktadır. Alınlık merkezinde yer alan bir göbek ve onun çevresinde dilimli yarım daire şeklinde betimlenmiş çiçek motifi yer almaktadır. Taşın dış çerçevesinin iki yanındaki omuz çıkıntıları ve tepeliğin içi boş bırakılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

İzmir ili Kemalpaşa ilçesi Ulucak Kasabası mezarlığında yaptığımız çalışmalar neticesinde 256 mezar taşı yerinde tespit edilmiştir. Bunların tamamı çalışmamızın ikinci bölümünü oluşturan katalog kısmında ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Çalışmalarımız neticesinde tespit edilerek envanter kayıtlarına geçirilen taşların 113 tanesi erkeklere 109 tanesi kadınlara aittir. Geriye kalan 34 mezar taşının üzerlerinde kitabe bulunmaması veya çeşitli nedenlere dayalı olarak kırık vaziyette olmaları sebebiyle kime ait olduğu tespit edilememiştir. Katalog kısmında incelemiş olduğumuz 248 numaralı 1927 yılına ait mezar taşı hariç geriye kalan bütün mezar taşları Osmanlı döneminden kalma yapıtlardır. Çoğunluk itibarıyla kırılmış olan bu şahidelerin büyük bir kısmının başlık bölümleri maalesef kayıptır. Bu tarihi eserler gerek doğal şartların olumsuz etkileri gerekse ilgisizlik ve bakımsızlıktan gibi olumsuz etkenlerden dolayı tahrip olmaya yüz tutmuştur.

İncelediğimiz mezar taşları sahip oldukları özelliklerin daha ayrıntılı ele alınabilmesi maksadıyla; tipoloji, süsleme, malzeme, yazı, kitâbe metni ve karşılaştırma açılarından değerlendirmeye alınmıştır.

3.1. TİPOLOJİK SINIFLANDIRMA

Ulucak'taki mezar taşlarını üst formlarına göre, bitkisel kıvrımlı form, omuzlu form, başlıklı form, kemerli ve silindirik form olmak üzere beş farklı kategoriye ayırmak mümkündür.

3.1.1. Başlıklı Form

Şahideler, başlık, boyun, gövde olarak adlandırılan bölümlere sahiptir. Boyun kısımlarının üst tarafında sarık, fes, kavuk gibi başlık olarak adlandırılan kısımlar mevcuttur. Mezarlıkta mevcut yapıların başlıklarının önemli bir kısmı çeşitli nedenler dolayısıyla yerinden koptuktan sonra geliş güzel bir şekilde farklı taşların başına geçirildiğinden gövde ile başlık arasında uyum kaybolmuş, oluşan bu

tahribata tabii faktörlerden ötürü ortaya çıkan deformasyonun etkilerinin de eklenmesiyle maalesef hangi başlığın hangi taşa ait olduğunu tespit etme imkânı kalmamıştır. Araştırma sahası içerisinde bulunan yekpare taşlar orijinal başlıklarını koruyabilmişlerdir. (Env. No: 19, 28,73, 77, 79,80, 81, 85, 90, 91, 92, 95, 97, 98, 102,103, 105, 111, 126, 127,136, 140,148, 150, 151,154, 177, 187, 190, 193, 211, 219, 220, 221, 223,225, 239, 242, 244, 246, 249).

Başlık mezar taşlarında en çok kullanılan formdur. İncelediğimiz eserlerden 130 adedinde başlık kullanılmıştır. Kullanılan başlık tarzı kişinin makamı, mevkii, rütbesi, mesleği, hangi tarikata üye olduğunun bir işaretini ifade etmesi açısından önemlidir. Taşlarda en yaygın kullanılan başlık tipleri çapraz ve düz dolamalardır. Ulucak'taki mezar taşları içerisinde 1 adet nadir görülen başlıklı kadın mezar taşı bulunmaktadır. (Env. No: 150) Mezar taşlarında sırasıyla en çok tercih edilen başlıklar sarıklı 29 örnekte (Env. No: 19, 23, 28, 31, 33, 35, 37, 28, 43, 73, 80, 85, 98, 99, 102, 111, 127, 136, 140, 145, 154, 164, 205, 214, 217, 218, 219, 234, 240, 249), kavuklu 16 örnekte (Env. No: 17,77, 90, 91, 92, 97, 103,105, 126, 193, 211, 212, 220, 221, 225, 246), Fesli 15 örnekte (Env. No: 52, 79, 83, 95, 139, 139, 148, 151, 160, 177, 187, 190, 223, 239, 244, 248). Şekillerdedir.

3.1.2. Bitkisel Kıvrımlı Form

Başlıklı şahideler haricinde tesbit edebildiğimiz taşların bir kısmı ise kıvrımları bitkisel formlu şahidelerden oluşmaktadır. Bu yapılar genellikle mezar taşlarının alınlık kısmında yer alan çeşitli barok karakterli ve akant yapraklı bitkilerle kuşatılmış mezar taşlarıdır. Bu şahidelerin bir grubunda, alınlık bölümünde kabartma tekniği ile işlenmiş türlü çiçekler görülür. Bu tipteki şahideler kadın mezar taşlarında sıklıkla tercih edilmiş, erkek mezar taşlarında ise kullanılmamıştır. Taşlarda bu çeşit alınlık düzenlemeleri genellikle şahidenin tepe noktasından başlayarak yükselen ve alınlığın her iki yanına yayılan şekiller suretinde görülmektedir. Bu grup içerisinde değerlendirmeye aldığımız bazı örneklerde ise kabartma tekniği kullanılarak küçük bir vazoda veya saksı içinde bir çiçek tasviri işlendiği tespit edilmiştir.

Araştırma sahasında yapılan incelemeler neticesinde, bitkisel kıvrımlı formda inşa edilmiş toplam 12 şahide örneği mevcuttur. Bunlardan 7'si yukarda ifade

ettiğimiz üzere saksı içinde tek çiçek mevcut olan kabartma desenli, 5'i ise kitabeliğin kemer formlu silmenin tepe noktasından aşağı inen, kabartma bitkisel motifli şahideler şeklindedir.

3.1.3. Omuzlu Form

Bu gruptaki mezar taşlarında, omuz diye tabir edilen gövdenin iki yanında bulunan dilimli omuz çıkıntıları tepeliğe bağladığından bu isimle nitelendirilmiştir. İncelediğimiz örneklerin tamamı kadın başucu taşıdır. Omuzlu taşların tamamında kitabelikle alınlığı birbirinden ayıran silmenin üst kesimine, merkezde yer alan dilimli dairenin etrafında dağılan ışıklardan ve çiçeklerden oluşan kabartma bir rozet tasvir edilmiştir.⁸¹ Mezarlıkta 47 adet şahidede bu örnek tekrarlanmıştır.

3.1.4. Kemerli Form

Başlıksız örneklerde belirleyici ana unsur kemerlerdir. Mezar taşının gövdesi, üzerinde tepelik denilen kemerli bir alınlıkla son bulmaktadır. Kemerli örneklerin büyük bir kısmı kadın mezar taşlarının baş ya da ayakucunda yer almaktadır. İncelediğimiz mezar taşlarında kullanılan kemerli form örneği, sivri kemerli ve gemi teknesi kemerlidir. 17 mezar taşında bu formlar tekrar edilmiştir. İncelediğimiz 135 numaralı şahide, gemi teknesi kemerli bir erkek ayakucu taşı olmasının yanında, tepeliğinde kadın mezar taşlarına özgü bitkisel motiflerin işlenmiş olması açısından ilginçtir.

3.1.5. Silindirik Form

Silindirik formlu mezar taşı örnekleri yaygın olarak kullanılan bir form değildir. Araştırma sahamızda bulunan taşlardan yalnızca 215 nolu mezar taşının yukarıdan aşağıya doğru incelendiğinde silindirik forma yakın bir örnek olduğu görülmektedir. Bir kadına ait olan bu şahide, yazı karakteri yönüyle sütunun çapı ile doğru orantılı olarak, diğer mezar taşlarıyla kıyasladığımızda daha küçük boyutludur.

⁸¹ Daş, s. 152.

3.2. SÜSLEME

İncelemesini yapmış olduğumuz şahidelerde birbirinden farklı dört tür süsleme unsuruna sıkça rastlamak mümkündür. Bunları bitkisel süslemeler, geometrik düzenler, mimari tasvirler ve yazı olmak üzere dört gruba ayırabiliriz. Bitkisel süslemede stilize çiçekler, akantüs, kıvrımlı dal ve yapraklar, servi, gül, lale motiflerinden oluşmaktadır. Geometrik düzenler güneş, ay-yıldız motifleri içermektedir. Mimari betimlemeler sıkça kullanılan cami, piramidal külahlı tasvirlerden müteşekkildir. Yazı ise kitabelerde kullanılan başlı başına bir süsleme unsurudur.

Mezarlıkta genellikle tek başına ağaç, çiçek, yaprak, dal ya da çiçek grubundan oluşan süslemelerin yanı sıra, sarmaşık, servi, lale, servi-sarmaşık, servi-lale gibi bunlardan birkaçının bir araya getirilmesiyle meydana getirilen motiflere de rastlanılmaktadır. Genel itibari ile bitkisel motifler ağırlıklı kullanılmakla birlikte geometrik düzenler ve mimari betimlemelerin süslemelerde kullanımı da sıklıkla tercih edilmiştir.

Süslemeler erkek ve kadın mezar taşlarında karakteristik olarak farklılık göstermekle birlikte, kadın şahideleri daha yoğun ve daha çeşitli süsleme içermektedir. Taşlarda yer alan süslemeler daha çok başucu şahidesi üzerindeki, alınlık kısmında yer almaktadır. Ayakucu taşlarında da kısmen süslemeye yer verilmiştir. Ancak çoğu ayak taşında sadece servi motifi işlenmiştir.

İnceleme yaptığımız mezar taşlarından yazı, hariç tutulduğunda sadece 7 (Env. No: 79, 90, 92, 95, 102, 135, 249) adet erkek mezar taşında süsleme tespit edilmiştir. Bunun yanında 105 kadın mezar taşında birbirinden farklı süsleme çeşidine rastlanılmaktadır. Süslemeler erkek mezar taşlarında daha çok sarık ve fes püsküllerinde kullanılırken, Kadın mezar taşlarında ise alınlık olarak tabir edilen bölümde ve kemer köşeliklerinde görülmektedir.

3.2.1. Bitkisel Süslemeler

İncelediğimiz şahidelerde en çok tekrarlanan motifler bitkisel süslemelerdir. Bu süslemeler şekil bakımından natüralist olup taşlar üzerine işlenmiş bitki

karakterlerinde doğada bulunan örnekler daha çok kullanılmıştır. Bu şekiller kadın mezar taşlarında sıkça karşımıza çıkar. Bitkisel motifler çoğu kez ana motif olarak bazen de mimari tasvirlerde yardımcı motifin bir parçası olarak şahide üzerinde yer alır. Motifler çoğu örnekte ya aslına uygun şekilde ya da stilize edilerek kullanılmıştır. Bezemeler arasında servi, lale, gül, sarmaşık, yaprak, dal motiflerinin yanı sıra akant yaprağı motifi de sıkça tekrar edilen kompozisyonlardır.

Bitkisel motifler kadın mezar taşlarında genellikle alınlık ve kemer köşeliklerinde görülürken, erkek mezar taşlarında sarık, fes ve kavuk üzerinde bulunur. Bitkisel motiflerin mezar taşlarında sıkça kullanılmasının en önemli nedeni İslam'ın resim ve tasvir konusundaki titiz tutumunun sanat eserlerine yoğun şekilde yansması itibariyledir.⁸²

3.2.1.1. Akant Yaprığı⁸³

Mezar taşlarında bitki motiflerinden en çok rastlanılanı akant yaprağı tasvirlerinden oluşmaktadır. Bu tasvirlerin tamamı kadınlara ait mezar taşlarında yer almaktadır. Akant yaprağı genellikle taşın alınlık kısmında kullanılmakla birlikte bazen de kemer köşeliklerinde kullanılmıştır. Akant yaprakları bazı örneklerde tüm yüzeyi kapsayacak şekilde kullanılırken, (Env. No: 34, 141) bazı örneklerde de ise küçük bir ayrıntı olarak yer almıştır. (Env. No: 94, 117).

3.2.1.2. Servi

Ulucak mezar taşlarında sıklıkla kullanılan bitkisel motiflerden biridir. Servi mimari tasvirleri tamamlayan bir motif olmasının yanında ayakucu taşlarında ana süsleme ögesi olarak tercih edilen bir motiftir. (Env. No: 253, 254) Servi motifi hem kadın hem erkek ayakucu taşı olarak tercih edilmiştir. (Env. No: 131, 247).

Başucu taşlarında kullanılan servi motifinin bazen arka planda konuyu tamamlayan bir tasvir şeklinde, bazende mekâna derinlik katmak için kullanıldığı görülmektedir. (Env. No: 147, 161), Servi motifi ayakucu taşlarında tek başına işlendiği gibi sarmaşık motifi ile birlikte de kullanılmıştır.

⁸² Daş, s. 155.

⁸³ Yerel dildeki adı nevrüz çiçeğidir.

Servi ağacı hoş kokusu, uzun boyu, kalıcı yeşilliği ve dayanıklılığı ile ölümsüzlüğün ve kalıcılığın sembolü olarak düşünülmüş; bu nedenle de hem mezarlıklara dikilmiş hem de süsleme motifi olarak taşlar üzerinde işlenmiştir. Karakteristik yapısıyla Arapça Elif harfini hatırlatan servi ağacının, dik duruşuyla da doğruluğu sembolize ettiğine inanılmaktadır. Üst dallarının eğriliği Allah karşısında insanoğlunun acizliği manasıyla yorumlanmıştır. Bu özellikleri itibari ile anlamsal bütünlük içerisinde muhataba Baki yani ölümsüz olanın yalnızca Allah olduğu vurgulanarak, bu motif vasıtasıyla vahdet yani Allah'ın birliği sembolize edilmiştir.⁸⁴

3.2.1.3. Çiçek

Bitkisel süslemede en çok tercih edilen motiflerden biride çiçek ve türleridir. Lale, gül, saksılı veya vazolu çiçek ve yapraklar şahidelerde sıklıkla kullanılan motiflerdir. Bu şekiller genellikle alınlık kısmında kullanılmıştır. Çiçek motiflerinin kendisi kabartma süslemeleri ise oyma ve kazıma tekniğiyle oluşturulmuştur. Erkek mezar taşlarında gül ve lale motifi tercih edilirken kadın mezar taşlarında başta saksılı ve vazolu örnekler olmak üzere lale motifi kullanılmıştır. Lale motifi aynı zamanda ayakucu taşlarında servi motifini tamamlayan bir süsleme ögesi olarak da kullanılmıştır.

3.2.1.4. Sarmaşık

Sarmaşık karakteri mezar taşlarında bazen yalnız bazen de çiçek motifi ile birlikte baş ve ayak (Env. No: 135), taşlarında görülmektedir. Bitki motifleri arasında en sık görülen süslemelerden biridir. Kadınlara ait şahidelerde alınlık kısmında birçok örnekte karşımıza çıkmaktadır. Yaptığımız incelemelerde 7 taşta sarmaşık motifi tespit edilmiştir (Env. No: 1, 132, 133, 134, 171, 172, 186).

⁸⁴ Ünal ve Çağlıtütüncigil, s. 250; Burhan Oğuz, **Mezar Taşlarında Simgeleşen İnançlar**, Can Matbaa, İstanbul, 1983, ss. 24-31

3.2.2. Geometrik Düzenler

Araştırma sahamız içerisindeki şahidelerde yalnızca geometrik desenlerle süslenmiş örneklere rastlanılmamıştır. Bitkisel süslemenin yanında kazıma ve kabartma tekniğinde çeşitli süslemelere rastlamaktayız. Bu çeşit süslemelerin daha çok kadınlara has omuzlu diye tanımlanan mezar taşlarına işlendiği görülmektedir. İncelediğimiz 47 mezar taşı omuzlu grubuna girmektedir. Geometrik örnekler daha çok ana unsuru tamamlayan yardımcı bir süsleme unsuru olarak kullanılmıştır.

İncelemelerimiz esnasında tespit ettiğimiz svastika, gülbezek, kenar silmeleri, ay, yıldız motifleri ve içi ışınlarla doldurulmuş daireler bu grupta değerlendirilebilir. Ulucak mezar taşlarının süslemelerinde görülen geometrik motifler daha çok gülbezelerin içini dolduran unsurlar ve basit geometrik şekillerden meydana gelmektedir.

Pagan mezar kültürünün en eski sembollerinden olan güneş motifi, genel itibari ile anlam değişikliğine uğradıktan sonra semavi dinlere ait mezar taşlarında da yer almaya devam etmiştir. Ayrıca inanç merkezli diğer kültürlerde de kullanıldığına rastlanılmaktadır. Bu motifler karakteristik olarak güneşi sembolize eden bir daire veya daire şeklinin farklı biçimlerde yorumlanmasından oluşan kültürel sembollerden müteşekkildir.⁸⁵

3.2.3. Mimarî Betimleme

Mimari tasvirler birbirinden farklı karakterler içermesi yönüyle araştırma sahasında karşımıza çıkan en dikkat çekici örneklerden oluşmaktadır. Toplam 25 mezar taşında karşımıza çıkan bu tasvirlerin 21 örneği birbirinden farklıdır. Bu mezar taşlarını iki gruba ayırmak mümkündür. Birinci grup muhteva açısından değişik şekillerdeki cami tasvirleri, ikinci grup ise kırma çatılı ve konik külahlı yapı tasvirlerini içerisinde barındırmaktadır.

Cami tasvirli yapıların büyük bir kısmı tek minareli yapılardır. Silindirik bir gövdeye sahip minare tasvirlerinde şerefe ile minare uyumluluk göstermektedir. Cami tasvirlerinin tamamı cepheden betimlenmiş olup, mimari tasvirler tepeliğin

⁸⁵ Daş, 204.

dikey ekseninde veya ortasında yer almaktadır. Bazı şahidelerde ise cami motifinin, karşı tarafına kırma çatılı veya konik külahlı yapılar yerleştirilmek yolu ile iki motifin birlikte kullanıldığına rastlanılmaktadır. Bunun yanında bazı mezar taşlarında hem cami tasviri hem de büyük boyutlu yaprak ve çiçek motifi yan yana işlenmiştir. Cami tasvirli yapıların tamamı başucu taşı olarak kullanılmış ve hepsi kadınlara ait mezar taşlarında görülmektedir.

İkinci grupta yer alan, küçük bir kubbeyi andıran mimari tasvirlerin hangi yapının karakteristik özelliklerini taşıdığı kesin olarak ifade edilememiştir. Çoğu kez tek başına ve camilere bitişik olarak verilmiş konik veya kırma çatılı bir kubbe ile örtülü bu yapıların işlevi hakkında araştırmacılar farklı görüşler ileri sürmektedir. Konuyla ilgili görüşlerini ifade eden araştırmacılardan Beyhan Karamağaralı ve Ertan Daş bu yapıların Osmanlı türbeleriyle olan benzerliğinden yola çıkarak, mezar yapıları olduklarını ileri sürmektedir. Gül Tuncel ise yapıların birer pavyon veya köşk olarak nitelendirmektedir.⁸⁶

Mimari tasvirli örneklerin çoğunun arka planında servi motifi tamamlayıcı bir unsur olarak kullanılmıştır.

3.2.4. Yazı

Mezar taşlarında yer alan yazı karakterlerinin süsleme olarak kullanılması ciheti araştırmacılar tarafından her ne kadar göz ardı edilse de bu karakterler tek başına bir süsleme unsurudur. Şahideler üzerinde yer alan yazıların farklı yazı karakterleri kullanılmak suretiyle işlenmiş olması, satırların dizilişlerinde gözle görülür şekilde belirgin farklılıkların bulunması ve bazı yazı karakterlerinin kartuşlar içine alınarak belirgin bir duruma getirilmesinin süsleme kompozisyonlarında kitabelerin daha dikkat çekici hale gelmesini sağladığı görülmektedir.⁸⁷

Mezar taşlarında yazı hem süsleme unsuru açısından hem belge niteliği olması açısından hem de ölen kişi hakkında bilgi vermesinden dolayı önemlidir. İncelediğimiz kitâbeler sülüs ta'lik ve rik'a olmak üzere üç çeşit yazı karakteri

⁸⁶ Gül Tuncel, **Batı Anadolu Bölgesinde Cami Tasvirli Mezar Taşları**, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1989, s. 228; Ünal ve Çağlıtütüncigil, ss. 253-254, Daş, s. 205.

⁸⁷ Fatma Bulut, **İzmir-Urla Merkezdeki Cami Hazinelelerinde Bulunan Osmanlı Dönemi Mezar Taşları**, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2010, s. 472.

kullanılarak işlenmiştir. Yazılar tamamı şahidenin kitabeliğinde yer almaktadır. Yazı karakterlerinin çoğunlukla taşın sağına mail kartuşlar içinde belli aralıklarda işlendiği görülmektedir. Yazıların büyük bir kısmı dikdörtgen kartuşlar içine alınmıştır. Bazı taşlarda ise buna hiç dikkat edilmemiştir. İncelediğimiz 228 mezar taşı Kitâbesinde sülüs, ta'lik ve rik'a olmak üzere üç çeşit yazı karakteri kullanılmıştır.

Söz konusu mezar taşı kitâbelerinde kullanılan yazıların dağılımı aşağıdaki gibidir:

Sülüs: 203 kitâbede (Env. No: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 78, 81, 82, 84, 86, 87, 88, 89, 93, 94, 99, 100, 101, 104, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 117, 118, 119, 120, 123, 124, 125, 127, 128, 129, 130, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 152, 153, 154, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 174, 175, 176, 178, 179, 181, 182, 183, 184, 185, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 194, 195, 196, 197, 199, 200, 201, 202, 203, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 222, 224, 226, 227, 228, 229, 230, 232, 233, 234, 236, 237, 238, 239, 241, 242, 244, 245, 248, 249, 250, 251, 252, 255, 256).

Ta'lik: 23 kitâbede (Env. No: 1, 10, 69, 96, 122, 132, 133, 134, 134, 136, 151, 170, 171, 172, 173, 177, 180, 186, 198, 204, 231, 235, 240).

Rik'a: 2 kitâbede (Env. No: 182, 243).

3.3. DİL VE USLÛP

Mezar taşlarında genel itibari ile kullanılan dil Osmanlı Türkçesi olmakla birlikte Arapça ibarelere de çokça yer verilmiştir. Kitâbelerde genellikle bu iki dil bir arada kullanılmıştır. Başlangıç ifadeleri, rakamlar genellikle Arapça karakterli olup kitabenin asıl bölümleri Osmanlıcadır.

Mezar taşı kitâbelerinde imla ve yazım hataları çok sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Bu hatalar, bir harfin yerine aynı sesi verdiği düşünülen başka bir harfin kullanılması, Osmanlıca da Farsça ve Türkçe kökenli kelimelerin farklı bir harf ile

belirtilmesi gibi bir yöntem kullanılması ve diğer dillerden alınan kelimelerin Türkçe okunuş biçimine uygun düşen harflerle yazılması şeklindedir. Dilbilgisi kurallarına uymayan, bozuk ifadelerle yazılan bu kitabelerin yeteri eğitim almamış sanatkâr hatası olabileceği de ihtimal dâhilindedir. Hatice kelimesi ﺕ harfî ile yazılması gerekirken ﺖ harfîyle yazılarak yerel lehçedeki kullanılan hali ile Hadice şeklinde kitabeler de yer almıştır. (Env. No: 42, 45) Bunun dışında kadınlara ait bazı kitabeler de erkekler için kullanılan merhûm ve mağfûr kelimelerinin kullanıldığını görmekteyiz. (Env. No: 130, 215) Bunun gibi pek çok taştâ imla ve yazım hatalarıyla karşılaşmak mümkündür.

3.4. MALZEME VE TEKNİK

Ulucak'ta yer alan mezar taşlarından yalnızca 111 ve 219 envanter numarası ile belirttiğimiz şahideler küfeki taşındandır. Geriye kalan bütün taşlar bölgeden çıkarılan mermerden yapılmıştır. Ancak zaman ve iklim nedeniyle beyaz olan mermerlerin bir kısmı gri renge bazıları ise kahverengi ve tonlarına dönüşmüştür. Mezarlıkta kullanılan mermerlerin boyutları da birbirinden farklıdır. En yüksekî 135 cm. Boyundaiken en kısa boylu olanı 24. cm'dir. Ancak vermiş olduğumuz ölçüler şahidelerin mevcut haline ait olup taşların bir kısmının kırık olmalarından mütevellid inşa sonrası net ölçüler olmadığının da göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

İncelediğimiz mezar taşlarının inşa aşamasında çeşitli teknikler kullanılarak dikkat çekici ve sanatlı yapılar ortaya çıkarılması sağlanmıştır. Bu yapılara yüksek kabartma, alçak kabartma, kazıma, oyma tekniğı kullanılarak çeşitli sanatsal şekiller verilmiştir.

3.5. KİTABELERDE İÇERİK

Mezar taşlarında temel unsurlar daha önce de ifade ettiğimiz üzere yakarış, tarih, dua, kimlik bilgisi, dua isteme şeklinde yukardan aşağıya doğru sıralanmış satırlarından meydana gelmektedir. Bazı taşlarda bu düzene uyulmamakla beraber genel itibari ile kitabelerde bu sıralamanın takip edildiğı tespit edilmiştir. Bunu yanında kimi mezar taşlarında yalnızca şiir ve isim, bazılarında ise mesleğı, adı

sülalesi yer almaktadır. Mezar taşlarının başlıca unsurlarından mezar sahibinin adı ve ölüm tarihi, çoğu mezar taşında mutlaka vardır.

3.5.1. Başlangıç İfadeleri

İncelediğimiz mezar taşı kitâbelerinde 13 farklı başlangıç ifadesi karşımıza çıkmaktadır. Allah'ın sıfatları en çok kullanılan başlangıç ifadeleridir. Kitâbelerde Allah'ın sıfatları 8 değişik formda kullanılmıştır. Toplamda 256 mezar taşından 165'nde başlangıç ifadeleri kullanılmıştır. En çok tekrarlanan ifadeler:

1. Âh mine'l-mevt: Env. No: 4, 6, 7, 9, 14, 27, 32, 36, 37, 38, 46, 53, 55, 59, 61, 66, 68, 70, 71, 78, 81, 82, 86, 88, 89, 94, 96, 111, 112, 117, 118, 120, 124, 125, 128, 132, 133, 134, 137, 139, 140, 141, 142, 143, 145, 147, 149, 162, 167, 168, 169, 170, 171, 174, 178, 183, 184, 188, 195, 200, 201, 203, 209, 210, 213, 214, 217, 222, 229, 236, 237, 249, 255 (73 adet)
2. Hüve'l-Muîn: Env. No: 3, 5, 11, 12, 13, 15, 18, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 29, 35, 44, 48, 50, 57, 58, 64, 108, 109, 110, 115, 138, 144, 146, 152, 153, 157, 159, 161, 191, 212, 231, 235 (38 adet)
3. Hüve'l-Hayy: Env. No: 24, 45, 84, 114, 122, 127, 148, 150, 154, 160, 176, 186, 190, 238, 241, 242, 245 (17 adet)
4. Hüve'l-Bâki: Env. No: 1, 2, 28, 34, 62, 69, 123, 163, 173, 175, 182, 196, 233, 234 (15 adet)
5. Hüve'l Hallâku'l-Bâki: Env. No: 10, 21, 51, 136, 177, 180, 198, 204 (8 adet)
6. Hüve'l Hayyü'l-Bâki: Env. No: 56, 63, 177, 239 (4 adet)
7. Âh mevt: Env. No: 52, 87, 172, 187, 248. (5 adet)
8. Hud'a Bâki: Env. No: 151. (1 adet)
9. Âh ölüm: Env. No: 248, 249, (2 adet)
10. Yâ Rahim: Env. No: 73, 185. (2 adet)
11. İnayet: Env. No: 181. (1 adet)
12. Mine'l-mevt: 174 (1 adet)
13. Ey zeval: 243 (1 adet)

Başlangıç ifadesi bulunmayan kitâbeler: Env. No: 8, 6, 17, 30, 31, 33, 39,40, 41, 42, 43, 47, 49, 54, 60, 65, 67, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 79, 80, 83, 85, 87, 90, 91, 92, 93, 95, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 113, 116, 119, 120, 126, 129, 130, 131, 135, 155, 156, 158, 166, 179, 189, 192, 193, 194, 197, 199, 202, 205, 206, 207, 208, 211, 215, 216, 218, 219, 220, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 230, 232, 240, 246, 247 (88 adet).

3.5.2. Unvanlar

İncelediğimiz mezar taşlarının büyük kısmında; baba-evlat, karı-koca, kardeş nereli olduğu hangi sülaleye mensup olduğunu ve sosyal statüsünü belirleyen unvan bulunduğu görülmektedir. Erkeklerle ait olan kabirlerin; 27 mezar taşında Hacı 19 mezar taşında Ağa, 14 mezar taşında Beşe, 7 mezar taşında Şerif, 6 mezar taşında Seyid, 3 mezar taşında Hafız, 2 mezar taşında Çelebi unvanları kullanılmıştır. Kadınlara ait mezar taşında ise sadece Hafize, mezar taşında unvan yâda sosyal konum belirten ifade olarak kullanılmıştır.

Mezar taşlarında sıklıkla rastladığımız kültürel bir motif ise medfun kimseler ya da ferdi oldukları sülaleler için kullanılan lakaplardır. Bazı lakaplar sülale isimlerini belirtirken bazı lakaplarda medfun şahsın kişisel özelliklerini yansıtmaları bakımından önem taşımaktadır. Araştırmamız esnasında Mezar taşlarındaki kitabelerde geçtiğini tesbit ettiğimiz lakaplar şunlardır: Pehlivan, (Env. No: 46, 68, 248) Yörükoğlu, (Env. No: 48) Sarı,57) Araplı Uzun, (Env. No: 72) 152) Sakar, (Env. No: 157, 183) Paşa, (Env. No: 163) Solak, (Env. No: 170) Kınalı, (Env. No: 187) Koca (Env. No: 182) Çakır, (Env. No: 200) Benekli, (Env. No: 244).

3.5.3. Memleket

İncelediğimiz mezar taşlarında göze çarpan önemli bilgilerden biride mezar taşında defnedilen kişinin nereli olduğuna dair bilgidir. Bununda birçok örneği vardır. Kitâbede ölen kişinin nerden geldiği veya nereli olduğu hakkında önemli bilgileri vermektedir. Bu bilgiler coğrafi konumu itibariyle bir kavşak özelliğini taşıyan Ulucak kasabasının dışardan göç alan yapıya sahip olduğunu göstermesi

itibari ile büyük öneme haizdir. Araştırmamız neticesinde mezarlıkta tespit ettiğimiz medfun kişinin köken olarak nereden geldiğini belirten yer isimleri; Ulucak, (Env No: 20, 177,205, 241) İzmirli, (Env No: 136, 245) Akhisarlı, (Env No: 28) Yeni Köyden, (Env No: 52) Dereli, (Env No: 241) Cezairli, (Env No: 1, 69) Araplı, (Env No: 72) Uralı, (Env No: 110) Selanikli (Env No: 244) olarak karşımıza çıkmaktadır.

3.5.4. Meslek

Araştırmamızda, mezar taşlarında ölen kişinin mesleğine dair bilgilerin bulunması bizim için dikkat çekicidir. Bu bilgiler karyenin o günkü sosyal ve ekonomik yapısını anlamamıza yardımcı olabilir ve bu konuda önemli sayılır. Bu bağlamda mezar taşlarında; Hafız, (Env No: 26) Kadı, (Env No: 34) Berber, (Env No: 88, 161) Yoğurtçı, (Env No: 109, 122) Kasap, (Env No: 154) Kahveci, (Env No: 191) Dabbağ⁸⁸, (Env No: 164) Halıcı, (Env No: 181) Hatib, (Env No: 94, 104, 237) İmam, (Env No: 241) Kantarcı, (Env No: 242) Doktor, (Env No: 248) gibi isimler ile ifade edilen meslek kollarıdır.

3.5.5. Durum Bildirme

Mezar taşlarında ölüm nedenini bildirme yaygın olarak rastlanılan bir olgu değildir. Fakat nadirattan da olsa karşılaşılan bazı verilerde medfun kişinin bir hastalık ya da hadise neticesinde vefat ettiğini yazan mezar taşlarıdır. Bu durum çalışmamızdaki 127 numaralı mezar taşında yetim, 134 numaralı taşta illet, 171 numaralı taşta şehidan olarak geçmektedir.

3.5.6. Manzum İfadeler

Mezar taşlarında ölümün mutlak ve kaçınılmaz olduğunu belirten metinler, ölüm karşısında üzüntülü ifadeleri şiirsel bir dille aktarılmıştır. Taşlarda geçen bazı manzum ifadeler:

Env. No: 12

⁸⁸ Debbag: derici

Bu merkade her kim iderse duâ
İde mahşerde şefaât Mücteba

Env. No: 13

Nevcivânım gitti cennet bâğına
Kaldı firakı vâlideyn cânına

Env. No: 24

Cihana doymadı cânım
Ecel yakdı giribânım

Env. No: 51

Okuya bir Fâtiha rahmeten li'l-âlemin
Durağı cennet ola fî makam-ı emin

Env. No: 133

Hazreti Zehra ola tâ yâveri
Gark-ı nur-ı mağfiret itsün ilâhi

Env. No: 176

Âh ile zâr kılarım gençliğime doymadım
Hasreten fani cihanda tûl ömür sürmedim

Env. No: 239

Beni kıl mağfiret Yâ Rabb-i yezdan
Bi hakk-ı Ârş-ı Azam Nur-ı Kur'ân
Gelüb kabrime, ziyâret iden ihvan
İde rûhuma Fâtiha ihsan

3.5.7. Tarih Kaydı

İncelediğimiz 256 mezar taşının 92'si 18. yüzyıla, 101'i 19. yüzyıla, 13 tanesi 20. yüzyıla aittir. Geriye kalan 50 taşın tarihi bir kısmının kitabesi olmadığı için

bazılarının tarih satırının kırık olması nedeniyle tespit edilememiştir. Kitabelerin bir kısmın da Miladi bir kısmında Rumi bir kısmına da Hicri tarih verildi. Buna göre sadece 248 numaralı taşta miladi, 132, 133, 134, 151, 172,182, 243 nolu taşlarda rumi, geriye kalanlarda hicri tarih verilmiştir.

Ulucak Kasabasındaki en eski tarihli mezar taşı 215 envanter numarası ile kayıt altına aldığımız H. 1128/ M.1715-1716 tarihinde vefat eden Fâtıma ya ait mezar taşıdır. İncelediğimiz en geç dönem mezar taşı ise 1927 vefat tarihi ile 248 envanter numarasıyla kayıt altına aldığımız İsmail Pehlivan Mahdumı Halil'e ait mezar taşıdır.

3.5.8. Kitabesi Olmayan Mezar Taşları

Katalog içerisine dâhil edilen 30 adet mezar taşının bazılarının baş kısmında, (Env. No: 77, 79, 80, 83, 85, 90, 91, 92, 95, 97, 98, 102, 103, 105, 126, 193, 211, 219, 220, 221, 223, 225, 246) bazılarının ise ayakucunda yer alan şahidelerinde (Env. No: 121, 131, 135, 155, 247, 253, 254) herhangi bir kitabe bulunmamaktadır. Bu kabirlerin Başucu taşlarında sarık, fes ve kavuk olmasından yola çıkarak erkeklere ait kabirler oldukları kanaatinde olmakla beraber, ait oldukları dönemin tarihi kesin olarak tespit edilememiştir.

3.6. KARŞILAŞTIRMA

Bu alanda yapılan çalışmalarda varılan sonuçlardan hareketle Ulucak mezarlığındaki mezar taşları form, malzeme, metin özellikleri, süsleme, yazı karakteri, süsleme tekniği bakımından değerlendirildiğinde genel olarak Ege bölgesindeki örneklerle benzer karakteristik özellikler taşıdıkları söylenebilir. Nitekim İzmir⁸⁹ ve Bornova,⁹⁰ Kemalpaşa,⁹¹ Karşıyaka,⁹² Menemen,⁹³ Narlıdere,⁹⁴

⁸⁹ Necmi Ülker, Vehbi Günay, Cahit Telci, Turan Gökçe, **İzmir’de Türk Mührü, Emir Sultan Dergâhı Haziresi Mezar Kitabeleri**, Şenocak Yayınları, İzmir, 2008. s. 221, 275; Mehmet Ozan Semerci, **Hazireler Hazinesimizdir İzmir’in Hazireleri**, İzmir il Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları, İzmir, 2005, s. 54.

⁹⁰ Ertan Daş, s. 55, 70, 109, 182, 187.

⁹¹ Ersel Çağlıtütüncügil, “Kemalpaşa ve Çevresindeki Türk İslam Eserleri II”, **Kemalpaşa Kültür ve Çevre Sempozyumu** 3-5 Haziran 1999, İzmir, 1999, s. 194, 197, 200.

Urla,⁹⁵ Güzelbahçe,⁹⁶ Bayındır,⁹⁷ Seferihisar,⁹⁸ Tire,⁹⁹ Foça,¹⁰⁰ Çeşme,¹⁰¹ Bergama,¹⁰² ilçeleri dışında Manisa,¹⁰³ Denizli,¹⁰⁴ Balıkesir,¹⁰⁵ Aydın,¹⁰⁶ Koçarlı,¹⁰⁷ Bolvadin¹⁰⁸ gibi yakın komşusu olan il ve ilçelerde bulunan mezar taşları mahalli bazı farklılıklar dışında birbirlerine küçük benzerlikleri bulunduğunu söylemek mümkündür.

Mezkûr mahallerdeki mezar taşlarında özellikle süsleme unsurlarındaki benzerlikler ön plana çıkmaktadır. Ulucak ve yukarıda saydığımız mezarlık ve Hazirelerdeki mezar taşlarında çiçek motifleri, kıvrım dal, yaprağın yanı sıra, geometrik düzenler önemli yer tutar. Bu bölgelerdeki mezar taşlarının alınlık

-
- ⁹² Ertan Daş ve Şakir Çakmak, **Karşıyaka'nın Taş Çiçekleri**, İzmir Büyükşehir Belediyesi Yayınları, İzmir, 2013, s. 9, 11, 14, 24, 64, 74, 77, 79, 83, 99, 101, 111, 176, 182.
- ⁹³ Gül Tunçel, **Batı Anadolu Bölgesinde Cami Tasvirli Mezartaşları**, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1989, s. 65, 67, 95.
- ⁹⁴ Beyhan Karamağaralı, "Narlidere'deki Bazı Figürlü Mezartaşları", Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, **İslami İlimleri Enstitüsü Dergisi**, Sayı: 3, Ankara 1997, s. 38, 40, 43.
- ⁹⁵ Fatma Bulut, s. 43, 56, 72, 86; Ünal ve Çağltütüncigil, s. 142, 143, 146, 153, 186, 191, 198, 202, 203, 226.
- ⁹⁶ Sedat Bayrakal ve Ertan Daş, "Yelki (İzmir/Güzelbahçe) Mezarlığı", **Sanat Tarihi Dergisi**, Sayı: 17, 2- Ekim 2008, İzmir, 2010, s. 37, 38, 41.
- ⁹⁷ İbrahim Güçlü, **Bayındır Yakapınar Köyü Mezar taşı Kitabeleri**, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 2013, s. 23, 36, 42, 57.
- ⁹⁸ Ertan Daş, "Seferihisar'daki Osmanlı Dönemi Mezar Taşlarında Süsleme", **Dünden Yarına Seferihisar Sempozyumu Bildirileri** 7-8 Ekim 2004 İzmir, İzmir, 2007, s. 35, 37, 39.
- ⁹⁹ Necmi Ülker, "Tire Müzesindeki İslami Kitabeler", **III. Araştırma Sonuçları Toplantısı** 20-24 Mayıs 1985, Ankara, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1985, s. 28, 30, 34.
- ¹⁰⁰ Ertan Daş, "Foça Osmanlı Mezarlığındaki Tasvirli Mezar Taşları", **Geçmişten Günümüze Foça Sempozyumu Bildirisi**, Ankara, 1997, s. 63, 65, 68.
- ¹⁰¹ Ertan Daş, "Çeşme Mezarlığı'ndaki Süslemeli Mezar Taşları", **Uluslararası Çeşme Tarih ve Kültür Sempozyumu** 15-17 Eylül 1995 Çeşme-İzmir Bildirileri, İzmir, 1997, s. 125, 127, 129, 131; Ertan Daş, "Çeşme Mezarlığı'ndaki Mimari Tasvirli Mezar Taşları", **Sanat Tarihi Dergisi**, Sayı: 8, İzmir, 1996, s. 26, 28, 31; Aydoğan Demir, "Çeşme Mezar Taşları ve Tarihi Önemi", **Tarih ve Toplum**, Sayı: 155, İstanbul, 1996, s. 13, 15, 17.
- ¹⁰² Nilgün Ustra ve Refet Yalçın Balata, **Bergama Müzesi Osmanlı Dönemi Mezar Taşları**, T.C. Kültür Bakanlığı, Ankara, 2009, s. 50, 59, 65.
- ¹⁰³ Hür Kâmil Biçici, "Manisa Müzesinde Teşhirde Bulunan Osmanlı Mezar Taşlarından Örnekler", **Ulucam Armağanı**, Ankara, Mayıs 2008, s. 178, 184, 187.
- ¹⁰⁴ Recep Zeybek, **Denizli Kabristanlığında XVIII ve XIX Yüzyıldan Kalma Mezar Taşlarının Tahlili**, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Isparta, 2001, s. 31, 41.
- ¹⁰⁵ Necmi Ülker, "Balıkesir Şeyh Lütfullah Camii Haziresi Mezar Kitabeleri (XVIII- XX. Yüzyıl)", **VIII. Araştırma Sonuçları Toplantısı** 28 Mayıs-1 Haziran 1990, Ankara, 1991, s. 467, 469, 476.
- ¹⁰⁶ Nilgün Kurukaya, **Aydın Merkezdeki Mezar Taşları**, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kayseri, 2014, s. 41, 47, 80, 83.
- ¹⁰⁷ Abdül Halim Varol, **Aydın Koçarlı Cihanoğlu Camii Haziresi Mezar Taşları**, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2015, s. 198, 202, 207.
- ¹⁰⁸ Hatice Coşkun, **Bolvadin İlçesinde ve Köylerinde Arap Harfli Mezar Taşları**, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Balıkesir, 2015, s. 22, 40; Ertan Daş, "Foça Osmanlı Mezarlığındaki Tasvirli Mezar Taşları", **Geçmişten Günümüze Foça Sempozyumu Bildirisi**, Ankara, 1997, s. 64, 66, 68.

kısımları genel itibariyle sade olmayıp benzer şekiller kullanılarak cüzi farklılıkları bulunan şekillerde süslenmiştir. Bu süslemelerde yaprak ve çiçek buketi şeklindeki motifler alınlığın formunu belirlerken, ana süsleme unsuru olarak çiçek, servi ve akant yaprağı gibi motiflerden fazlasıyla istifade edildiği görülmektedir. Bunun yanında alınlıklar üzerinde mimari tasvirlerle de sıklıkla yer verilmiştir. Bornova, Karşıyaka, Bayındır ve Aydın da karşılaştığımız süsleme örneklerin bazıları Ulucak mezarlığındaki taşların adeta bire bir kopyası gibidir.

Palmet, stilize bitkiler, lale ve çeşitli taç yapraklı çiçek örnekleri bölgedeki pek çok mezarlık ve hazirelerde olduğu gibi Ulucak kabristanlığında da bazen serbest biçimleriyle bazen de diğer süsleme unsurlarına bağlı olarak yer almıştır.

Bölgedeki kabristanların genellikle ayakucu taşlarının vazgeçilmez süsleme unsuru olan servi Ulucak kabristanlığında daha çok mimari betimlemelerin arka planındaki manzarayı tamamlayan birer süsleme olarak karşımıza çıkmasıyla dikkati çekmektedir.

Bölgeler arası etkileşim ve benzerlikler üzerinde durulması gereken en önemli unsur mezar taşlarının formlarıdır. Yukarıda saydığımız bölgelerde bulunan taşlar başlıklı ve başlıksız olabilmektedirler. Mezkûr mahallerde yer alan başlıklı şahideler alınlıklı taşların işleniş tekniği bakımından küçük farklarla Ulucak'taki mezar taşlarını anımsatmaktadır.

Bölgedeki taşların diğer ortak noktası tepelik kısmında yer alan bir vazo veya saksı içinde çıkan bitkilerin tepeliğin iki yanına doğru yayılması tasvirleridir. Bu örnekler arası temel farklılık yaprak ve çiçeklerin türünün ve sayısının farklı olmasıdır.

Batı Anadolu mezar taşlarında cami ve manzara tasvirleri önemli yer tutmaktadır. Özellikle İzmir ve çevresinde bu tür tasvirlerle sıkça karşılaşmaktayız. Kemalpaşa, Karşıyaka, Tire, Urla, Bayındır ve Aydın mezarlıklarında ve hazirelerinde yer alan mezar taşları form, süsleme, malzeme ve yapılan teknik bakımından birbirlerine yakın benzerlikler göstermektedir. Bu yörelerde cami tasvirleri genelde üçgen alınlığa sahip mezar taşlarına işlenmiştir. Taşlarda genelde servi, çiçek motifi, kesme ve baklava dilimli, taş sıralı, duvarlar ve minare bulunmaktadır. Bölgedeki mezar taşları arasındaki farklılıklar ise kat ve kubbe sayıları ile cephe düzenlemesinden kaynaklanmaktadır.

Ulucak mezarlığında çokça tekrarlanan bir diğer form ise omuzlu diye tabir edilen, dilimli kemerleri hatırlatan alınlıklara sahip olmalarıdır. Bu örneklerde dilimli yarım daire şeklinde çiçek, güneş ve yıldız şeklinde motiflerle sıklıkla karşılaşmaktayız. Bu örneklerle Bayındır, Urla, Bornova, Karşıyaka mezarlıklarında karşımıza çıkmaktadır. Bu taşlar işleniş ve form bakımından Ulucak mezarlığındaki örneklerin bire bir aynısıdır.

Ulucak mezarlığındaki mezar taşlarını değerlendirirken yakın çevresinde bulunan örneklerden ayrı olarak düşünülmesi mümkün değildir. Çünkü yakın çevresinde bulunan mezar taşları süsleme, malzeme, form ve yazı karakteri bakımından benzerlikler göstermektedir. Bu benzerliklerden dolayı bölgeler arası etkileşim kaçınılmazdır.

SONUÇ

İzmir ili Kemalpaşa ilçesi Ulucak Kasabası mezarlığında yaptığımız araştırma neticesinde, mezarlıkta tespit edilen 256 mezar taşını katalog yöntemi ile incelendi. Mezarlıktaki defin işlemleri tespitlerimize göre 18. yy. başından günümüze kadar yaklaşık olarak 300 seneden beri devam etmektedir. Belde mezarlığındaki mezar taşlarından en erken tarihli olanın H. 1128/ M. 1715-1716 vefat tarihi ile Fâtıma isimli bir hanıma; en geç tarihli olanın ise 1927 vefat tarihi ile İsmail Pehlivan'ın oğlu Halil'e ait olduğu belirlenmiş oldu. Yaptığımız incelemeler neticesinde büyük bir kısmı 18. 19. yüzyıllara ait taşların çok azının 20. yüzyıldan kalma olduğunu belgelenerek, envanter numarası verilmek suretiyle kayıt altına alındı. Medfun kimselere ait kimlik bilgilerinin kırık ve eksik olduğu örneklerle ayak taşları hariç tutulduğunda, mevcut taşların 113'nün erkeklere 109'nun kadınlara ait oldukları tespit edildi.

Mezar taşlarında bitkisel kıvrımlı, omuzlu form, başlıklı form, kemerli form ve silindirik form olmak üzere birbirinden farklı beş form kullanıldığını, bunlardan yoğun olarak başlıklı form kullanılırken, nadiren kemerli form tercih edildiği görülmektedir.

Araştırmalar esnasında mezar taşlarını başlıklı ve alınlıklı şekilde inşa edilenler olarak iki ana grupta değerlendirdik. Medfun erkek kişilerin şahidelerindeki başlık türlerinin genellikle sarık, fes veya kavuktan müteşekkil olduğunu, kadın mezar taşlarının ise genellikle bir alınlıkla son bulduğunu tespit ettik. Kadınlara ait olduğu tespit edilen kabirlerden sadece bir tanesinde nadiren rastlanılan başlıklı mezar taşı kullanıldığı incelemeler neticesinde ortaya çıkmış oldu. 18. Yüzyıla ait silindirik bir şahide haricinde geriye kalan şahidelerin tamamının dikdörtgen prizma şeklindeki bir gövdeye sahip olduğu tespit edilerek kayda geçirildi.

Araştırma alanındaki Mezar taşlarında süsleme öğeleri olarak; bitkisel motifler, geometrik düzenler, mimari betimlemeler ve yazı kullanılmıştır. Süslemede daha çok bitkisel motifler tercih edilmiştir. Bunun yanında birçok örnekte geometrik düzenlere, yazı ve mimari tasvirlerle rastlanılmıştır. Alanda bulunan Kadın mezar taşları daha süslü daha gösterişli iken erkek mezar taşları sade ve başlıklıdır. En süslü

şahideler başucu şahideleridir. İnceleme yaptığımız taşların 120'sinde süsleme kullanıldığı tespit edilmiştir. Bunların 105'inin kadınlara ait baş şahidesi, 7'sinin erkek baş şahidesi, geriye kalan 8 tanesinin ise ayakucu şahidesi olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca baş ve ayakucu taşlarının; süsleme özellikleri, malzeme, işleme tekniği, form bakımından karşılaştırdığımızda birçok ortak özelliğe sahip oldukları görülmektedir.

Kullanılan doğal malzeme yönüyle yalnızca iki şahidenin küfeki taşından inşa edildiği, geriye kalan bütün taşlarda malzeme olarak, gri veya beyaz renkli mermer kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu doğal malzemeler çevresel ve iklimsel faktörlerin etkisiyle zamanla başka renk ve tonlara dönüşmüştür. Bunun yanında kullanılan mermerin boyutları da birbirinden farklıdır.

İncelediğimiz kitabeli mezar taşlarında ölüm tarihleri kitabelerin ya baş tarafında ya da sonunda yer almaktadır. Kitabelerde vefat tarihleri hicri, rumi ve miladi takvime göre belirtilme yoluna gidilmiş, kahr ekserisi itibarı ile hicri takvim kullanılmıştır. Taşların neredeyse tamamında vefat tarihleri Arap rakamları ile yazılı olup, sadece bir mezar taşında vefat tarihi rakamlarla değil yazı ile belirtilmiştir. Bunun yanında tarih düşülmeyen mezar taşları da mevcuttur. Kitabesiz şahidelerde defnedilen kişinin kimlik bilgilerine ulaşmak mümkün olmamıştır.

Mezarlıkta çok sayıda kabaca yontulmuş kaya parçalarından müteşekkil şahidelerin mevcudiyeti de dikkatimizi çekmekle beraber, üzerinde herhangi bir yazı ve işaret bulunmayan bu taşların da başucu veya ayakucu taşı olarak kullanıldığı düşünülmektedir.

Mezar taşları Türk kültür ve sanat tarihi açısından büyük bir öneme sahiptir. Çünkü mezar taşları yapıldıkları dönemin sosyal ve sosyoekonomik yapılarını, inançlarını, edebiyatını, geleneklerini, adetlerini, estetiğini, mimari alandaki değişimleri yansıtan kültürel mirasımızdır. Araştırmamızın amacı her geçen gün tahrip ve yok olmaya terk edilmiş, ecdadımıza ait bu kültürel mirası koruyup belgeleyerek gelecek nesillere aktarmaktır.

KAYNAKÇA

Akın, Himmet. **Aydınoğulları Tarihi Hakkında Bir Araştırma**, Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya, Ankara, 1968.

Altun, Ara. **Orta Çağ Türk Mimarisinin Anahatları İçin Bir Özet**, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 1989.

Arık, Mehmet Oluş. “*Erken Devir Anadolu Türk Mimarisinde Türbe Biçimleri*”, **Anatolia**, Cilt: XI, Ankara, 1969, ss. 57-119.

Aslanapa, Oktay. **Türk Sanatı I**, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1972.

Bailly, Auguste. **Bizans Tarihi**, Tercüman Yayınları, İstanbul, (Tarihsiz).

Barthold, Wilhelm. “*Türklerde ve Moğollarda Defin Merasimi Meselesine Dair*”, çev. Abdülkadir İnan, **Belleten**, Cilt: XI, Sayı: 43, Ankara, 1947, ss. 515-539.

Bayrakal, Sedat ve Ertan Daş. “*Yelki (İzmir/Güzelbahçe) Mezarlığı*”, **Sanat Tarihi Dergisi**, Sayı: 17, 2- Ekim 2008, İzmir, 2010, ss. 25-41.

Belli, Oktay. “*Eski Çağ ve Orta Çağ’da Türklerde Kurgan Yapma Geleneği*”, **Türkler**, Cilt 3, Ankara, 2002, ss. 927-931.

Berber, Engin. “*Mütareke ve Yunan işgali Dönemin’de Nif Kazası*”, **Kemalpaşa Kültür ve Çevre Sempozyumu**, İBB Kent Kitaplığı, İzmir, 1999, ss. 285-296.

Berk, Süleyman. **Zamanı Aşan Taşlar**, Zeytinburnu Belediyesi Yayınları, İstanbul, 2006.

Biçici, Hür Kâmil. “*Manisa Müzesinde Teşhirde Bulunan Osmanlı Mezar Taşlarından Örnekler*”, **Uluçam Armağanı**, Ankara, Mayıs, 2008, ss. 55-70.

Cezar, Mustafa. **Anadolu Öncesi Türklerde Şehir ve Mimarlık**, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul, 1977.

Coşkun, Hatice. **Bolvadin İlçesinde ve Köylerinde Arap Harfli Mezar Taşları**, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Balıkesir, 2015.

Çağlıtütüncügil, Ersel. “*Kemalpaşa ve Çevresindeki Türk İslam Eserleri II*”, **Kemalpaşa Kültür ve Çevre Sempozyumu**, 3-5 Haziran 1999 Kemalpaşa-İzmir-Bildiriler-, İzmir, 1999, ss. 193-230.

Çelebi, Evliya. **Evliya Çelebi Seyhatnamesi**, Hzl. Yücel Dağlı, Seyit Ali Kahraman ve Robert Dankoff, YKY, Cilt: 9, İstanbul, 2005.

Danık, Ertuğrul. “*Anadolu’daki Koç ve At Şekilli Mezar Taşlarının Dağılımı*”, **Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi**, Sayı: 4, Ankara, 2004, ss. 19-28.

Daş, Ertan ve Şakir Çakmak. **Karşıyaka’nın Taş Çiçekleri**, İBB Yayınları, İzmir, 2013.

Daş, Ertan. “*Çeşme Mezarlığı’ndaki Mimari Tasvirli Mezar Taşları*”, **Sanat Tarihi Dergisi**, Sayı: 8, İzmir, 1996, ss. 21-31.

Daş, Ertan. “*Çeşme Mezarlığı’ndaki Süslemeli Mezar Taşları*”, **Uluslararası Çeşme Tarih ve Kültür Sempozyumu** 15-17 Eylül 1995 Çeşme-İzmir Bildirileri, İzmir, 1997, ss. 123-131.

Daş, Ertan. “*Seferihisar’daki Osmanlı Dönemi Mezar Taşlarında Süsleme*” **Dünden Yarına Seferihisar Sempozyumu Bildirileri** 7-8 Ekim 2004 İzmir, İzmir, 2007, ss. 29-39.

Daş, Ertan. **İzmir’de Taş Çiçekler**, İBB Yayınları, İzmir, 2012.

Daş, Ertan. **Taşa Kazınan Hayatlar Bornova/Yakaköy Mezarlığı’ndaki Mezar Taşları**, İBB. Yayınları, İzmir, 2014.

Daş, Ertan. “*Foça Osmanlı Mezarlığındaki Tasvirli Mezar Taşları*”, **Foça Uluslararası Sempozyumu Bildirileri** 20-25 Ağustos 1996, Ankara, 1997, ss. 61-68.

Demir, Aydoğar. “Çeşme Mezar Taşları ve Tarihi Önemi”, **Tarih ve Toplum**, Sayı: 155, İstanbul, 1996, ss. 9-17.

Derin, Zafer ve Turan Özkan. " *Ulucak Höyük Mezarlığı*" **Kemalpaşa Kültür ve Çevre Sempozyumu Bildirileri**, İzmir, 1999, ss. 113-130.

Diyarbakirli, Nejat. “*Türkler’de Mezar Yapısı ve Defin Merasimleri*”, **Türk Kültürü Araştırmaları**, 1-2, Ankara, 1992, ss. 53-61.

Diyarbakirli, Nejat. **Hun Sanatı**, Millî Eğitim Basımevi, İstanbul, 1972.

Ducas, **Bizans Tarihi**, çev. VL. Mirmiroğlu, İstanbul Fethi Derneği, İstanbul, 1956.

Emecen, Feridun. "**Saruhanogulları**", md. TDVİA, Cilt: 36, Ankara, 2009.

Eyice, Semavi. “*İzmir Yakınında Kemalpaşa (Nif)’da Laskaris’ler Sarayı*”, **Türk Tarih Kurumu Belleten**, Cilt: 25, Sayı: 97, Ankara, 1961, ss. 1-16.

Grammont, Jean-Louis Bacgue-Hans Peter Laquer. **Stelae Turcicae I**, İstanbul, 1986.

Güçlü, İbrahim. **Bayındır Yakapınar Köyü Mezartaşı Kitabeleri**, DEÜ. Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İzmir, 2013.

Haseki, Metin. **Plastik Açından Türk Mezar Taşları**, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Yayınları, İstanbul, 1977.

Karamağaralı, Beyhan. **Ahlât Mezar Taşları**, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1992.

Karamağaralı, Beyhan. “*Narludere’deki Bazı Figürlü Mezartaşları*”, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, **İslami İlimleri Enstitüsü Dergisi**, Sayı: 3, Ankara, 1997, ss. 115-126.

Karamürsel, Alım. **Türklerde Mezar Geleneği**, Türkler Ansiklopedisi, Cilt: 4, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 2002.

Kemalpaşa Kentsel Araştırma Raporu. DEÜ. Mimarlık Fakültesi Yayınları, İzmir, 2011.

Kitabı Mukaddes Eski ve Yeni Ahit (Tevrat, İncil), Kitabı Mukaddes Şirketi, İstanbul, 1988.

Kuban, Doğan. **100 Soruda Türkiye Sanatı Tarihi**, Gerçek Yayınevi, İstanbul, 1978.

Kuban, Doğan. **Selçuklu Çağında Anadolu Sanatı**, YKY, İstanbul, 2002.

Kur'ân-i Kerim ve Açıklamalı Meali, Maide Suresi, 27-40. Ayetler, Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2017.

Kurukaya, Nilgün. **Aydın Merkezdeki Mezar Taşları**, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kayseri, 2014.

Laqueur, Hans- Peter. **Hüve'l Baki İstanbul'da Osmanlı Mezarlıkları ve Mezar Taşları**, çev. Selahattin Dilidüzgün, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 2010.

Laqueur, Hans-Peter. **“Dervish Gravestones” The Dervish Lodge Architecture Art. And Sufism in Ottomon Turkey**, Oxford, 1992, ss. 284-303.

Neşri, Mehmed. **Neşri Tarihi II**, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ankara, 1957.

Nüzhet, Sadettin. **İstanbul Meşahirine Ait Mezar Kitabeleri**, İstanbul, 1932.

Ortaç, Hilal. **Tanzimat'an Birinci Meşrutiyete Kadar Manisa**, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İzmir, 1996.

Ögel, Bahattin. **Türk Kültür Tarihi**, TTK Yayınları, Ankara, 1991.

Önder, Mehmet. **“Konya Mezar Taşlarında Şekil ve Süsler”**, **Türk Etnoğrafya Dergisi**, Sayı: 12, Ankara, 1969, ss. 5-18.

Önkal, Hakkı. **“Anadolu Selçuklu Türbeleri”** Türk Kültürü, Sayı: 261, Ocak, 1985, Ankara, 1985, ss. 29-34.

Önkal, Hakkı. **Osmanlı Hanedan Türbeleri**, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1992.

Sağ, Rahim. **Nif'ten Kemalpaşa'ya**, İzmir, 2017.

Sami, Şemseddin. **Kamus'ul Âlâm**, Cilt: 6, İstanbul, 1319.

Saraçoğlu, Necibe. **Türk Mezarlarına Dair Araştırma**, İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi, İstanbul, 1950.

Semerci, Mehmet Ozan. **Hazireler Hazinesimizdir İzmir'in Hazireleri**, İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları, İzmir, 2005.

Sevim, Nidayi. **Osmanlı Mezar Taşlarında Manzum Metinler**, Kitapdostu, İstanbul, 2012.

Sotiriyu, Dido. **Benden Selam Söyle Anadolu'ya**, çev. Atilla Tokatlı, Alan Yayıncılık, İstanbul, 1997.

Sürgevil, Sabri. **Kemalpaşa (Nif) ve Çevresinin Tarihi**, Kemalpaşa Kaymakamlığı Köylere Hizmet Götürme Birliği Yayınları, İzmir, 2000.

Telci, Cahit, Necmi Ülker, Vahit Günay ve Turan Gökçe. **İzmir'de Türk Mührü, Emir Sultan Dergâhı Haziresi Mezar Kitabeleri**, Şenocak Yayınları, İzmir, 2008.

Tulunay, Elif Tül. " *Nif (Olympos) Dağı Kazı ve Araştırma Projesi - 2006*", **Türk Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü Haberler**, Mayıs, 2002, Sayı: 14, ss. 32-34.

Tunçel, Gül. " *Türklerde Mezar Taşı Geleneğine Kısa Bir Bakış*", **Nevruz**, Sayı: 8, Ankara, 1996.

Tunçel, Gül. **Batı Anadolu Bölgesinde Cami Tasvirli Mezar Taşları**, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1989.

Turani, Adnan. **Dünya Sanat Tarihi**, Remzi Kitapevi, Ankara, 1991.

Türkmenoğlu, Hüseyin. **Mezar, Mezarlık ve Mezartaşları Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi**, Ankara, 1989.

Umar, Bilge. **Türkiye’deki Tarihsel Adlar**, İnkılap Kitabevi, İstanbul, 1993.

Ustra, Nilgün ve Refet Yalçın Balata. **Bergama Müzesi Osmanlı Dönemi Mezar Taşları**, T.C. Kültür Bakanlığı, Ankara, 2009.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı. **Anadolu Beylikleri**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1969.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı. **Osmanlı Tarihi 1**, Ankara, 1961.

Ülker, Necmi. “*Tire Müzesindeki İslami Kitabeler*”, **III. Araştırma Sonuçları Toplantısı** 20-24 Mayıs 1985, Ankara, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1986, ss. 5-34.

Ülker, Necmi. “*Balıkesir Şeyh Lütfullah Camii Haziresi Mezar Kitabeleri (XVIII- XX. Yüzyıl)*”, **VIII. Araştırma Sonuçları Toplantısı** 28 Mayıs-1 Haziran 1990, Ankara 1991, ss. 457-476.

Ünal, Rahmi Hüseyin ve Ersel Çağlıtütüncügil. **Urla’nın Tarihi Camileri ve Hazireleri**, İzmir Büyükşehir Belediyesi Yayınları, İzmir, 2016.

Varol, Abdül Halim. **Aydın Koçarlı Cihanoğlu Camii Haziresi Mezar Taşları**, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2015.

Yasak, Nurşen. **XIX. Yy. Ortalarında Nif Kazasının Toplumsal ve Ekonomik Durumu**, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 1996.

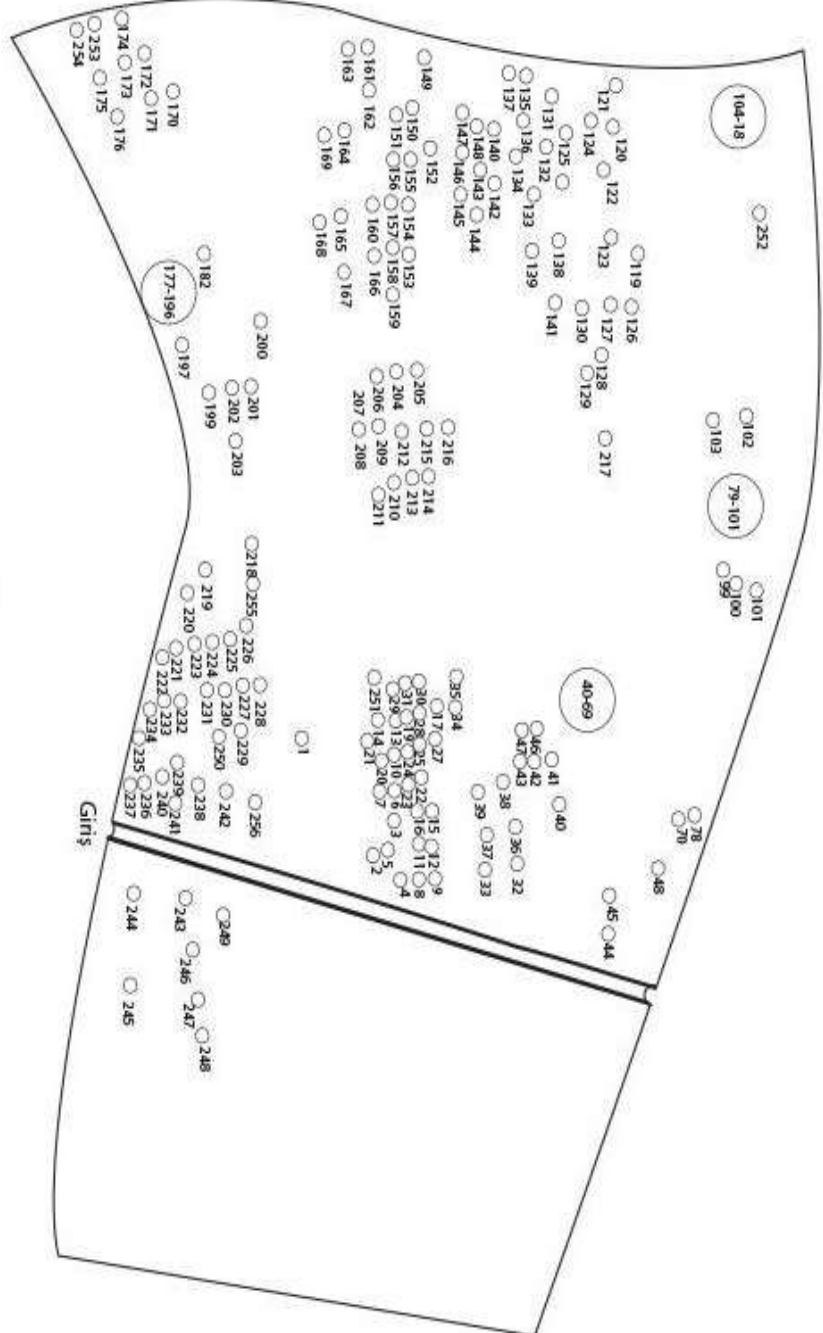
Yılmaz, Mustafa. **Osmanlıca Eğitim ve Kültür Dergisi**, Sayı: 18, İstanbul, 2016.

Zeybek, Recep. **Denizli Kabristanlığında XVIII ve XIX Yüzyıldan Kalma Mezar Taşlarının Tahlili**, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Isparta, 2001.

KUZEV

EK 2: Kitabeli Mezar Taşlarının Kronolojik Listesi

Tarih	Env. No
1715-1716	215
1739-1740	205
1740-1741	99, 100, 101
1741-1742	42
1743-1744	74, 130, 216
1744-1745	224
1745-1746	43
1752-1753	31, 86
1755-1756	158
1756-1757	218
1757-1758	107, 203
1759-1760	125
1760-1761	93, 206, 209, 227
1762-1763	202
1765-1766	188, 198, 199
1766-1767	7, 87, 189, 197, 230
1768-1769	39, 40
1769-1770	9, 46
1771-1772	10, 38, 47, 60, 76, 165
1772-1773	51, 207, 208
1775-1776	256
1776-1777	231

Tarih	Env. No
1777-1778	88
1779-1780	30, 142, 226
1780	66
1780-1781	27, 104
1781-1782	33, 166
1782-1783	6, 124, 217
1783-1784	125, 138
1787-1788	32
1789-1790	17, 106, 200, 204
1790-1791	118, 168
1791-1792	4, 213
1792-1793	89, 167, 170, 184, 214
1793-1794	54, 70, 183
1795-1796	41, 56, 140
1796-1797	8, 78,, 181
1797-1798	14, 120, 162
1798-1799	81-82
1799-1800	71
1800-1801	186
1801-1802	95
1802-1803	37, 137
1804-1805	36, 145
1805-1806	49, 57

Tarih	Env. No
1806-1807	5, 159, 228
1807-1808	3, 35, 117, 157
1809-1810	29, 191
1810-1811	13, 212
1811-1812	141, 143
1813	20, 25, 26, 161
1813-1814	15, 21, 23, 94, 110, 115, 139, 144, 153, 178, 210, 232, 234, 250
1815-1816	11, 12, 16, 18, 19, 22, 44, 50, 146, 235
1824-1825	34
1827-1828	196
1832-1833	233
1834-1835	152
1836-1837	2
1837-1838	48, 73, 111, 147, 185, 236, 237, 244
1838-1839	53
1847-1848	62
1848	239
1849-1850	160
1851-1852	122
1853-1854	28, 222
1854-1855	67

Tarih	Env. No
1855-1856	127
1856-1857	187, 201, 252
1857-1858	150
1860-1861	177
1861-1862	24
1862-1863	72
1865-1866	114, 241, 245
1868-1869	45, 164
1872-1873	154
1874-1845	52, 176
1880-1881	156, 249
1881-1882	84, 148, 179
1885-1886	238
1888-1889	190
1890-1891	174
1891-1892	65, 163
1897-1898	1
1902	136
1903	133, 182
1904	134
1907	132
1907-1908	173
1911	69
1917-1918	96
1921	172

Tarih	Env. No
1923	151
1925	243
1927	248

EK 3: Mezar Taşlarının Envanter Numarasına Göre Listesi

Env. No	Tarih
1	1897-98
2	1836-37
3	1807-08
4	1791-92
5	1806-07
6	1782-83
7	1766-67
8	1796-97
9	1769-70
10	1771
11	1815-16
12	1811-12
13	1810-11
14	1797-98
15	1813-14
16	1815-16
17	1789-90
18	1815-16
19	1815-16
20	1813
21	1813-14
22	1815-16
23	1813-14

Env. No	Tarih
24	1861-62
25	1813
26	1813
27	1780-81
28	1853-54
29	1809-10
30	1779-80
31	1752-53
32	1787-88
33	1781-82
34	1824-25
35	1807-08
36	1804-05
37	1802-03
38	1771-72
39	1768-69
40	1768-69
41	1795-96
42	1741-42
43	1745-46
44	1815-1816
45	1868-69
46	1769-70

Env. No	Tarih
47	1771-72
48	1837-38
49	1805-06
50	1815-16
51	1772-73
52	1874-75
53	1838-39
54	1793-94
55	1878
56	1795-96
57	1805-06
60	1771-72
61	1771-72
62	1847-48
65	1891-92
66	1780
67	1854-55
69	1811
70	1793-94
71	1799-1800
72	1862-63
73	1837-38
74	1743-44
76	1771-72
78	1796-97

Env. No	Tarih
81	1798-9917
82	1798-99
84	1880-81
86	1752-53
87	1766-67
88	1777-78
89	1792-93
93	1760-61
94	1813-14
96	1817-18
99	1740-41
100	1740-41
101	1740-41
104	1780-81
106	1789-90
107	1757-58
110	1813-14
111	1837-38
114	1865-66
115	1813-14
117	1807-08
118	1790-91
119	1761-62
120	1797-98
122	1851-52

Env. No	Tarih
123	1832-33
124	1782-83
125	1783-84
127	1855-56
128	1850-56
129	1759-60
130	1743-44
132	1907
133	1903-04
134	1904
136	1902
137	1802-03
138	1783-84
139	1814-15
140	1795-96
141	1811-12
142	1779-1800
143	1811-12
144	1813-14
145	1804-05
146	1815-16
147	1837-1838
148	1880-81
150	1857-58
151	1923

Env. No	Tarih
152	1834-35
153	1813-14
154	1872-73
156	1878-79
157	1807-08
158	1755-56
159	1806-07
160	1849-50
161	1813
162	1797-98
163	1891-92
164	1868-69
165	1771-72
166	1781-82
167	1792-93
168	1790-91
170	1892-93
171	1902-03
172	1921
173	1907-08
174	1890-91
175	1877-78
176	1874-75
177	1860-61
178	1813-14

Env. No	Tarih
179	1880-81
181	1796-97
182	1903
183	1793-94
184	1792-93
185	1837-38
186	1800-01
187	1856-1857
188	1765-66
189	1766-67
190	1888-89
191	1809-10
195	1801-02
196	1827-28
197	1766-67
198	1765-66
199	1765-66
200	1789-90
201	1856-57
202	1762-63
203	1757-58
204	1789-90
205	1739-40
206	1760-61
207	1772-73

Env. No	Tarih
208	1772-73
209	1760-61
210	1813-14
212	1810-11
213	1791-92
214	1792-93
215	1715-16
216	1743-44
217	1782-83
218	1756-57
222	1853-54
224	1744-45
226	1779-80
227	1760-61
228	1806-07
230	1766-67
231	1766-67
232	1813-14
233	1832-33
234	1813-14
235	1815-16
236	1837-38
237	1837-38
238	1885-86
239	1848

Env. No	Tarih
241	1865-66
242	1875-76
243	1925
244	1837-38
245	1865-66
248	1927
249	1878-79
250	1813-14
251	1758-59
252	1856-57
255	1875-76
256	1775-76